

Trst: končno logistična ploščad?

ALJOŠA GAŠPERLIN

Predsednica Pristaniške oblasti Marina Monassi je napovedala, da bodo kmalu začeli graditi logistično ploščad v tržaškem pristanišču. Ravno včeraj so namreč podpisali pogodbo, na osnovi katere bo skupina podjetij uresničila prvi del platforme leta 2017, nato pa ploščad tudi več let upravljala.

Vse kaže torej, da je prišlo v tem hudem kriznem obdobju v Trstu končno do pozitivnega premika. Projekt predvideva naložbo 132 milijonov evrov. Ploščad bo v prihodnosti upravljala tržaška družba Parisi: njena naveza je prevladala nad skupino podjetij, v kateri je bila druga tržaška družba Samer. Ta je bila v preteklosti sicer blizu krogu predsednice Monassijeve, ki pa se je - verjetno tudi glede na razsodbo DUS - očitno premislila in takoj sklenila pogodbo z omenjeno skupino.

Upamo, da je zdrava pamet vendarle prevladala nad konservativnim načinom upravljanja pristanišča in da bo prišlo zares do ponovnega razcveta luke in s tem celega mesta. Dejstvo, da bo ploščad v Parisijevi razvojni viziji namenjena pretežno za pretovarjanje različnega blaga in ne samo kontejnerjev, predpostavlja tudi številna nova delovna mesta.

Kratka, podpis pogodbe je odlična odskočna deska za nadaljnji splošni razvoj. Pristaniška oblast je sicer v zadnjih letih žal večkrat najavila razvojne projekte, ki so nato obtičali v predalu. Kako se bo tokrat izteklo, bomo videli kmalu. Glede na »hitrost« podpis pogodbe in podaljšanja koncesije terminalistu Maneschiju na 7. pomolu, je vsekakor pričakovati, da bo Monassijeva z isto vneto podaljšala tudi koncesijo, ki jo potrebuje družba Arvedi za območje škedenjske železarne na morju.

Na 2. strani

MOSKVA / KIJEV / BRUSELJ - Ob nadaljevanju oboroženih spopadov

Putin poziva k pameti, Nato napoveduje ojačeno prisotnost v vzhodni Evropi

MOSKVA / KIJEV / BRUSELJ - Ruski predsednik Vladimir Putin je v prvem odzivu na napoved novih sankcij EU proti Rusiji pozval Bruselj k zdravi pameti, v Moskvi je slišati tudi napovedi protiučrepanja. Zveza Nato je medtem napovedala, da bo v luči zaostrovanja razmer v Ukrajini okrepila prisotnost v vzhodni Evropi. »Upam, da bo prevladala zdrava pamet, da bomo normalno sodelovali in da naši partnerji ne bodo povzročili škode z medsebojnim drezanjem,« je dejal Putin.

Predsednica zgornjega doma ruskega parlamenta, sveta federacije, Valentina Matvijenko, je medtem opozorila, da »imajo resne korake in protiučrepanje, če se bo spirala sankcij razširila«. Rusija takšnih ukrepov ni podpirala, vendar če bodo zahodni politiki prisilili Rusijo, da sprejme povračilne ukrepe, »jih čaka pekel«, je še dejala.

Na 10. strani

BAZOVICA Svečanosti v spomin na junake

TRST - Na slovesnosti v spomin na bazoviške žrtve bosta slavnostna govornika videmski župan Furio Honsell ter tržaški pesnik in novinar Marij Čuk. Novico je včeraj potrdil predsednik Odbora za proslavo Bazoviških junakov Milan Pahor in napovedal tudi izid ponatisa knjige Vekoslava Špangerja Bazoviški spomenik. Spominske prireditve bodo potekale v petek in soboto, osrednja svečanost pa bo v nedeljo ob 15. uri.

Na 4. strani

OPČINE - V nedeljo z dvema predavanjema Zaključili so se letošnji 49. študijski dnevi Draga 2014

5

RENZI 1000 dni za preverjanje dela vlade

RIM - Renzi je včeraj na tiskovni konferenci predstavil spletno stran »passodopopasso.italia.it, na kateri bo mogoče v prihodnjih tisoč dneh preverjati vladne ukrepe in njihovo konkretizacijo. »Tisoč dni bo minilo maja leta 2017. Vlada dela pospešeno, naredili smo veliko, a nam to ne zadostuje. Lačni smo reform«, je v svojem značilnem slogu povedal predsednik vlade. Ministrica za reforme Maria Elena Boschi pa je napovedala, da bo še v teku septembra predstavljen v parlamentu program 1000 dni.

Na 10. strani

Nabrežina: na ogled dokumentacija o uplinjevalniku

Na 6. strani

Konjski praznik v Cerovljah

Na 8. strani

A2a in onesnaževanje: vzrokov za preplah ni

Na 12. strani

Tržiški Kinemax slavil v Benetkah

Na 12. strani

BRUSELJ Danes pogovor Junckerja z Bratuškovo

BRUSELJ - Prihodnji predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker bo danes začel pogovore s kandidati za komisarje iz držav članic. Kot je včeraj v Bruslju povedala Junckerjeva tiskovna predstavnica Natascha Bertaud, bo razgovor opravil tudi s predsednico slovenske vlade v odhodu Alenko Bratušek. Kot so kasneje še pojasnili, naj bi bila Bratuškova zaenkrat edina kandidatka iz Slovenije, s katero bo imel prihodnji predsednik komisije razgovor.

Na 2. strani

Felix
Bar & Ristoro

ODPRTO 24 UR NA DAN
7 DNI V TEDNU
KUHNJA VEDNO ODPRTA

tipična kraška kuhinja
organiziramo
praznovanja in poroke

vedno odprti tudi
za preprosto
večerjo
s prijatelji

Sprejemamo bone
za obroke

Fernetiči 1 - ob mejnem prehodu
Tel. 040 9882410

www.felixferneti.wix.com/felix-bar-e-ristoro

FITNES PLANET
ČLANARINA IN VPISNINA GRATIS!
ODPRTO VSAK DAN OD 9:00 DO 22:00
(tudi sobote, nedelje in praznike)
www.fitness-planet.com Tel.: 00386 41 754 737
NAKUPOVALNI CENTER KARSIKA, STJENKOVA 1, SEŽANA

- TRAJNO ODSTRANJEVANJE DLAK
- POMLAJEVANJE KOŽE
- ODSTRANJEVANJE ŽILNIH NEPRAVILNOSTI
- ODSTRANJEVANJE PIGMENTNIH NEPRAVILNOSTI

Powered by **elös**

Salon:
Ul. Petra Kozlerja 18, Sežana
Info.: 00386 41 973 550

BREZPLAČEN PREIZKUS STORITVE

**BUKOVA
ALI HRASTOVA
DRVA**

BUKOVI PELETI

POSKRBITE
ZA TOPLO
ZIMO ŽE
SEDAJ

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

BRUSELJ - Sestavljanje komisarske ekipe

Juncker naj bi danes opravil pogovor z Bratuškovo

BRUSELJ - Prihodnji predsednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker bo danes začel pogovore s kandidati za komisarje iz držav članic. Kot je včeraj v Bruslju povedala Junckerjeva tiskovna predstavnica Natasha Bertaud, bo razgovor opravil tudi s predsednico slovenske vlade v odhodu Alenko Bratušek.

Slovenija je Junckerju poslala seznam s tremi imeni, na katerem sta poleg Bratuškove še evropska poslanka Tanja Fajon in zunanji minister v odhodu Karl Erjavec. Na novinarsko vprašanje, kako bo Juncker ravnal v primeru držav, ki so mu poslale seznam z več kandidati, je Bertaudova odgovorila, da bo v primeru Slovenije opravil pogovor z Bratuškovo. Kot so kasneje pojasnili viri blizu Junckerja, je Bratuškova zaenkrat edina kandidatka iz Slovenije, s katero bo imel prihodnji predsednik komisije razgovor, a to seveda ne pomeni, da bo pogovor tudi uspešno opravila.

Jean-Claude Juncker si želi v komisiji ženske z močnim političnim profilom in to naj bi bil tudi razlog, da se je odločil za slovensko premierko v odhodu. Kot je večkrat poudaril, je njegovo vodilo pri oblikovanju ekipe to, da bodo v njej zelo sposobne osebe, ki bodo zmoglo hitro in učinkovito uresničevati politične cilje, ki jih je sredi julija predstavil Evropskemu parlamentu in Evropskemu svetu. Juncker se bo najprej pogovoril s kandidati iz vseh članic EU, šele nato pa bo - po napovedih prihodnji teden - predstavil razdelitev portfeljev. Zdaj so mu kandidate poslane vse članice razen Belgije, ki naj bi to storila v prihodnjih dneh. Zaslisanja komisarskih kandidatov v Evropskem parlamentu so predvidena od 22. do 30. septembra. Drugi krog zaslisanj, v primeru težav s posameznimi kandidati, je predviden od 13. do 15. oktobra. Evropski parlament naj bi o komisarski ekipi odločal na plenarnem zasedanju od 20. do 23. oktobra, komisija pa naj bi mandat nastopila z novembrom.

Napoved, da se bo Juncker pogovoril samo z Bratuškovo, je odmevala tudi ob robu Strateškega foruma Bled. Erjavec je tako v izjavi za medije dejal, da bo seznanil javnost, če ga bo Juncker poklical na razgovor. »Imam politične izkušnje. Ampak to nič ne velja, pomembno je, kaj misli Jean-Claude Juncker,« je dejal.

Alenka Bratušek

ARHIV

Jean-Claude Juncker

ARHIV

Fajonova pa je za medije dejala, da je Bratuškova očitno Junckerjeva kandidatka. »Ali bo to sprejela tudi nova slovenska vlada, tudi novi premier Miro Cerar, pa je vprašanje naslednjih dni. Lah-

ko samo rečem, da si želim, da bo v Bruselj odšla najboljša ekipa iz Slovenije,« je povedala. Sama Junckerjevega vabila do včeraj ni dobila. Na vprašanje, ali pričakuje, da bi Juncker na razgovor povabil še

koga drugega, če po pogovoru z Bratuškovo ne bo zadovoljen, je dejala, da o tem težko sodi. »Si pa predstavljam, da sta Juncker in Bratuškova morda opravila tudi kakšen pogovor več, kot je javnost z njim seznanjena,« je dodala.

Bratuškova izjav za medije ob prihodu na forum ni dajala, odhajajoči obrambni minister Roman Jakič iz njene stranke ZaAB pa je dejal, da so glede vprašanja izbora komisarja povedali že vse.

Predsednik DZ Milan Brglez je na vprašanje, zakaj se je Cerar v pogovorih z Junckerjem nekoliko »potegnil nazaj«, dejal, da je treba na vprašanje izbire komisarja gledati »državno, ne partikularno«.

Evropski poslanec Igor Šoltes pa je dejal, da je odločitev o izbiri slovenskega komisarja v Junckerjevih rokah, prav tako ni želel komentirati, ali je Bratuškova najprimernejša kandidatka za ta položaj. (STA)

SLOVENIJA - V teku tudi zaključna usklajevanja o ministrskih mestih SMC, DESUS in SD bodo koalicijski sporazum predvidoma parafirali jutri

LJUBLJANA - Skorajšnje vladne partnerice SMC, DeSUS in SD bodo besedilo koalicijskega sporazuma parafirale jutri, je včeraj potrdil prvak DeSUS in zunanji minister v odhodu Karl Erjavec. Parafiranje je bilo predvideno za torek, a je Erjavec odsoten zaradi službenih obveznosti. V SMC pa so za STA pojasnili, da koalicijskih usklajevanj včeraj ni bilo.

Kot so včeraj navedli v največji parlamentarni stranki, bo javnost o imenih ministrskih kandidatov obveščena pravočasno. Predvidoma pa bodo imena znana še v tem tednu, saj bo predsednik SMC in mandatar Miro Cerar opravil drugi krog razgovorov s potencialnimi kandidati za nove ministre. Število ministrov se povečuje na 15 (vključno z ministrom brez resorja, ki vodi urad za Slovence v zamejstvu in po svetu), ob čemer se dopušča imenovanje še dveh ministrov brez resorja. DeSUS po trenutnem dogovoru pripadajo štirje, SD pa

trije resorji. Medtem ko so kandidati iz obeh manjših strank prihodnje koalicije načeloma že znani, v SMC večine svojih imen še ne razkrivajo.

Erjavec je včeraj zanikal informacijo, da naj bi njihova poslanka Julijana Bizjak Mlakar izpadla iz igre za prevzem ministrstva za kulturo. Bizjak Mlakarjeva je kasneje za STA povedala, da se je srečala s predstavniki Društva slovenskih pisateljev in Slovenskega centra PEN. Termin pogovora s Cerarjem po njenih besedah še ni določen, ga je pa včeraj obvestila, da je na razpolago za sestanek in o čem bi se želela pogovoriti z njim. Kaj konkretno se je pogovarjala s kulturniki, Bizjak Mlakarjeva ni želela razkriti. Dejala je le, da se je »pač želela prepričati v svoje videnje potrebnih sprememb na področju kulture«. Ko bo slišala še Cerarjeva stališča, pa se bo lažje odločila, ali je res kandidatka za ministrico za kulturo ali ne, je dodala.

Med morebitnimi kandidati iz kvote DeSUS je tudi nekdanji minister za zdravje Tomaž Gantar, ki bi tokrat prevzel okoljski resor. S Cerarjem se je prvič srečal minuli teden, a je šlo bolj za spoznavni pogovor. Vnovično srečanje je predvideno v tem tednu, a tudi Gantar termina še nima. Na vprašanje, ali še vedno velja za potencialnega kandidata za ministra za okolje in prostor, pa je za STA priznal, da je kadrovski razrez še vedno odprt in da težko reče karkoli zanesljivega.

S Cerarjem so se minuli teden sestali tudi vsi trije morebitni ministrski kandidati iz kvote SD: strankin predsedujoči Dejan Židan, ki bo zelo verjetno še naprej vodil kmetijski resor, Anja Kopac Mrak, ki že v tem mandatu vodi ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ministrstvo za obrambo pa bi v novem mandatu prevzel poslanec SD Janko Veber. (STA)

TISKOVNO SPOROČILO Zadovoljstvo ob potrditvi ministrstva za Slovence v zamejstvu in po svetu

TRST, CELOVEC - Valentin Inzko (Narodni svet kroških Slovencev), Drago Štoka (Svet slovenskih organizacij), Vladimir Smrtnik (Enotna lista), Damijan Terpin (Slovenska skupnost) in Michele Coren (predstavnik Slovencev v Benečiji) so kot člani Slovenije z zadovoljstvom sprejeli potrditev, da bo tudi v 12. vladi Republike Slovenije prisoten minister za Slovence v zamejstvu in po svetu. V sporočilu za tisk navajajo, da so iz urada za odnose z javnostjo Stranke Mira Cerarja v petek, 29. avgusta, prejeli odgovor na svoje pismo. V odgovoru so tudi zapisali, da je bil Cerar seznanjen s pismom, in poudarili, da bo »nova slovenska vlada imela ministra/ministrico za področje odnosov med Republiko Slovenijo in avtonomno slovensko narodno skupnostjo v sosednjih državah ter med Republiko Slovenijo in Slovenci po svetu.« Inzko, Štoka, Terpin, Smrtnik in Coren v tiskovnem sporočilu izražajo tudi zadovoljstvo nad obljubo, da se bodo v stranki SMC zavzemali za krepitev odnosov in boljše sodelovanje med Slovenijo in Slovenci v zamejstvu in po svetu.

O prihodnosti avtonomnih dežel 12. 9. v Trstu tudi Debora Serracchiani in Susanna Camusso

TRST - O tem, kakšna je prihodnost dežel s posebnim statutom, bodo 12. septembra v Trstu na posvetu, ki ga pripravlja CGIL, razpravljali predsednica FJK Debora Serracchiani, generalna tajnica CGIL Susanna Camusso, ustavni pravnik Sergio Bartole in podtajnik za krajevne avtonomije Gianclaudio Bressa. Posvet, ki ga bo koordiniral odgovorni urednik Piccola Paolo Possamai, bo v veliki dvorani Visoke šole za prevajalce in tolmače v Ul. Filzi 14, začel pa se bo ob 9. uri.

Senat zavrnil Jankovičovo pritožbo v zadevi Niš

LJUBLJANA - Senat ljubljanskega okrožnega sodišča je kot neutemeljen zavrnil ugovor ljubljanskega župana Zorana Jankoviča in soobtoženih na obtožnico, ki je bila vložena zaradi poslov Mercatorja v Nišu. Z zavrnitvijo je obtožnica postala pravomočna, obtoženi pa bodo morali sestiti na zatožno klop. Okrožno tožilstvo v Ljubljani je obtožnico zoper ljubljanskega župana vložilo zaradi poslov Mercatorja v Nišu iz leta 2005, ko je Janković vodil Mercator. Očitani naj bi mu zlorabo položaja. Poleg njega je obtožnica vložena še zoper njegova nekdanja sodelavca Mitjo Mariniška in Stanislava Brodnjaka ter ustanovitelja ljubljanskega nepremičninskega podjetja BSD Borisa Milevoja. Ovadb zoper vse omenjene temelji na reviziji, ki jo je v Mercatorju leta 2006 opravila revizijska hiša Deloitte in se je nanašala na poslovanje Mercatorja v času, ko ga je še vodil Janković. Obtoženi naj bi preko prijateljskih podjetij pri nakupu zemljišča pridobili protipravno premoženjsko korist v višini 100.000 evrov.

Ljubljanskega župana kljub prvi pravnomožni obtožnici v njegovi listi še vedno podpirajo. Kot je navedel vodja svetniškega kluba Liste Zorana Jankoviča Aleš Čerin, je Janković zavrnil vse obtožbe, obtožnica pa se nanaša na pred desetletjem sklenjene posle in je padla v čas predvolilne kampanje, kar da se ni zgodilo prvič.

V preteklem tednu v Sloveniji ceste terjale tri življenja

LJUBLJANA - V preteklem tednu sta se na slovenskih cestah zgodili dve smrtni prometni nesreči, v kateri so umrle tri osebe. Letos so slovenske ceste terjale 68 smrtnih žrtev, v enakem obdobju preteklega leta pa 74 smrtnih žrtev, so včeraj sporočili z Generalne policijske uprave.

S skokom božičkov v morje simbolno slovo od počitnic

PORTOROŽ - V Portorožu so na zadnjo nedeljo v avgustu že tretje leto zapored pripravili skok božičkov v morje. S to zabavo prireditelj za znamenujejo konec šolskih počitnic, ko se tudi božički odpravljajo nazaj domov pripravljat božična darila, obenem pa z dogodkom opozarjajo na nevarnosti skakanja v vodo tam, kjer nismo prepričani o njeni globini. Pobudnik prireditve Mojmir Kovač iz društva Jaz sem najboljši je še povedal, da bodo že to nedeljo v sklopu čezmejnega projekta Parenzana III organizirali Vinski tek na različnih razdaljah, najpogumnejši se bodo iz Portoroža podali na 68 kilometrov dolgo pot do Livad v Hrvaški Istri. 13. septembra pa prirejajo že 14. Baklado - »najbolj romantičen« pohod z baklami iz Izole do Portoroža.

RIM - Statistika italijanskega parlamenta

Poslanka Tamara Blažina kar visoko na lestvici

Brandolin in Rosato skoraj na vseh sejah poslanske zbornice - V senatu prvi Pegorer

RIM - Pred bližnjo oživitvijo parlamentnega dela je združenje openpolis (<http://parlamento17.openpolis.it>), ki neposredno spremlja dejavnost italijanskih senatorjev in poslancev, posodobilo svoje podatke ter statistike. Od poslancev iz Furlanije-Julijske krajine sta bila doslej najbolj marljiva Goričan Giorgio Brandolin (Demokratska stranka-DS) in njegov tržaški somišljenik Ettore Rosato, ki sta bil prisotna na kar 99,3 odstotka zasedanj poslanske zbornice in tamkajšnjih glasovanj (skupaj jih je bilo 5.453). Brandolin je 51-krat volil različno od navodil svoje stranke, Rosato pa niti enkrat, saj je tajnik poslancev DS in dejansko ti isti, ki usmerja poslansko skupino. Če bi volil proti, bi dejansko glasoval proti samemu sebi.

Slovenska poslanka DS Tamara Blažina je bila navzoča na 95,8 odst. poslanskih sej in glasovanj (3-krat je volila drugače od poslancev DS). Na zadnjem mestu na lestvici prisotnosti poslancev iz FJK je Tržačanka Sandra Savino (Forza Italia) z 78,9-odstotno navzo-

čnostjo v parlamentu. Poslanci iz FJK so glede marljivosti vsi zelo visoko uvrščeni na lestvici openpolis. Furlanski senator DS Carlo Pegorer si je spet prislužil naziv najbolj delavnega senatorja, saj je po navzočnosti (kar 99,9 odst.) prvi na absolutni lestvici. Njegov tržaški kolega Francesco Russo je bil navzoč na 95,8 odst. senatnih zasedanj. Zadnji na razpredelnici iz FJK je senator Bernabò Bocca (Forza Italia) s 65-odstotno navzočnostjo. Bocca, ki je doma iz Piemonta, je v Rimu izpodrinil dolgoletnega tržaškega senatorja Giulia Camberja.

Med poslanci iz Južne Tirolske je bil do letošnjega poletja najbolj navzoč v parlamentu Florian Kronbichler (SEL-88 odst.), med senatorji pa predstavnik Južnotirolske ljudske stranke-SVP Johan Karl Berger (95 odst.). Tržaški poslanec DS Gianni Cuperlo, ki je bil sicer izvoljen v Laciju, se doslej ni ravno izkazal, saj se je udeležil le nekaj več kot polovico (52,4 odst.) poslanskih sej in glasovanj.

31. POHOD V SPOMIN NA PRENOS RANJENCEV - 150 udeležencev

Priložnost za razmislek in tudi pogovor o njegovi etični zgodovinski sporočilnosti

VOJSKO - Ob zaključku letošnjega Pohoda v spomin na prenos ranjencev iz Želina na Vojsko, se mi je porodila miselna povezava s tekaškimi smučarskimi maratoni. Skoraj vsi uporabljamo smučarske palice, razdalja je primerljiva, trajanje je celo daljše, mraza sicer ni, je pa napor večji.

Še najbolj pa povezuje pohodništvo po suhem in smučarski tek po snegu stalna možnost socializacije. Premikanje je enakomerno, časa pa na razpolago toliko, da prej ali slej, slučajno ali namensko spregovorim in govorim lahko z desetimi oseb vseh starosti, obeh spolov, dobro razpoloženih in čemernih morda zaradi žeje ali žuljev.

Letos sem se pohoda udeležil šestič. Smem trditi, da ga poznam iz organizacijskega, tehničnega, topografskega, raznoličnega vremenskega, zgodovinskega sporočilnega, psihičnega in fiziološkega vidika. Na tisto traso bi lahko popeljal skupino rekreativcev tudi ponoči. Od tretje preizkušnje dalje sem se izrecno posvetil tudi navezovanju verbalnih stikov, kar se je dejansko spremenilo v nekakšno klepetalnico.

Tako sem imel možnost dojeti, da se tega spominskega pohoda ne udeležujejo le prebivalci z idrijskega, cerkljanskega in črnovrhniškega območja. Ko v drugem delu premikanja nagovoriš tudi najbolj trdovratne molčeče, spoznaš, da prihajajo iz Postojne, z Iga južno od Ljubljane, iz Prad pri Kopru, iz Žiri in Železnikov, iz Logatca, no ja, in iz Sovodenj tudi ... V jutranji vlazi sopihaš proti Jagrščam, 450 m višinske razlike v dobri uri, in si priznavaš, da pri preko sedmih križih še kar dobro gre; kasneje, pred kosilom, pa speš mimo tebe suhljato žensko telesce, zapleteta se v pogovor in se ti iz razlage razodene, da je tod hodilo kot kurirka pred sedemdesetimi leti. Se pravi, da jih ima letos triinosemdeset!

Med poglobljanjem vase - dolgi pohodi so lepa priložnost za takšno početje -

uho zazna tujo govorico. Nekaj časa analiziraš zvoke, foneme, zloge, cele besede in dojamesh, da ne gre za običajne tri indoevropske kode. Nekaj arnavtskega je v treh fanatih pri dvajsetih letih: suhljati so, v majicah s kratkimi rokavi, obuti v telovadne copate, samo eden nosi torbico na hrbtu. Zna jo tudi slovensko, saj so rojeni v Sloveniji, a v sebi nosijo šarplaninski DNK: čemu pelerina, čemu par nogavic za menjavo, čemu čutarica in zemlja s sunko za malico? Za seboj imajo stoletja premikov z drobnico in vedrenja pod milim nebom ...

Preseneti te tudi krepko obilen možki iz Logatca, ki se je pohoda začel udeleževati deset let prej in meni, da gre za izjemo, ki jo opravi enkrat letno zaradi zgodovinskega zanosa. To slednje je sicer res, sicer pa zveš, da vodi enkrat na leto skupino kompanionov peš iz Logatca na Tri-

glav. S svojimi izkušnjami daš rep med noge in se raje pogovarjaš o zamejskih prilikah in neprilikah, kar seveda zanima vrsto drugih sogovornikov in sogovornic. Veliko je žena in deklet na Pohodu v spomin na prenos ranjencev...

Za veliko večino vseh velja, da se ga udeležujejo s ponosom in nekakšno splošno zavednostjo glede njegove etične zgodovinske sporočilnosti. Ne vedo pa veliko o oprijemljivejših podatkih tedanje epopeje, ko je več kot osemsto nosačev nosilo osem dni okrog sto ranjencev, več kot 250 km daleč od »Franje« in »Pavle« do Nadleske, dlje od Cerkniskega jezera... čez nadzorovano ozemlje, preko prometnic, kakršni sta železniška proga in cesta Trst - Ljubljana, v popolni konspiraciji, tako da ni prišlo niti do ene praske z nemško vojsko ali domobranskimi stotnjami. Že sama hrana

in zasilna zavetišča so bila zapleteno vprašanje, kaj šele zdravniška oskrba.

Samodejno mi kakšen petdesetletnik iz bolj oddaljenih krajev pove, da o primorskem odporniškem gibanju ni bil do nedavnega dosti seznanjen; tudi sicer je dojemal drugo svetovno vojno kot nekaj »arhivskega«, a ozavestil se je, ko se je začelo zgodovinsko natančevanje, sprenevanje in

revidiranje. Eden se je v zadnjih letih spomnil mame, kako mu je razlagala tiho srečo vseh krajanov nekje na Dolenjskem, ko je v pomladnih dneh drevje začelo brsteti, kajti: »Sedaj se bodo naši lahko bolje maskirali v gozdovih in po grapah, da jih sovražnik ne bo mogel opaziti...«

Ko sem se pred šestimi leti prvič udeležil manifestacije, se mi je štiridesetletni možki približal in me vprašal, kako to da nosim jugoslovansko zastavo (sic!). Vedel sem, na kaj misli, pa sem mu obrazložil, da sodi k narodni zavesti in v splošno kulturo razlikovanje zaporedja barv. Kar se pa zvezde tiče, da so tedaj ranjence nosili prav pod tistim simbolom. Dodal sem, da so v Trstu ob osvoboditvi - tedaj sem imel štiri leta - plapolale prav takšne zastave. In sva se nato razgovorila o marsičem. Lani in letos me je nekaj mlajših pohodnikov vprašalo, ali jim za nekaj časa odstopim prapor privezan na smučarsko palico.

Od sto petdesetih letošnjih udeležencev na enaintridesetem zaporednem pohodu nas je bilo izza meje, skupaj žensk in moških, dvajset v Goriškega in trije s Tržaškega. Odkrivanje ličnih idrijskih naselij, strmih pokosenih travnikov, goveda na paši, a tudi posledic žledoloma v gozdovih (zaradi česar je bila trasa tu pa tam nekoliko spremenjena) je bilo čarobno in hkrati turobno.

Aldo Rupel

več fotografij in video-posnetek na www.primorski.eu

Letošnjega pohoda v spomin na prenos ranjencev se je udeležilo 150 pohodnikov vseh starosti in z vseh koncev Slovenije in iz zamejstva

FOTODAMIJ@N

VOJSKO - Na proslavi tudi srečanja z nekdanjimi soudeleženci velike epopeje

Ljudje s ponosno energijo

VOJSKO - Čeprav se čas nezadržno premika po edini možni zastavljeni smeri, nekatera dejanja ostajajo vpeta predvsem v krajih, ki ob njihovi lepoti še vedno skrivajo sledove edinstvene epopeje. Trnovski gozd in Idrijsko hribovje sta v obdobju druge svetovne vojne postala varno zatočišče partizanskega gibanja, kjer so se razvijale tragične ali tudi srečne zgodbe ljudi, ki so se uprli nacifašističnemu jarmu.

Če iz glavnih poti zaideš na prašne makadame v okolici vojskarske planote, ti je takoj jasno, zakaj je to edinstveno področje nudilo idealno zatočišče osrednjemu mehanizmu partizanske vojske. Številna spominska obeležja pa stojijo kot knjižni znamenja sredi morja neoštevilčenih strani, ki so ji napisali tudi nekateri še živeči junaki tistih dni.

»Neizmerna lepota kraja in trpljenje lakote sta prva spomina, ki me vežeta na te gozdove,« nam je na Hudem polju, kjer stoji obeležje partizanski bolnišnici Pavli, dejal devetdesetletnik Lino Felician, Tržačan, ki se je kot pripadnik italijanske brigade Fontanot skupaj s slovenskimi partizani boril v trnovskih gozdovih. V roku je bil ranjen le dvajset dni pred osvoboditvijo. Nemci so ga po kapitulaciji Italije vključili v gradbeno organizacijo Todt, v kateri je kot delavec gradil vojaške bunkerje na Proseku, nato mu je uspel pobeg v partizanske vrste. »Bil sem meščan, kdo je sploh videl taka drevesa, pa še takrat sem

Lino Felician

FOTODAMIJ@N

se tu pojavil v skromnih oblačilih. Več kot boji sta Felicianiju ostala vtisnjena človeška stiska in pomikanje, kar ga je nato v po vojni sililo v pisanje številnih publikacij na temo vojne izkušnje.

Felician, kot še druge živeče priče, veže otipljiva življenjska moč. Pri svojih splošljivih letih še vedno sede za volan in ustvarja satirične pesmi na račun aktualnega tržaškega dogajanja. Podobno ponosno energijo pa je bilo občutiti med nekdanjimi in še živečimi člani osebja Tiskarne Slovenija.

»Dolgo je bilo tiho. Dobrih 20 let se nihče ni preveč zanimal za to, kar se je tu dogajalo,« je ob svojem nekdanjem tiskarskem stroju z grenkobo priznala gospa Evgenija Srečka Vovk, ki zgodbe iz tiskarne še vedno rada pripoveduje v družini. Kot petnajstletnica je doživela veliko tragičnih

Evgenija Srečka Vovk, Stefan Erjavec, Marta Bitežnik, Irma Golja

DAMIJ@N

trenutkov. Najslabše ji je bilo ob pohodu Gradnikove brigade skozi Črni vrh, kjer so nemške enote po izdaji ovaduha pobile 40 članov bataljona, ki se je naselil v eni izmed tamkajšnjih hiš. Ko pa smo gospo Vovk iz Prvčine vprašali o najlepšem trenutku, ni imela dvoma: »To je bilo takrat, ko je prišel kurir in rekel: »Svoboda je!«. Pred tem smo en teden hodili v jame spat, predvsem ko sem se v zadnjem obdobju preselila v tiskarno Doberdob. Na tisti predvečer sem ostala v tiskarni zaradi zobobola in skozi streho je vdrla ogromna skala. Že sem si mislila, da je to bila bomba, a k sreči je bilo to le kamenje, ki so ga izruvali četniki ob kopanju jarkov nekoliko više nad našimi barakami.«

Poleg gospe Vovk se je v tiskarni oglasila tudi gospa Irma Golja iz Tolminskega Loma, ki je takoj po vojni službovala

tudi v tržaški tiskarni v Ul. Udine, kjer je sledila najprej tisku Partizanskega dnevnika in nato prvih števil Primorskega dnevnika. »V knjigo spominov sem napisala, da je večkrat bilo hudo, vendar v tem novem domu na Studencih, sem dobila nove brate in sestre. Bila mi je to nova družina, kuharica pa mi je bila prava mama. Stara sem bila 15 let, vendar sem se počutila domača. Kot vlagalka sem imela že izkušnje doma, bila pa sem odporna za tako delo.« Tudi ona je priznala, da ne bo nikdar pozabila večera, preden so se spustili v Trst, ko so si dekleta urejevale pričesko. Življenje v barakah tiskarne pa je doživljala izredno disciplinarno in tovariško, čeprav so bili urniki izredno naporni, saj so vlagalke delale po 7-8 ur.

Marta Bitežnik, še tretja bivša članica osebja Tiskarne Slovenija, pa se je

tokrat ustavila ob gostišču Grošelj. Večkrat se je v letih vračala, saj je počutila pravo potrebo po vrnitvi na vojskarsko planoto in tudi tokrat si je z vsemi močmi želela biti prisotna. »Rekli so mi: »Marta te potrebujemo,« in sem odšla,« tako se je začela zgodba gospe Marte s Partizanskim dnevnikom. Za sabo je imela že izkušnje, saj se je kot vlagalka zaposlila že pri štirinajstih letih v Gorici, nato je med vojno preživljala osemčlansko družino. Leta 1944 je iz Mirna odšla med partizane. »Bili smo izredno kolektiv, počasi se je vsak član zelo dobro izuril, rada sem delala to delo,« je še dodala gospa Bitežnik.

V stavnicim tiskarne pa še vedno stoji miza z njenim imenom. Tako kot njeno neizbrisano ime v lesu bo ostalo neizbrisno tudi črnilo edinega uporniškega glasila v zasluženi Evropi. V ponatisnjeni številki 248 iz 18. septembra 1944 je gospa Bitežnik prepoznala tudi njen prvi doprinos, sicer krajšo vest o borbah nad Idrijo.

Za tiskarno pa je ob idrijskem Mestnem muzeju za ohranitev Tiskarne Slovenije najbolj zaslužna družina Skok. Kot zadnja v družini za dediščino Partizanskega dnevnika skrbi Damjana Skok, ki je gospe Bitežnik razkrila, da si je tudi sama naučila vlagati svinčene črke in da je ob 70-letnici z očetom ponovno sestavila matrico priložnostne številke, kar je bilo nekdanji vlagalki v neizmerno veselje.

Andrej Marušič

PRISTANIŠČE - Na sedežu Pristaniške oblasti so včeraj podpisali pogodbo s skupino podjetij Icop

Čez nekaj mesecev končno gradnja logistične ploščadi

Skupina podjetij, ki jo sestavljajo družbe Icop, Cosmo Ambiente, Interporto Bologna in tržaška družba Parisi je na sedežu tržaške Pristaniške oblasti včeraj podpisala pogodbo za gradnjo prvega dela logistične ploščadi.

Projekt predvideva naložbo 132 milijonov evrov (od teh 102 milijona evrov javnega denarja), dela pa naj bi se začela že decembra ali v začetku prihodnjega leta. Do podpisa je prišlo tri dni po razsodbi deželne uprave sodišča, ki je zavrnilo priziv druge naveze podjetij, ki so jo sestavljale družbe Mantovani, Venice green terminal in tržaška Samer. Dela bodo trajala po besedah predsednice Pristaniške oblasti Marine Monassi predvidoma 852 dni, na območju med lesnim pristaniščem in nekdanjo tovarno Italsider pa bodo zgradili 125 tisoč kvadratnih metrov veliko ploščad. Za gradnjo bosta poskrbeli družbi Icop in Cosmo, medtem ko bosta za bodoče upravljanje logistične platforme zadolženi družbi Parisi in Interporto iz Bologne.

Vest je posredovala predsednica Monassijeva včeraj popoldne na tiskovni konferenci ob udeležbi predstavnika družbe Icop Vittoria Petrucca. Kot je povedala, je podpis pogodbe sad trdega dela v zadnjih 20 dneh, saj so skušali izkoristiti zadnji vladni odlok za zagon javnih del (t.i.

Pogled na tržaško pristanišče. Na skrajni desni bo nastala logistična ploščad

ARHIV

BAZOVIŠKI JUNAKI - Niz slovesnosti s predstavitvijo ponatisa knjige Vekoslava Špangerja

Govornika Honsell in Čuk

Na nedeljski slovesnosti v spomin na bazoviške žrtve bosta slavnostna govornika videmski župan Furio Honsell ter tržaški pesnik in novinar Marij Čuk. Novico je na včerajšnji predstavitvi v Gregorčičevi dvorani v Trstu potrdil predsednik Odbora za proslavo Bazoviških junakov Milan Pahor. Odbor bo predstavil tudi dragoceno knjižno novost.

Niz slovesnosti v spomin na usmrtenih domoljubov in protifašistov Ferda Bidovca, Zvonimirja Miloša, Alojza Valenčiča in Frana Marušiča iz leta 1930 se bo začel v **četrtak** ob 20. uri v Kulturnem domu na Proseku. Odbor, ki mu predseduje Milan Pahor, bo predstavil ponatis knjige Vekoslava Špangerja Bazoviški spomenik, ki je nastal v sodelovanju z društvom TIGR. Prosečan Španger je bil med obsojenimi na prvem tržaškem procesu in leta 1965 je v samozaložbi izšla njegova knjiga, ki je prvi ponatis doživela leta 1986 (za to izdajo je poskrbel Hranilnica in posojilnica na Opčinah). V tem delu je eno glavnih pričevanj o tedanjih dogodkih. V **petek** bo slovesno v Ljubljani in Kranju. Ob 14. uri bo krajša svečanost pred ploščo v spomin na Bazoviške junake pred sedežem ljubljanske univerze na Kongresnem trgu. Govorila bosta rektor Ivan Svetlik in Milan Pahor, nastopili bodo tudi recitatorji Kluba mladih TIGR, k plošči bodo položili skupni venec odbor ter krovni organizaciji SKGZ in SSO. Ob 16. uri pa bo na svečanosti v Prešernovem gaju v Kranju govoril župan občine Sovodnja v Benečiji Germano Cendou (po pozdravu gostujočega župana Mohorja Bogataja). Ob častni straži tabornikov Rodu modrega vala (RMV) in skavtov Slovenske zamejske skavtske organizacije (SZSO) bodo navzoče delegacije Slovencev iz Italije, društva TIGR in združenji borci.

Že nekaj let prirejajo na gmajni pri Bazovici tudi svečanost ob uri, ko je bila četverica obsojenih ustreljena. Tako bo v **soboto** ob 6.43 spominski trenutek z mladimi recitatorji Kluba mladih TIGR. Ob 11. uri bo svečanost na pokopališču pri Sv. Ani (zbiranje ob 10.45 pred glavnim vhodom), kjer bo govoril starosta tabornikov RMV Andrej Marušič, zapel bo zbor Fran Venturini. Zvečer

Miran Dolhar, Milan Pahor in Marino Marsič na včerajšnji predstavitvi programa v Gregorčičevi dvorani v Trstu

FOTODAMJ@N

ob 20. uri bo v cerkvi v Bazovici maša za dušnico: daroval jo bo župnik Žarko Škrlič, pel bo zbor Lipa, sodeloval bo duhovnik in glavni urednik Ognjišča Božo Rustja. Ob 21. uri prirejajo taborniki iz Trsta in Gorice taborni ogenj na bazoviški gmajni: Milan Pahor upa, da bodo na teh tabornih ognjih spet začeli sodelovati tudi skavti ter da se jih bo udeležilo več obiskovalcev.

V **nedeljo** bo v Bazovici 34. spominski pohod na Kokoš, ob 15. uri pa bosta na osrednji slovesnosti govorila videmski župan Furio Honsell ter tržaški pesnik in novinar Marij Čuk. Nastopila bosta Godbeno društvo Prosek in TPPZ Pinko Tomažič. »Vprašali so me, zakaj prav partizanski zbor. Lani smo ga povabili, da bi počastili njegovo obletnico in letos smo imeli v mislih druge zборе, ki pa se niso pravočasno odzvali. Iz organizacijskih razlogov smo morali pohiteti in TPPZ je takoj pristopil,« je pojasnil Pahor, ki je obenem dodal, da se skupni nastopi združenih zborov v preteklih letih niso obnesli.

Pobud pa s tem še ne bo konec. 13. in 14. oziroma 20. in 21. septembra bosta sledila še 41. ženski in moški mednarodni odbojarski turnir za Pokal Bazoviških junakov v občinski telovadnici v Repnu. (af)

PADRIČE - V noči na nedeljo

Smrtna nesreča

Na avtocestnem priključku umrl 53-letni Lucio Dambrosi

V noči na nedeljo je bil kraški avtocestni priključek med izvozoma za Padriče in Trebče prizorišče prometne nesreče s smrtnim izidom. Življenje je izgubil 53-letni Tržačan Lucio Dambrosi, ki je ponoči vozil svoj avtomobil renault megane proti Sesljanu oziroma Tržiču. Dambrosi je bil zaposlen pri tržaškem zdravstvenem podjetju, bil je vratar v glavni tržaški bolnišnici.

Okrog 2.30 je izgubil nadzor nad vozilom in silovito trčil v zaščitno ograjo ter onstran ograje v skale. Nesreča se je morda zgodila, ko je Dambrosi prehiteval drugo vozilo, tedaj naj bi ga zaneslo proti ograji ob cesti; njegov avtomobil se je večkrat prevrnil in po trčenju z zaščitno ograjo končal med skalami. Voznik je umrl na kraju

nesreče, reševalci mu niso mogli pomagati. Na prizorišču so bili gasilci, prometni policisti in osebje reševalne službe 118, truplo voznika so iz razbitin renaulta s posebnimi kleščami potegnili gasilci. Večkratno trčenje je bilo tako silovito, da je avtomobil razneslo na več kosov, ki so se razleteli po vozišču in ob skalah.

Avtomobilist je menda vozil zelo hitro, vzroke nesreče pa policisti še preiskujejo. Ni izključeno, da je voznik izgubil nadzor nad renaultom zaradi kake mehanske okvare ali kakega drugega dejavnika. Do jutra so si ogledovali cestišče, da bi ugotovili, kaj se je dejansko zgodilo. Avtocestni priključek je bil na omenjenem odseku v nedeljo zaprt kakih pet ur, približno do 8. ure zjutraj.

MARINA MONASSI

Renzijev dekret »Sblocca Italia«). Za podpis pogodbe pa je bila odločilna vsebina razsodbe DUS, ki je prejšnji konec tedna zavrnil priziv druge skupine podjetij.

Podpis pogodbe predstavlja pomemben mejnik za Trst in deželo Furlanijo-Juljsko krajino, saj bo prispeval h gospodarskem razvoju in bo spodbujal zaposlovanje, je povedala Monassijeva in poudarila razvoj tržaškega pristanišča v zadnjih letih. Že več let zasledujemo ta denar, je še razložila predsednica, podpis pogodbe pa je omogočil sprostitev javnih finančnih sredstev. Zdaj je 90 dni časa za predstavitev dokončnega načrta, nakar bo lahko stekla dela.

Monassijeva računa, da bo načrt nared pred božičem, dela pa se bodo po njenem mnenju zaključila še pred predvidenim rokom 852 dni. Logistično ploščad bodo takoj predali namenu, poleg kontejnerjev pa bo namenjena še posebej za pretovarjanje različnega blaga, je dodal Petrucco.

Naslednji korak bo izvajanje projekta za drugo tranšo del oziroma za gradnjo dodatnih 122 tisoč kvadratnih metrov v vrednosti 180 milijonov evrov na območju med prvim delom logistične ploščadi (ki ga bodo zdaj začeli graditi) in štedenjsko železarno. To območje bo namenjeno za okrepitev dejavnosti na območju železarne in za nove dejavnosti. Načrt so na pristojnih ministrstvih že pregledali, za njegovo sprejetje pa je pristojen med ministrski odbor za gospodarsko načrtovanje (it. kratica Cipe).

A.G.

DRAGA 2014 - V nedeljo vrhunec in zaključek 49. študijskih dni

Kritično o nazadovanju slovenske družbe

Slovensko raziskovalno okolje naj se odpre

Dopoldne sta o govorila zgodovinarica Marta Verginella in sociolog Urban Vehovar, popoldne pa predsednik SAZU Tadej Bajd

Nedeljski popoldanski zaključek 49. študijskih dni Draga 2014, ki so v organizaciji Društva slovenskih izobražencev potekali pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah, je bil tematsko precej podoben petkovemu začetku Drage. Če je bil takrat govor o tem, kako slovenska družba preperečuje mladim izobražencem, ki so bili v tujini, da bi se vrnil in ustvarjali v domovini, pa se je v nedeljo govorilo o zaprtosti slovenskega raziskovalnega okolja, pa tudi o politični rabi spomina oz. nazadovanju slovenske družbe na raven krajevne skupnosti, protagonisti nedeljskega dogajanja pa so bili dopoldne zgodovinarica Marta Verginella in sociolog Urban Vehovar, popoldne pa predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti Tadej Bajd.

Slovenija umira

Verginellova in Vehovar sta govorila o politični rabi spomina, ki zmanjšuje možnosti za preživetje slovenskega naroda, pri čemer sta podala svoj pogled na interpretacije preteklosti v slovenskem prostoru ter na stanje slovenske družbe danes. Marta Verginella je ugotovila, da je v slovenskem prostoru ob vsakem prelomu (razpadu Avstro-Ogrske, okupaciji v drugi svetovni vojni ali dosegu neodvisnosti leta 1991) prišlo do političnega pozicioniranja, ki je zahtevalo reinterpretacijo in radikalni revizionizem, kar pa je otežilo kritično in pluralno zgodovino. Tudi v drugih državah ostajajo mnenja o preteklosti ločena, a takega natolcevanja, blatenja in žolčnosti, kot ga poznamo v slovenskem prostoru, je težko najti, je dejala predavateljica, za katero je treba analizirati globinske družbene in mentalitne strukture.

Ekstremne interpretacije pa so ena od posledic razkroja političnega in državnega aparata ter gospodarstva po dvajsetih letih tranzicije, za kar so odgovorne tako leve kot desne elite, ki delujejo po principu plenjenja, je prepričan Urban Vehovar, za katerega zaradi tega Slovenija preprosto umira. Izvirni greh vidi predavatelj v dogajanju po letu 1945 oz. v političnem genocidu takratnih elit, zaradi česar je slovenska politična tvorba zdrknila zelo nizko, danes pa Slovenija deluje kot družba, ki je prešla na raven krajevne skupnosti, kjer vlada princip izločevanja, ekskluzivizma, ogovarjanja in govorice z izrazito destruktivno klimo. To je mogoče preseči z umikom politike iz gospodarstva, medijev in intelektualne sfere ter z normaliziranjem politične zavesti Slovencev, za kar pa bo potrebno mnogo časa, meni Vehovar.

Potreba po inženirjih

Da je treba slovenski prostor odpreti tudi na znanstvenem in raziskovalnem področju, je prepričan zadnji predavatelj letošnje Drage, predsednik SAZU Tadej Bajd, ki je popoldne govoril na temo Znanost, inženirstvo, materni jezik. V prihodnjih letih vsaj tristo mladih doktorjev znanosti tvega, da se bo znašlo v situaciji, ko bodo morali službo iskati v tujini, zato bi morali ustvariti več pogojev za privabitev mladim znanstvenikom, tako Slovencev kot tujcev, v Slovenijo ter povečati delež aplikativnih doktorskih projektov, meni Bajd, ki tudi ugotavlja, da je v Sloveniji poučevanje tehnike podcenjeno, ni kritične mase inženirjev, ki bi delali v razvojnih oddelkih podjetij, v osnovnih šolah so zmanjšali količino tehničnih vsebin, število diplomantov na tehniških fakultetah pa je znatno pod evropskim povprečjem. Rešitev bi lahko bila v neformalnih oblikah tehniškega izobraževanja ter v dolgoročnih ukrepih, kot sta npr. prenova učnih načrtov ter dvig splošne tehniške pismenosti, meni Bajd, ki se sicer za usodo slovenskega jezika v znanstveni sferi ne boji ter zagovarja pravo učnega gradiva tako v maternem kot tujem jeziku, dalje prevajanju učbenikov ter večjo pozornost do strokovne terminologije in poljudnoznanstvenih publikacij. (iž)

Od leve: predavatelja Urban Vehovar in Marta Verginella ter moderator Tomaž Simčič v nedeljo popoldne (na sliki levo) in popoldanski predavatelj, predsednik SAZU Tadej Bajd

FOTODAMJ@N

DRAGA 2014 - V nedeljo niso bila na sporedu samo predavanja

Počastili Alojza Rebulo

Tržaški pisatelj je bil deležen Peterlinove nagrade, ki jo je prejel tudi goriški kulturni delavec Damijan Paulin - Dopoldne maša nadškofa Crepaldija

Damijan Paulin prejema Peterlinovo nagrado iz rok predsednika SAZU Tadeja Bajda (na sliki zgoraj) in utrinek z dopoldanske maše

FOTODAMJ@N

Navdušen, srčno predan in bojevito zvest Dragi: tako je Saša Martelanc v nedeljo popoldne, pred zadnjim predavanjem v okviru 49. študijskih dni Draga 2014, označil pisatelja Alojza Rebulo. Organizatorji Drage so namreč ravno ob priložnosti omenjenih študijskih dni želeli počastiti tržaškega pisatelja in enega od najpomembnejših sodelavcev, ki je pred nedavnim obhajal 90. rojstni dan. Alojz Rebula je bil namreč deležen Peterlinove nagrade, ki jo je Društvo slovenskih izobražencev že tretjič podelilo, prejemniki pa so vedno osebnosti oz. organizacije, katerih delovanje temelji na vrednotah slovenstva, demokracije in krščanstva.

V imenu pisatelja, ki se slovesnosti ni mogel udeležiti, je nagrado iz rok predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti Tadeja Bajda dvignila hčerka Tanja, priložnostni nagovor pa je kot že rečeno imel časnikar Saša Martelanc, ki se je nagrajenca spomnil predvsem kot pomembnega sodelavca Drage, katero je sooblikoval s predavanji o živih in žgočih temah ter posegi v razpravo, pa tudi s predlogi in poznanstvi.

Kot že rečeno, Rebula fizično ni bil prisoten na svečanosti, prisotni pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Opčinah pa so vseeno prisluhnili njegovim besedam v priložnostnem zvočnem posnetku. V njem pisatelj glede Drage izraža tri želje: da bi študijski dnevi ohranili krščanski predznak, da bi ostali kristalno slo-

venski ter intimno vpeti v slovenski duhovni prostor od Ljubljane do Buenos Airesa ter da bi ne zdrknili v folkloriziranje ter da bi ostali na ravni umetniške in znanstvene kvalitete, v polni politični neodvisnosti od takih in drugačnih slovenskih vlad.

Poleg Rebule je Peterlinovo nagrado prejel tudi znani goriški kulturni delavec ter nekdanji predsednik Zveze slovenske katoliške prosvete Damijan Paulin za velike zasluge za razvoj in utrditev slovenstva na Goriškem in v širšem deželnem prostoru. Nagrajenec se je ob tej priložnosti spomnil srečanj z »očetom« Drage Jožetom Peterlinom, ki je mlade učil se pogovarjati in debatirati ter jim znal nuditi vse svoje znanje in vzgojiteljske sposobnosti.

Udeleženci Drage pa so se v nedeljo dopoldne zbrali pri tradicionalni maši, ki jo je letos ob somaševanju drugih duhovnikov daroval tržaški škof, nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi. Slednji je v svoji pridigi, ki jo je v slovenščini prebral škofov vikar za tržaške Slovence Anton Bedenčič, poudaril predvsem pomen križa kot središča krščanskega življenja, ki se neizprosno dviga na vsaki pravični krščanski poti, ter darovanja lastnega telesa brez prilaganja miselnosti tega sveta.

Vse dni trajanja Drage pa so imele udeleženci tudi možnost nakupa knjig in publikacij založb iz zamejstva in Slovenije, med katerimi je bil tudi najnovejši roman Alojza Rebule Kominform v Zabrinju. (iž)

PODLONJER - Rdeči praznik

Nujna je združitev vseh levičarskih sil

Levica je preveč razpršena in je zato nujno zagotoviti skupni imenovalec, ki bo prispeval k združitvi vseh sil, ki se postavijo levo od Demokratske stranke. Za obrambo socialne države, delavskih pravic in pravic državljanov je namreč neobhodno potrebno, da se združijo vse levičarske sile, enotnost levice pa se mora pokazati še pred koncem leta s splošno stavko, ki jo bodo oklicali zvezni sindikati.

To je prišlo do izraza na okrogli mizi o povezovanju levice, ki je bila v

soboto popoldne v Ljudskem domu v Podlunjerju v okviru Rdečega praznika, ki ga sta ga priredila konec tedna stranki SKP in SIK. Na Rdečem prazniku so bili tudi koncerti in druge prireditve, v nedeljo pa je bila tudi javna razprava na temo razgrajevanja javnega zdravstva. Na okrogli mizi o povezovanju levice so sodelovali Peter Behrens (SKP), Waldi Catalano (SEL), Bruna Zorzini (SIK), Fabio Feri (antikapitalistična levica) in predstavnica liste Tsipras, ki so izhajali iz ugotovitve,

Okrogla miza o povezovanju levice

FOTODAMJ@N

da sta Renzi in Berlusconi postavila državo na glavo. Zaradi tega so vsi izrazili nasprotovanje reformam, ki jih

napoveduje Renzijeva vlada na več področjih, od šolstva do dela, in poudarili nujnost združevanja v levici.

DEVINSKO-NABREŽINSKA OBČINA - V Grudnovi hiši

Uplinjevalnik Smart Gas: dokumentacija na ogled

V Grudnovi hiši v Nabrežini je od včeraj na ogled dokumentacija načrta o uplinjevalniku, ki ga namerava družba Smart Gas zgraditi na območju Lokavca v tržiški občini, nedaleč od izliva Timave. Gradivo je za jetno, obsega dvanajst fasciklov za kakih 2 tisoč strani tehničnih in drugih podatkov. Sestavljajo ga: splošno tehnično poročilo, tehnična specialistična poročila o delih na kopnem, tehnična specialistična poročila o delih v morju, grafični elaborati, tri študije o vplivu na okolje (s projektantskega vidika, s programskega vidika in z okoljskega vidika), prostorsko poročilo, študija o vplivu, študija o vplivu na okolje (sinetza), predhodno poročilo o varnosti in priloge.

Gradivo bo na ogled občanom do 19. septembra, in sicer ob ponedeljkih od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure, ob sredah od 15. do 17. ure in ob petkih od 9. do 13. ure.

Devinsko-nabrežinska občinska uprava se je odločila, da omogoči občanom vpogled v dokumentacijo po polemiki, ki jo je s svojimi izjavami izzval vodja načrta za gradnjo uplinjevalnika na Lokavcu, podjetnik Alessandro Vescovini. Družba Smart Gas bo v petek priredila v tržiški kinodvorani Kinemax srečanje, na katerem bo predstavila svoje poglede na načrt. Devinsko-nabrežinski župan Vladimir Kukanja je včeraj potrdil, da se ga ne bo udeležil prav zaradi stališč, ki jih je iznesel Vescovini po javni predstavitvi načrta javnosti v Grudnovi hiši.

Pač pa je Kukanja pretekli teden posredoval družbi Smart Gas, italijanskemu ministrstvu za okolje in ozemlje ter Deželji Furlaniji-Juljski krajini in paritetnemu odboru zahtevo predstavnika vaškega odbora iz Štivan Lucijana Kocmana po prevodu (na podlagi zaščitnega zakona) vse dokumentacije o načrtu o gradnji plinovoda v slovenščino.

Devinsko-nabrežinska občina bo že ta teden priredila še eno javno srečanje z občani, da bi bili čim bolj seznanjeni z načrtom družbe Smart Gas. To bo v soboto, 6. septembra, ob 10. uri, in sicer v okviru praznika Bela jadra, plava riba, v šo prireditvenem šotoru na Ribiškem naselju, ki je le nekaj sto metrov oddaljeno od kraja, kjer naj bi zgradili uplinjevalnik.

Javni vpogled načrta za gradnjo uplinjevalnika naj bi občanom nudil priložnost za vložitev morebitnih ugovorov proti gradnji strukture. Predstavniki Agrarne skupnosti Marko Leghissa je že v začetku avgusta naslovil na Deželjo Furlanijo-Juljsko krajino ugovor zaradi nepopolne dokumentacije. Ugotovil je, da je iz elaborata o varnostnih aspektih »izpadlo« celotno poglavje (11.4.1.) o izdih analize o tveganjih (str. 136). Zato je zahteval, naj načrtovalec posreduje celotno dokumentacijo, saj je »manjkajoči del temeljnega pomena za korektno oceno načrta. Posledično bi morali tudi podaljšati rok za predstavitev ugovorov in pripomb k načrtu.

Tudi Leghissa se - kot župan Kukanja - ne bo udeležil petkovskega srečanja v Tržiču, »niti ne kot Agrarne skupnosti, ki je po 25. členu statuta pristojna za obravnave, ki zadevajo skupne interese jusov in srenj, ker smatram, da so okoliščine, o katerih je bilo že mnogo zapisanega, neprimerne.«

M.K.

Ogled dokumentacije o načrtu uplinjevalnika v Grudnovi hiši v Nabrežini

FOTODAMJ@N

TEREZIJANSKA ČETRT - Multietnični sejem Pod istim nebom

Stojnice, plesi in glasba

Do nedelje bogata ponudba obrtniških izdelkov in hrane, od četrta tudi kulturni spored in ... flamenko

Zaradi slabega vremena so včeraj delovale še maloštevilne stojnice

FOTODAMJ@N

UL. ROSSETTI - Več gospodinjstev brez vode

Počena cev povzročila poplavo

V nedeljo pred zoro je Ulico Rossetti prizadela poplava. Pod ulico je počila večja vodovodna cev, iz katere je pritekla ogromna količina vode. Zaradi tega je bilo več gospodinjstev cel dan brez vode; po prvi intervenciji gasilcev so se dela lotili tehniški podjetja AcegasAps, zvečer je bila voda v stanovanjih v okolici spet na voljo.

Včeraj je v tržaškem mestnem središču zaradi slabega vremena le delno zaživel multietnični sejem obrtništva in kulture Pod istim nebom (Sottolostessocielo), ki ga prireja združenje Confesercenti v sodelovanju z Občino Trst. Do nedelje bodo vsak dan od 9. do 23. ure na ogled stojnice z obrtniški izdelki in gastronomsko ponudbo z raznih koncev Italije in sveta, in sicer na območju Ulice Cassa di Risparmio, ob kanalu ter na Trgu Ponterošo (Rusi most). Koncerti in plesi se bodo začeli v četrtek.

Letos bo posebna pozornost posvečena prav »ulični hrani«. »To je zamisel, ki je letos še nismo uspeli docela uresničiti, v prihodnjih letih bomo stavili predvsem na hrano in na proizvajalce iz naše dežele oziroma z območja, ki mu pravimo Alpe-Jadran,« je povedal deželni predsednik Confesercenti Giuseppe Giovarruscio. Spomnil je na kulturno plat sejma in na dejstvo, da organizatorji dajejo prednost krajevnim glasbenim, plesnim in drugim umetniškim skupinam. Tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj Edi Kraus je poudaril, da je ta sejem dogodek, ki postavlja v ospredje večkulturno značilnost Trsta, mesta, ki je bilo in še bo raznoliko. »Trst ima vse bolj mednarodni značaj in se razvija v to smer. V tem duhu pozdravljamo tovrstne pobude, ki so povrh vsega tudi kakovostne,« je dejal Kraus.

Kulturni program sejma se bo začel v četrtek (odprtje bo ob 17.30), glavno prizorišče bo oder na Trgu Ponterošo. Tiskovni predstavnik združenja Confesercenti Gianfranco Terzoli je povedal, da prireditelji niso vabili odmevnih imen, ker hočejo ponuditi priložnost nastopanja še manj znanim krajevnim skupinam. Na sporedu bodo koncerti akustične, jazz in folk glasbe z močnim multietničnim pridihom. Umetniki bodo nastopali od četrta do nedelje od 18. ure dalje, ob 21.30 bodo sledili koncerti. V četrtek zvečer bo nastopil Brazos Black Suit Trio (rockabilly-blues); v petek bo zaživel glasbeni projekt o potovanjih Chiare Gelmini Una valigia piena di note; v soboto bo čas za orkester Le BiZZarrie (od swinga do jazza in funkja); sklepní koncert bo v nedeljo z duetom D'altri luoghi. V petek od 18. ure pa gre omeniti spektakel bližnjevzhodnih plesov in flamenka, sledil bo še tango. (af)

Včeraj danes

Danes, TOREK, 2. septembra 2014

ŠTEFAN

Sonce vzide ob 6.27 in zatone ob 19.42
- Dolžina dneva 13.15 - Luna vzide ob 14.15 in zatone ob 23.58.

Jutri, SREDA, 3. septembra 2014

DORA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15,3 stopinje C, zračni tlak 1005,5 mb ustaljen, vlaga 74-odstotna, veter 5 km na uro severovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23,5 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 1., do sobote, 6. septembra 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Oširek Piave 2 - 040 361655, Ul. Felluga 46 - 040 390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040 274998, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Oširek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Opčine - Proseška ulica 3 - 040 422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Bernini 4 - 040 309114.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

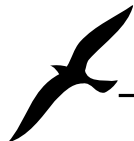

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvo Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga), iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Kino

AMBASCIATORI - 16.00, 17.45, 19.30, 21.10 »Dragon trainer 2«.

ARISTON - 18.45, 21.15 »La Gelosia«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.30, 20.15 »I fratelli Karamazov«; 18.20, 22.15 »The Parade«.

FELLINI - 16.30, 18.45, 21.30 »Mud«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »La ragazza del dipinto«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Under the skin«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.45, 21.10 »Pazza idea«.

KOPER - PLANET TUŠ - 20.30 »22 Jump Street: Mladeniča na faksu«; 16.30 »Avioni 2: V akciji«; 17.10 »Herkules«; 16.40 »Kako izuriti svojega zmaja 2 3D«; 19.00, 20.25 »Kakor zgoraj, tako spodaj«; 18.50, 20.50 »Lucy«; 15.00, 17.00 »Nikec na počitnicah«; 18.25 »Ninja želve«; 16.10 »Ninja želve 3D«; 18.10, 20.40 »Plaćanci 3«; 16.20, 21.10 »V osrčju viharja«; 18.10 »Varuhi galaksije«; 19.15, 21.00 »Vroči posnetki«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Aspirante vedovo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.00 »Step up all in«; 18.00, 20.05, 22.10 »Liberaci dal male«; Dvorana 2: 19.15, 22.20 »The Stag - Se sopravvivo mi sposo«; Dvorana 3: 16.00, 20.40 »Cat-tivi vicini«; Dvorana 4: 16.00, 17.30, 19.00, 20.40, 22.20 »Into the storm«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il fuoco della vendetta«; 16.00, 17.30, 19.15 »Planes 2 - Missione antincendio«; 17.40, 20.40, 22.20 »Quel momento imbarazzante«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 21.50 »Apes Revolution - Il pianeta delle scimmie«; 16.00 »Hercules - Il guerriero«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Dragon Trainer 2«; 16.30, 19.00, 21.30 »Step up all in«; 16.30, 19.00, 21.30 »Liberaci dal male«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Quel momento imbarazzante«; 16.10, 18.10, 20.00 »Planes 2 - Missione antincendio«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Into the storm«; 18.05, 20.10, 22.15 »Le origini del male«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Into the storm«; Dvo-rana 2: 16.30, 18.10, 19.50 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.30 »Cat-tivi vicini«; Dvorana 3: 17.30, 20.00 »Dragon Trainer 2«; 22.00 »Liberaci dal male«; Dvorana 4: 17.00, 20.00, 22.00 »Step up all in«; Dvorana 5: 18.00, 20.15, 22.10 »The Stag - Se so-pravvivo mi sposo«.

Izleti

PRIJATELJI IN ZNANCI LETNIKA 1964 se bodo podali na Triglav 14. in 15. septembra. Če se želite pridružiti kličite na tel. 340-5787057 (Gabriela) ali 347-9896031 (Gabriela).

Osmice

KOMARJEVI imajo v Logu odprto osmico. Poleg vina nudijo domač prašičji prigrizek in oljčno olje. Vabljeni!

NA KONTOVELU »Kamence« je odprta osmica.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl v Zgoniku Stanko Milič. Tel.: 040-229164.

OSMICO je v Mavhinhah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

PAOLO PAROVEL IN BABI vabita na osmico v Mačkolje št. 33. Tel.: 040-231572.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

prej do novice
www.primorski.eu

Čestitke

Danes praznuje naš dragi FILIP 5. rojstni dan. Vse najboljše ter mnogo sreče in veselja mu priskrbo želimo nona Nadja in nono Aldo.

Draga IRMA in MILKO! Pred 50-imi leti sta na skupno pot odšla, ko rekla sta si skupni »Da«. Naj današnji dan lepe podari spomine, ljubezen nikdar naj ne mine, to želje so od Rjebc've družine.

Danes praznujeta zlato poroko MILKO in IRMA. Iskrene čestitke in vse najboljše jima želi Geta z družino.

MILKO in IRMA praznujeta danes 50. obletnico poroke. Vse najboljše in še nadaljnje razumevanja jima želimo stričevi.

Šolske vesti

DVOJEZIČNE OTROŠKE JASLI »MA-JA«, Repen 130, vabijo malčke do 3. leta v prijetno naravno okolje. Tel. št. 040-327522 ali 340-4022209 (Martina), www.asilonidomaja.it.

V MATEMATIKO s sošolci... skupaj je lepše za osnovnošolce in srednješolce, pri Skladu Mitja Čuk na Opčinah. Utrjevanje snovi 1x tedensko. Vpisi in dodatne info na tel. št.: 040-212289.

DIZ JOŽEFA STEFANA obvešča, da se bo pouk začel v sredo, 10. septembra, ob 8. uri.

NA DTZ ŽIGE ZOISA se bo pouk začel v sredo, 10. septembra, ob 8. uri.

RAVNATELJSTVO liceja A.M. Slomška sporoča, da se pouk začne 10. septembra, ob 8. uri.

SKLAD MITJA ČUK pomaga v š.l. 2014/15 pri vsakodnevem pisanju nalog srednješolcem, od ponedeljka do petka (september-maj), od 14.30 do 17.00 na Proseku in na Opčinah. Možnost kosila. Zaradi organizacijskih razlogov sprejemamo prijave do 10. septembra. Vpisi in dodatne info na tel. 040-212289.

URAD ZA SLOVENSKE ŠOLE sporoča, da so na spletni strani Deželnega šolskega ravateljstva (www.scuola.fvg.it) objavljenečasne pokrajinske lestvice za habilitirano učno osebje slovenskih šol v tržaški pokrajini za šolska leta 2014/2017. Morebitne ugovore smejo kandidati nasloviti na Urad za slovenske šole v roku 5 dni po objavi.

RAVNATELJSTVO LICEJA F. PREŠEREN sporoča, da se bo pouk pričel v četrtek, 11. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA PRI SV. JAKOBU sporoča, da se bo pouk v vseh šolah in vrtcih začel 11. septembra.

VEČSTOPENJSKA ŠOLA »VLADIMIR BARTOL« sporoča, da se v novem šolskem letu pouk začne v ponedeljek, 15. septembra. Prvi teden pouka bo potekal po naslednjem urniku: otroška vrtca v Barkovljah in Lonjerju od 7.45 do 13.00 (brez kosila), osnovne šole na Katinari, v Barkovljah in pri Sv. Ivanu od 8.00 do 13.00, nižja srednja šola pri Sv. Ivanu in na Katinari od 8.00 do 12.35. V drugem tednu bo v vrtcih pouk trajal od 7.45 do 14.00 (vključno s kosilom), na osnovnih in na nižji srednji šoli bo od 22. septembra pouk stekel po rednem urniku.

Obvestila

ANGLEŠKE URICE ZA OTROKE pri SKD Igo Gruđen, enkrat tedensko, mentorica Lara Iskra, informacije na tel. 340-7663348 (Mirjam).

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprti vpisi v glasbeno šolo za l. 2014/15. Info na tel. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

OTROŠKI PEVSKI ZBOR: pri SKD Igo Gruđen je nova skupina, ki jo bo vodil Mirko Ferlan, vaje enkrat tedensko, vabljeni osnovnošolci iz Nabrežine in okolice. Kontaktni tel. 340-7663348 (Mirjam).

MEPZ SLOVENECS-LAVEC obvešča pevke in pevce, da bo danes, 2. septembra, ob 20.30 v Srenjski hiši v Bor-

štu pevska vaja za nastop v Portoržu, ki je predviden za petek, 12. septembra.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da bo, za vse tiste, ki so tečaj že obiskovali, prva vadba v sredo, 3. septembra, ob 19.00 do 20.30. Vabljeni.

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca vabi na predstavitev tečaja in brezplačni poskusni vadbi joge z učiteljem Goranom Korenom v sredo, 3. in v sredo, 10. septembra, od 18. do 19. ure. Pridite v udobnih oblačilih in s podlogo za ležanje. Vabljeni.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR vabi slovenske filateliste in prijatelje na prvo mesečno srečanje v novi sezoni. Srečanje bo v sredo, 3. septembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Sv. Frančiška, 20.

MEPZ SKALA - SLOVAN obvešča vse pevce, da bo prva pevska vaja v četrtek, 4. septembra, ob 20.30, kot vedno v prostorih GZ Skala v Gropadi 82. Toplo vabljeni novi člani.

MALI KITARISTI IZ BREGA IN Mladinski krožek »DOLINA« vabijo nove prijatelje, da se vpišejo v glasbeno šolo. Dneva odprtih vrat bosta v petek, 5. septembra, od 17.00 do 19.30 in v soboto, 6. septembra, od 10. do 12.30 na sedežu Pihalnega orkestra Breg v Dolini (pri igrišču srednje šole S. Gregoričič). Info na tel. št.: 328-5761251 ali info.mkib@yahoo.it.

PILATES - vaditeljica Sandra in Skupina 35-55 sporočajo, da se vadba začne v petek, 5. septembra, ob 19. uri v telovadnici NSS S. Gregorčič v Dolini. Telovadba bo potekala, kot običajno ob torkih in petkih. Vabljene.

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bosta prvi pevski vaji v novi sezoni na sedežu na Padričah v petek, 5. in v torek, 9. septembra, ob 20.45. Vabljeni tudi novi pevci in orkestraši. V nedeljo, 7. septembra, ob 15. uri nastop na proslavi v Bazovici.

NK KRAS organizira Open day v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditelj je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od 1. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 339-3853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

VAŠKA SKUPNOST LAJNARJI - Piščanci in rojanska župnija, vabita k slovesni sveti maši na prostem ob 60-letnici Marijine kapelice pri Lajnarijih, ki bo v soboto, 6. septembra, ob 17. uri. Bogoslužje bosta darovala rojanski dušni pastir Franc Vončina in bivši tržaški škof Eugenio Ravignani. Na ogled bo spominska fotografska razstava.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM obvešča, da se bodo treningi in vpisi za nove člane začeli v ponedeljek, 8. septembra. Osnovna motorika (3-6 let) pon. in pet. 16.45 - 17.45. Otroška skupina (6-11 let) pon. 16.30 - 18.00 in pet. 17.00 - 18.30. Mladinska skupina (12-18 let) pon. 18.00 - 20.00 in pet. 18.30 - 20.30. Info na tel. št. 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan) ali info@cheerdancemillemium.com.

TELOVADBA ZA ZDRAVO HRBTENICO IN OBLIKOVANJE TELES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca in vaditeljica Sandra sporočajo, da se vadba prične v torek, 9. septembra, od 9. do 10. ure v društveni dvorani občinskega gledališča. Vabljene.

MEPZ IGO GRUĐEN iz Nabrežine obvešča, da bo prva vaja v sezoni v četrtek, 11. septembra, ob 20.30. Vabljeni novi pevci in pevke!

MOVŠ LIPA bo začela s prvo vajo nove sezone 12. septembra ob 20.30. Vabimo nove pevce, ki ljubilo lepo petje, naj se pridružijo.

WWF - Zaščiteno morskno območje v Miramaru, v sodelovanju z občino Trst, prireja vsak petek do 12. septembra, od 10. do 12. ure didaktične naravoslovne dejavnosti na območju Blake na Kontovelu. Info na tel. št. 333-9339060 ali 040-6754339.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v Gori-ci, Trstu in Solbici odprti publikli po

poletnem urniku 9.00-13.00 do petka, 12. septembra.

SKD IGO GRUĐEN - BALET sporoča, da bo vadba potekala ob ponedeljkih in sredo v društvenih prostorih v Nabrežini. Ob 16.15 za otroke stare 4 in 5 let (vrtec); ob 17.00 za otroke iz prvih dveh razredov osnovne šole in ob 18.00 za starejše. Za informacije jsimoneta@yahoo.it ali 329-4615361 (Jasna). Vaje se bodo začele v ponedeljek, 15. septembra.

PILATES - SKD IGO GRUĐEN obvešča, da se bo vadba pod vodstvom Mateje Šajna pričela v torek, 16. septembra, ob 18. uri. Tečaj bo potekal v 2. nadstropju Kulturnega doma ob torkih in četrtek, od 18.00 do 19.15. Za vpis in pojasnila tel. 349-6483822 (Mileva).

PIHALNI ORKESTER RICMANJE obvešča, da so vpisnine glasbenih tečajev odprte do vključno 30. septembra. Zainteresirane vabimo na informativni dan, ki bo v petek, 26. septembra, od 16. do 19. ure v Babni hiši, v Ricmanjih. Informacije: po.ricmanje@yahoo.it ali 329-1814250

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L. Albero Azzurro« obveščajo, da bo ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra ob sredo in petkih, od 16.00 do 18.00 in ob sobotah od 10.00 do 12.00. Za mesec september so predvidene delavnice oblikovanja: Igre in skulpture in Poslušajmo kako se približuje dež. Info: na tel. št. 040-299099 od pon. do sob. od 8.00 do 13.00 ure.

SŠKD TIMAVA IN JUS MEDJA VAS, vabita obrtnike iz Krasa in okolice, da se prijavijo za razstavljanje svojih izdelkov na tradicionalnem prazniku »Konji in vonjave mošta«, ki se bo odvijal v Medji vasi od petka, 3. do nedelje, 5. oktobra. Prijave in info na tel. št. 338-7738027 (Igor) in 338-9050189 (Simon) ali timava@alice.it, igortom71@hotmail.it.

Prireditve

ALJAŽEV STOLP IN ZGODOVINSKA RAZSTAVA SPDT sta na ogled v Kulturnem domu Iga Grudna v Nabrežini po dogovoru. Kontaktna št.: 040-299632 ali 339-5281729.

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE, v sodelovanju s KSS Sežana - KGZ N. Gorica in ZKB, vabi člane in ostale vinogradnike danes, 2. septembra, ob 19. uri v razstavno dvorano ZKB na Opčinah na strokovno predavanje o trgatvi in posegih, ki spremljajo pridelavo grozdja in nego mošta. O aktualni temi bosta govorila priznana strokovnjaka dr. Ivan Zelina o posegih v vinogradu pred trgatvijo in enologinja Majda Brdnik o sodobnih posegih pri predelavi mošta in negi vina.

KD PROSEK KONTOVEL, v sodelovanju z domačo sekcijo VZPI Anton Ukmar - Miro, prireja v četrtek, 4. septembra, ob 20.00 v prostorih Kulturnega doma na Proseku, predstavitev ponatisa knjige »Bazoviški spomenik« Vekoslava Špangerja. Toplo vabljeni!

SKD KRASNO POLJE GROČANA, PESEK IN DRAGA toplo vabi na Septembrski vaški praznik in razstavosejem tipičnih pridelkov Krasa in Brega v soboto, 6. in v nedeljo, 7. septembra, v Gročani. Ples s skupinama »Zvita feltna« in »Lisjaki«. Dobro založeni kioski in stojnice.

SKD VIGRED vabi v nedeljo, 7. septembra, ob 18.30 v Šempolaj na kulturno prireditelj ob 30-letnici društva in 10-letnici Štalce. Sodelujejo mladi člani društva, OPS in plesna skupina, Godbeno društvo Nabrežina, pevka Laura Budal ob spremljavi Aljoše Saksida in skupine Vigred - Kraški fenomen, Domači zvoki in Kraški muzikanti. V Škrkovi hiši in v Štalci bo do 16. septembra, od 16. do 18. ure na ogled razstava »Kulturno delovanje včeraj in danes«.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča, da bo ogled načrta uplinjevalnika na

območju med Tržičem in Štivanom omogočen občanom v Grudnovi Kamnarski hiši v Nabrežini št. 158, do 22. septembra. Urnik: ponedeljek 9.00-13.00 in 15.00-17.00; sredo 15.00-17.00; petek 9.00-13.00.

SKD TABOR OPČINE: v Prosvetnem domu je na ogled do 30. septembra razstava »Opčine v 1. svetovni vojni«. Urnik ob delavnikih, od 16. do 19. ure. Vabljeni!

Poslovni oglasi

SLOVENSKI DIJAŠKI DOM SREČKO KOSOVEL začasno zaposli vzgojitelje s pedagoško izobrazbo.

Kandidati naj pošljejo življenjepis na e-naslov

urad@dijski.si

Mali oglasi

DELAVENT FANT išče kakršnokoli občasno delo, od košnje trave in obrezovanja, do dela na kmetiji, v trgovini, v uradu. Tel. št.: 334-8301226.

IŠČEM učbenike za 1. razred srednje šole S. Kosovel: Raziskujem Slovenijo 9, Skrivnosti števil in oblik 7, Likovno izražanje 7. Tel. št.: 040-211380 ali 349-5070323.

IŠČEM kakršnokoli delo, čiščenje, likanje, varuška otrok ipd. Tel.: 040-327251.

IŠČEM učbenike: za 3. razred srednje šole S. Kosovel - Opčine »Skrivno življenje 10« in »Viaggio nell'immaginario 3«; za 3. razred trgovske Žiga Zois »Branja 2«, »Od logaritmov do vesolja« in »Od Piramid do kaosa«. Tel. št.: 393-7741336.

IŠČEM vinograde v najem v občini Dolina. Tel. št.: 329-8006516.

MLADA ZAMEJSKA DRUŽINA išče hišo z vrtom napravo med Bregom in Opčinami. Tel.: 328-9021448 ali 339-6255586.

POMAGAM pri reševanju težav z angleščino, osnovne, nižje in višje stopnje. Tel. št.: 331-2405643 ali bmviolet@gmail.com.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kletih. Tel.: 339-8201250.

PRODAM knjige za vse tri razrede srednje šole S. Kosovel na Proseku. Iščem knjigo »Biologija 1« za 5. v.g. klasične smeri liceja Prešeren. Tel. št.: 335-7492616 ali 328-9190074.

PRODAM stanovanje v Trstu (Ul. Rivalto), 3. nadstropje, 60 kv.m., 2 spalni sobi, kuhinja in kopalnica, sončna lega, pogled na občinski vrt, cena po dogovoru. Tel. št.: 040-764682.

PRODAM 100-litrski sod na olje iz ino-xa, skoraj nov. Cena: 90,00 evrov. Tel.: 040-211043.

V NAJEM dajemo opremljeno stanovanje za dve osebi, Vižovlje 11-c. Tel. št.: 040-299820 ali 340-886570.

ZANESLJIVA IN RESNA GOSPA išče delo kot hišna pomočnica (tudi likanje) ali kot negovalka starejših oseb, 24 ur dnevno. Tel.: 347-8601614.

Prispevki

Ob 8. obletnici smrti dragega moža Iga Grudna daruje žena Marta 50,00 evrov za cerkev v Nabrežini.

V spomin na drage starše daruje Majda Okretič 40,00 evrov za popravilo zvonov nabrežinske cerkve.

V spomin na drago Marico Blason darujejo sestrice in bratranec Rudež 100,00 evrov za cerkev v Nabrežini.

V spomin na predrago gospo Marico Blason darujeta Silvia in Dorotea z družino 40,00 evrov za popravilo zvonov nabrežinske cerkve.

Gaia in Furio darujeta 20,00 evrov v isti namen.

Namesto cvetja na grob gospe Marije Radović vd. Blason darujeta Barbara Zerjal in družina 25,00 evrov za SKD Igo Gruđen.

DEVIN-NABREŽINA - Četrta izvedba Konjev na Krasu v organizaciji Skuadre Uoo

Konjski raj v Cerovljah

Najboljša izvedba doslej, tako po številu obiskovalcev kot po razvežani ponudbi
V soboto tekmi kočij za italijansko prvenstvo - Letos 15 kočij in 20 konjenikov

Cerovlje postajajo pravcat kraški konjski center. To je mogoče trditi po izteku letošnje 4. izvedbi Konjev na Krasu. Prireditev društva Skuadra Uoo je bila - po mnenju številnih udeležencev in organizatorjev - najboljša doslej, tako po številu obiskovalcev, kot po ponudbi, ki je presegla kraške meje in dobila vsedrjavni pečat.

V Cerovljah je namreč v okviru konjskega praznika potekala zadnja preizkušnja italijanskega državnega prvenstva vpreg, to je kočij z enim ali dvema vpreženima konjema. Ker je tekmovalstvo odločalo o prvaku, se je udeležilo kar petnajst kočij, ne le iz Furlanije-Juljske krajine, temveč z vse Severne Italije, vse do Milana.

V soboto so se tekmovalci pomerili v dveh disciplinah. Dopoldne je bila na sporedu tekma v orientingu: kočije so morale voziti po cestah in kolo-vozi in slediti strogim navodilom, da so lahko v določenem času privozile do cilja. Popoldne pa je bila na prireditvenem travniku tekma (sodili so jo zvezni sodniki), pravcata dirka, pri kateri pa so morali kočijaži paziti, da kočije niso - zaradi prekomerne hitrosti - podrle ogrado ob progi. Na koncu je bila sestavljena lestvica: v kategoriji enovpreg je zmagal Luigi Esposito iz okolice Trevisa, v kategoriji dvovpreg pa Bruno Cotič iz Gorice.

Konjski praznik se je začel že v petek, in sicer z novostjo: nočnim tekmovalstvom konjenikov. Ko se je stemnilo, so se na velikem tekmovalnem travniku prižgali žarometi in osvetlili galop in druge veščine konj in konjenikov. Ti so prišli na svoj račun tudi na sobotnem orientingu in tudi v nedeljo zjutraj so se lahko razbrzdali na igrišču, kej so popoldne »zagospodarile« kočije.

Kočije so konec tedna krožile po vasi in po kolovozih okoli vasi, vse do vznožja Grmade. Številne družine so si z njimi privoščile zanimiv ogled kraške narave. V nedeljo zjutraj pa so kočije popeljale do Grmade pohodnike, ki so si nato pod vodstvom članov speleološke skupine Flondar ogledali jarke prve svetovne vojne, po triurnem pohodu pa so jih spet pričakale kočije za vožnjo do vasi.

Celotna vas je tako tri dni utripala v ritmu konjskih kopit in (na podvečer) coutry glasbe (iz Trevisa je prav v ta namen prispela skupina Full Brand). Lepo sončno vreme je privabilo v vas res veliko ljubiteljev konj in narave. Še posebej so prišli na svoj račun otroci, za katere so organizatorji pripravili številne zanimive igre, pa tudi starejši se ob razgledanju konj in prasketanju žerjavice (za pripravo hrane) niso dolgočasili, vse dokler niso Kraški muzikantje s svojo glasbo sklenili praznik tik preden se je nad krasom razbesnelo nočno neurje.

Zgoraj levo s kočijo po okolici Cerovelj; desno poskus jahanja; spodaj otroci s konjički

FOTODAMJ@N

ZGONIK - Uspešna večera v duhu solidarnosti

Po neurju zasijalo sonce: jubilejni Koncert za mir

V petek in soboto je stopilo na oder devet skupin

FOTODAMJ@N

Kljub temu, da je zračni vrtnec samo teden pred prireditvijo razdejal Zgonik in povzročil veliko škodo, so v tej vasi zadnji konec tedna uspešno izpeljali jubilejni deseti Koncert za mir. Prizorišče so v težkih okoliščinah opremili v rekordnem času, prizadevanja organizatorjev pa so bila v petek in soboto nagrajena z lepim vremenom, kar je za letošnje poletje prava redkost. Program koncertov in vzporednih pobud je ob ugodnem vremenu privabil v Zgonik lepo številko obiskovalcev. Prireditev, ki je sre-

di prejšnjega desetletja nastala v duhu mirovniške solidarnosti z žrtvami vseh vojn, je danes (žal) še vedno zelo aktualna. Organizator je bil SKD Rdeča zvezda iz Saleža v sodelovanju s ŠK Kras in Omizjem miru (Tavola della pace), pokrovitelj pa Občina Zgonik. Nastopilo je več priljubljenih skupin, na spisku so bili med drugim Zmelkoow, Makako Jump, Freak Waves in drugi ansambli. Emergency, Libera, Arci in druge organizacije so delile informativno gradivo, v soboto sta bili na vrsti tudi joga in zumba.

PROSEK - Problem divjih prašičev

Cattaruzza pisal Pokrajini in Deželi

Divji prašiči postajajo vedno bolj nadležni

Predsednik zahodnokraškega rajonskega sosveta Roberto Cattaruzza je pisno zahteval od pokrajinske in od državne uprave, da ukrepa za rešitev problema divjih prašičev, ki postajajo vedno bolj nadležni in tudi nevarni za človeka.

Cattaruzza je o škodi, ki jo povzročajo divji prašiči, na kratko govoril že prejšnji teden na seji zahodnokraškega rajonskega sveta, ki je bila namenjena pretežno vprašanju mazačev in potrebi po odprtju sedeža mestne policije na Proseku. Cattaruzza je takrat tudi napovedal, da bo pisno zahteval ukrepe, ker je postalo vprašanje zelo pereče, še posebej na Kontovelu.

V zadnjem obdobju je postalo stanje že nevzdržno, je zapisal med drugim Cattaruzza v svojem pismu, ker ni nihče sposoben se sam braniti pred temi živalmi, ki se premikajo ponoči in uničujejo tudi manjše vrtove, trte, zidke in pešpoti.

Dosedanje pobude so bile vse neučinkovite, pravi Cattaruzza, zato je potrebno poiskati nove rešitve za zajezitev težav, ki jih povzročajo divji prašiči.

Srečanje KZ o trgatvi in predelavi mošta

Kmečka zveza prireja nocoj ob 19. uri v razstavnih dvoranah ZKB na Opčinah strokovno srečanje o trgatvi in posegih, ki spremljajo predelavo grozdja in nego mošta. Srečanje prireja strokovna služba KZ v sodelovanju s KSS Sežana - KGZ N.Gorica in ZKB. Neugodne klimatske razmere, ki jih letos označujejo obilne padavine in ponekod tudi toča prinašajo probleme, ki jih bo treba pravilno reševati tako v vinogradu kot zlasti v kleti. O aktualni temi bosta govorila priznana strokovnjaka: dr. Ivan Žezlina - o posegih v vinogradu pred trgatvijo in enologinja Majda Brdnik - o sodobnih posegih pri predelavi mošta in negi vina.

Teden o morskih psih

Danes se začne teden, posvečen morskim psom in zaščiti morja, ki ga prireja miramarski morski rezervat WWF ob podpori Pokrajine Trst in bo trajal do nedelje. Danes bodo pod šotorom v kopališču Sirena v Grljani od 10.30 potekale delavnice za otroke od 5. do 12. leta, popoldne pa bo v sprejemnem centru pri Miramaru ob 16. uri delavnica o morskih psih. Jutri bo ob 11. uri tematski ogled miramarskega gradiča, v četrtek pa bodo ob 16. uri delavnice za otroke. V petek bo od 9.30 dalje dan odprtih vrat kopališča v morskem rezervatu, ki bo od 10.30 odprto za javnost, ob tem pa bodo tudi delavnice za otroke. V soboto in nedeljo bo ob 11. in 15. uri tematski ogled miramarskega gradiča (popoldne v angleščini). Za informacije in prijave je na voljo telefonska številka 040-224147.

Roberto Pagan v Ubik-u

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo bo danes ob 18. uri srečanje s pesnikom Robertom Paganom. Ob avtorjevi prisotnosti bodo govorili pesnik Claudio Grisancich, italijanist Fulvio Senardi in urednik revije Trieste Arcultura Walter Chierighin.

ENOLETNO ŠOLANJE V SLOVENIJI - Na Gimnaziji Poljane

Dijaka in dijakinji iz Trsta in Gorice od včeraj v Ljubljani

LJUBLJANA - V Sloveniji se je včeraj začelo novo šolsko leto. Med dijaki, ki bodo v tem letu obiskovali Gimnazijo Poljane v Ljubljani (**na posnetku**) in prebivali v tamkajšnjem Dijaškem domu Ivana Cankarja, so tudi štirje »zamejci«.

Skupnica dijakov slovenskih šol v Italiji bo namreč že drugo leto zapored na enoletni izmenjavi v Sloveniji. Lani so se programa Slovenskega izobraževalnega konzorcija udeležili trije dijaki iz Trsta, ki se bodo v prihodnjih spet vrnila na svoji matični šoli, na licej F. Prešerna in A. M. Slomška. Letos pa so v Ljubljano odpotovali dva dijaka tržaškega liceja Franceta Prešerna in dve dijakinji goriškega liceja Simona Gregorčiča.

»Izvedba tako zahtevnega programa ne bi bila mogoča brez odličnega sodelovanja s šolami pri nas in v Sloveniji, z dijaškimi domovi, profesorji, vgojitelji, starši in sogovorniki na institucionalni ravni, predvsem pa z dijaki, ki morajo biti dovolj zreli in odgovorni - sprememba šole, bivanje daleč od doma in življenje v Ljubljani predstavljajo zanimivo izkušnjo, a hkrati tudi nemalo napora,« pravi znanstvena direktorica Slov.I.K.-a Matejka Grgič.

Program je namenjen dijakom, ki v Italiji zaključijo tretji razred višjih srednjih šol - ti obiskujejo nato v Sloveniji predzadnji razred pred maturo, ob povratku v Italijo pa se ponovno pridružijo svojim sošolcem v

petem razredu. Tako kot ostali dijaki iz Slovenije, kjer je bivanje v dijaških domovih med šolanjem zelo razširjeno, se tudi dijaki iz zamejstva vozijo v Ljubljano ob nedeljah popoldne, ob petkih popoldne pa se vračajo domov, saj ob sobotah nimajo pouka.

Preživeti leto šolanja v tujini postaja vse bolj moderno - taka izkušnja omogoča spoznavanje novih krajev in običajev, življenja in jezika. Za razliko od drugih ustanov, ki organizirajo enoletno šolanje v ZDA, Veliki Britaniji, Nemčiji in drugod po svetu, so se na Slov.I.K.-u odločili, da med dijaki slovenskih šol v Italiji promovirajo možnost enoletnega šolanja v Ljubljani. Cilj programa je »popolna potopitev« v okolje, ki ponuja možnost stika z živim slovenskim jezikom in (dijaškim) življenjem v osrednji Sloveniji.

Program omogoča zamejskim dijakom šolanje in bivanje v Sloveniji pod pogoji, ki veljajo za dijake s stalnim bivališčem v Republiki Sloveniji: to pomeni, da zanje ni predvideno plačevanje šolnine, bivanje v dijaškem domu, prehrana in prevozi pa so subvencionirani. Novost letošnjega programa so štipendije, ki jih ponujata Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS ter Center RS za mobilnost in evropske programe Cmeplus. Slov.I.K. nudi dijakom in staršem informacije, spremlja prijavo in ureja birokratske postopke, je v stalnem stiku s profesorji, ravnatelji in vzgojitelji, tako da se staršem ni treba voziti v Ljubljano na sestanke, nazadnje pa nudi še paket inštrukcij, ki bi bile morebiti potrebne ob povratku na matično šolo.

GRADEŽ - Uničili neeksplodirano bombo iz 2. svetovne vojne

Pristojnih slovenskih oblasti o razstrelitvi niso obvestili

GRADEŽ, PIRAN - Pirotehnik italijanske mornarice iz Ancone so 27. avgusta ob podpori italijanske obalne straže in civilne zaščite uničili podvodno morskobombo iz druge svetovne vojne. Čeprav je detonacija potekala le nekaj milj od slovenskega ali hrvaškega morja, naše civilne zaščite in Uprave RS za pomorstvo o dogodku niso obvestili.

Medtem, ko je slovenska uprava za zaščito in reševanje junija podrobno obveščala javnost, kako, kdaj in kje bodo razstrelili nevarno letalsko bombo iz druge svetovne vojne na dnu Piranskega zaliva, ki naj bi vsebovala 240 kilogramov TNT, in so se o tem posvetovali s strokovnjaki s področja varovanja morske flore in favne, so Italijani akcijo izpeljali v tajnosti. Kljub močni eksploziji je nihče v Piranu ni zaznal, zanj so izvedeli iz italijanskih medijev. Zvezdan Božič, poveljnik regijskega odbora Civilne zaščite iz Kopra, je

včeraj dejal le, da se bo poskušal natančneje informirati o tem, za kakšno uničenje je šlo in kako so ga izpeljali ter s kakšnimi posledicami. O morebitnih posledicah eksplozije ne poročajo niti slovenski ribiči, potapljači ali ribogojci, o njih niso vedeli nič niti na Zavodu za varstvo narave v Piranu niti na Morski biološki postaji Piran niti v Morigenosu, slovenskem društvu za morske sesalce. Aktiviranje bombe pod vodo očitno ni nikogar zmotilo do te mere, da bi na to opozoril, zato so nekateri Pirančani prepričani, da bi morali tudi v Sloveniji akcijo izpeljati brez pompa in vključevanja javnosti.

V Sloveniji nameravajo letalsko bombo v Piranskem zalivu uničiti februarja, ko v morju ni želv in je manj tudi ribjih jat. Za pirotehike bo razstrelitev zahtevnejši zalogaj, ker ima bomba precej bolj nepredvidljiv sprožitveni mehanizem od te pri Gradežu in je poleg tega bližje naseljem na obali in gojiščem rib.

prej do novice

www.primorski.eu

ODPRTA TRIBUNA

Kaj bo z našimi šolami?

PETER MOČNIK

Te dni se vsi, ki imajo opravka s šolskim sistemom, od Trsta do Benečije, upravičeno sprašujejo, kako bo z našimi šolami, ob pomanjkanju še kar velikega števila ravnateljev. Ne gre tu samo za zadevo, ki se tiče staršev, dijakov in učencev ali šolskega osebja, saj je šola bistvenega pomena za ohranitev in razvoj slovenskega jezika in kulture, torej naše skupnosti in naroda. Šolski ravnatelj je oseba, ki jamči avtonomijo šole in njeno delovanje. Ob njem pa ima bistveno vlogo tudi vodja uprave. Zato pomanjkanje teh dveh likov v resnici ogroža avtonomijo in delovanje slovenske šole v Italiji. Šola je zato politični problem celotne naše skupnosti, ki ga ne moremo prepustiti samo dobri volje političnih izbir večinskega naroda, pa naj bodo take ali drugačne politične usmeritve. Italija je danes v globoki gospodarski krizi, ki zaobjema tudi institucije, zato vsi govorijo samo o rezanju denarja in mest. Za šolo obljublajo sredstva, a v glavnem za sprejem v službo tistih učiteljev in profesorjev, ki itak že desetletja poučujejo. Ne vidimo pa načrtov in sredstev za razvoj šolskih stavb, ki ni samo popravljanje tega kar se podira, ali razvoja raziskovanja, povezovanja z zunanjim svetom in podobno.

Gre za zadeve, ki se prepuščajo dobri volji še preveč požrtvovalnih učnih kadrov, ki nimajo od tega nobenega priznanja, danes niti več denarnega. Kaj torej lažjega, kot pa rezati še nekaj tudi manjšinski šoli, saj ne bo vendar žrtvovala samo večina...! Ne zavedamo pa se, da rezi pri vodilnih mestih pomenijo ohromitev celega šolskega sistema in njegove avtonomije, kar je za manjšinsko šolo lahko tudi usodno. Na koncu nas bodo vse spravili v eno veliko šolo, kot Indijance v rezervat, ker itak nas je malo in stannemo preveč.

Zato je v osnutku Slovenske skupnosti za nadgradnjo sistema slovenskih šol predvidena norma, ki obvezuje državo, da razpiše vsaka tri leta natečaj za vodilne šolske funkcije. In brez tragikomičnih preselektivnih »kvizov«, ki jih organizirajo in posredujejo tako, da režejo desetstisoče kandidatov na tisto število, ki je sprejemljivo za odkrita mesta.

V primeru natečaja za ravnatelje za slovenske šole se je to izkazalo kot tragična farsa: nikoli nismo imeli toliko kandidatov za ravnateljsko mesto, a zaradi te pasti je na koncu ostalo manj ljudi, kot je bilo razpoložljivih mest. Pa smo vsi vedeli, da se v par letih spraznijo še druga. Ko bi

imeli navaden natečaj, bi danes črpali iz lestvice tistih, ki so izdelali. Saj ni rečeno, da bi vsi izdelali, pa bi vendar imeli danes neko rezervo, ki nam bi še kako prav prišla. A kaj, ko nobenemu ne pade niti na misel, da bi ob natečajih za slovenske šole prilagodili pravila za manjšinsko šolo. To se dogaja na Južnem Tirolskem in morda v Dolini Aosta, pri nas pa nimamo niti več delavnega šolskega urada, kljub posebni avtonomiji naše dežele zaradi prisotnosti naše manjšine... Ali pa se je zgodilo točno to, kar je osrednja vlada hotela, seveda na naši koži, da potrosi čim manj. Saj je v Italiji odkritih kar 20% mest ravnatelja! Potem se pa sprašujemo, zakaj na šolskem področju vlada kaos.

Nujno je zato, da se vsi zavzamemo in pritisnemo na osrednjo vlado, da razpiše takoj natečaj za manjkajoča vodilna mesta na slovenskih šolah, ne glede na itak minimalni strošek, ki bi to pomenilo. Če je seveda naša skupnost res »dodana vrednost«, kot vsi pravijo. Če je tako, pomeni, da je treba zanj tudi žrtvovati. Saj gre za obstoj slovenskega jezika in kulture, torej naše človeške skupnosti. Oseba pa mora biti važnejša od zgolj materialnih sredstev.

»VESTNI« POŠTAR - Pisanje časopisa Dolomiten

Tudi nemška skupnost včasih žrtev nestrpnosti

ST. URLICH - Dnevnik Dolomiten je v sobotni in nedeljski številki (23. in 24. avgusta) objavil, da je pošta občini St. Ulrich na Južnem Tirolskem vrnila pismo, ki ni bilo dostavljeno naslovljencu. Povsem običajna praksa, vendar pa je neznanec, domnevno poštni uslužbenec na ovojnicu pripisal sporočilo, ki nima nobene veze z (ne)dostavljeno pošiljko. Sporočilo spominja na čase in razmere iz obdobja fašizma in opozarja na fašistoidno misel-

nost avtorja. Vsebinsko je namreč tudi žaljiva do pripadnikov nemške skupnosti.

Menda je neznanec »vestnega« uslužbenca motilo besedilo v nemščini. Razumljivo, da so dogodek ogorčeno obsodili člani občinskega sveta. Vrnjena pošiljka je bila naslovljena prejemniku v Vidmu.

Dolomiten je objavil tudi fotografijo nedostavljenega pisma (**na posnetku**), ki jo povzemamo.

MOSKVA / KIJEV / BRUSELJ - Medtem ko se spopadi na vzhodu Ukrajine nadaljujejo

Putin poziva k pameti, EU za nove sankcije

MOSKVA / KIJEV / BRUSELJ - Ruski predsednik Vladimir Putin je v prvem odzivu na napoved novih sankcij EU proti Rusiji pozval Bruselj k zdravi pameti, v Moskvi je slišati tudi napovedi protiukrepov. Zveza Nato je medtem napovedala, da bo v luči zaostrovanja razmer v Ukrajini okrepila prisotnost v vzhodni Evropi. »Upam, da bo prevladala zdrava pamet, da bomo normalno sodelovali in da naši partnerji ne bodo povzročili škode z medsebojnim drezanjem,« je dejal Putin.

Predsednica zgornjega doma ruskega parlamenta, sveta federacije, Valentina Matvijenko, je medtem opozorila, da »imajo resne korake in protiukrepe, če se bo spirala sankcij razširila«. Rusija takšnih ukrepov ni podpirala, vendar če bodo zahodni politiki prisilili Rusijo, da sprejme povračilne ukrepe, »jih čaka pekel«, je še dejala.

Tudi rusko zunanje ministrstvo je opozorilo, da bo Rusija v primeru novih sankcij EU sprejela protiukrepe. »Upamo, da bo EU sposobna neodvisno pogledati na razmere preko predsodkov preteklega stoletja in si začela konstruktivno prizadevati za rešitev notranjega konflikta v Ukrajini,« je pozvalo zunanje ministrstvo v Moskvi.

Voditelji članic EU so v nedeljo na vrhu Rusiji zagrozili z novimi sankcijami, če ne bo ustrezno prispevala k politični rešitvi krize v Ukrajini. Evropsko komisijo so zadolžili, naj v sodelovanju z evropsko diplomatsko službo v enem tednu pripravi in predstavi predloge za uvedbo novih sankcij. Predlogi naj bi bili nadgradnja obstoječih gospodarskih sankcij, ki vključujejo ukrepe na finančnem, energetskem in obrambnem področju.

Putin je Evropo sicer še obtožil, da noče videti, da so civilisti tarča ukrajinske vojske, ki na vzhodu Ukrajine obstreljuje stanovanjska območja. Po njegovi oceni je cilj operacije upornikov prav zaščita civilistov. Za nadaljevanje konflikta je obtožil Kijev, ki ne želi začeti »vsebinskega političnega dialoga« z uporniki. Zatrnil je še, da se bo po dolgih prizadevanjih Rusije, EU in Ukrajine sedaj »začel zelo pomemben proces neposrednih pogovorov«.

V luči teh izjav pa se je v beloruski prestolnici Minsk sestala t. i. kontaktna skupina za Ukrajino, ki jo sestavljajo predstavniki Ukrajine, Rusije, proruskih upornikov z vzhoda Ukrajine in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse). Podrobnosti srečanja niso znane, bodo pa strani pogovore nadaljevale v petek. Predstavniki proruskih upornikov naj bi zahtevali poseben status za regiji Doneck in Lugansk, ki bi »upošteval potrebo po poglobitvi gospodarskega povezovanja z Rusijo in carinsko unijo«. To bi pomenilo de facto razdelitev Ukrajine, saj si vlada v Kijevu prizadeva za poglobitev gospodarskih vezi z EU. Uporniki zahtevajo tudi ohranitev nadzora nad svojimi ozemlji, amnestijo pred pregonom in pomoč pri obnovi infrastrukture in večmesečnih zgradb, poškodovanih v stanovanjskih spopadih.

V luči zaostrovanja napetosti na vzhodu Ukrajine bo zveza Nato medtem okrepila vidnost svoje prisotnosti na vzhodu Evrope. To bo dosegla z vzpostavitev »bojne konice«, posebne skupine sil za zelo hitro odzivanje, je povedal generalni sekretar zveze Anders Fogh Rasmussen. Vzpostavitev bojne konice sodi v sklop »akcijskega načrta pripravljenosti«. Ta načrt bo okrepil vidnost Nata v vzhodni Evropi, dokler bo to potrebno, ter zagotovil, da bo imelo zaveznitvo ob pravem času na voljo prave sile in opremo, je dodal.

Nasilje na vzhodu Ukrajine se je medtem nadaljevalo. Ukrajinski vojaki so se bili zaradi topovskega obstreljevanja prisiljeni umakniti z letališča v Lugansku, kjer naj

Po navedbah Kijeva naj bi se ruska vojska že bližala ključnim trdnjavam proruskih separatistov na vzhodu Ukrajine, Lugansku in Donecku

ANSA

bi se za nadzor borili z rusko tankovsko divizijo. Tiskovni predstavnik ukrajinske vojske Andrij Lisenko je sporočil, da so se po večurnih spopadih z »okrepljenim tankovskim bataljonom ruske vojske« na podlagi ukaza organizirano umaknili z letališča in bližnje vasi Georgijivka, ki sta nekaj kilometrov južno od Luganska. »Glede na natančnost strelav so na ukrajinske sile streljali profesionalci ruske vojske,« je dejal.

Umik pomeni zadnji poraz Kijeva, ki je še pred tednom dni stiskal

obroč okoli proruskih upornikov v mestih Doneck in Lugansk, ko so uporniki - po trditvah Kijeva in Nata - odprli novo fronto na jugu države ob pomoči ruske vojske.

Ukrajinski predsednik Petro Porošenko je ob uspehih uporniških sil dejal, da so se v zadnjih dneh razmere v državi poslabšale in da sosednja država izvaja direktno, odprto agresijo na Ukrajino. Ukrajinski obrambni minister Valerij Geletej pa je zatrnil, da je med Ukrajino

in Rusijo izbruhnila »velika vojna« o prihodnosti države, ki bi lahko zahtevala več deset tisoč življenj.

Po navedbah Kijeva naj bi se ruska vojska že bližala ključnim trdnjavam proruskih separatistov na vzhodu Ukrajine, Lugansku in Donecku.

Čeprav Rusija zanika, da so v konflikt na vzhodu Ukrajine vpleteni njeni vojaki, pa naj bi se v Ukrajini na strani proruskih upornikov borilo več tisoč ruskih državljanov.

RIM - Premier Renzi na srečanju z novinarji predstavil spletno stran passodopopasso.italia.it

1000 dni, korak za korakom

Spletno stran, na kateri bodo vsak dan nove informacije in podatki, bosta sproti dopolnjevala ministrica Boschi in podtajnik Delrio

RIM - Renzi je včeraj na tiskovni konferenci predstavil spletno stran »passodopopasso.italia.it«, na kateri bo mogoče v prihodnjih tisoč dneh preverjati vladne ukrepe in njihovo konkretizacijo. »Tisoč dni bo minilo maja leta 2017. Vlada dela pospešeno, naredili smo veliko, a nam to ne zadostuje. Lačni smo reform«, je v svojem značilnem slogu povedal predsednik vlade.

Ministrica za reforme Maria Elena Boschi pa je napovedala, da bo še v teku septembra predstavljen v parlamentu program 1000 dni. »Vlada bo nudila informacijo in logično je, da bo sledila razprava. Druga oblika bo lahko sporočilo predsednika vlade«, je povedala Boschijeva, ni pa pojasnila, če bo ob napovedani priložnosti tudi glasovanje o zaupnici.

Takoj po včerajšnji tiskovni konferenci sta se v palači Chigi sestala Renzi in ministrica za šolstvo Stefania Giannini, ki sta razpravljala o šolski reformi. Ta naj bi bila na dnevnem redu ministrskega sveta jutri.

Renzi je novinarjem na srečanju povedal, da želi vlada z novo spletno stranjo nuditi izčrpno informacijo o tem, kaj je doslej naredila, obenem pa bo sproti objavljala to, kar se bo novega izcimilo iz razprav. Pa tudi državljani bodo imeli možnost na posebnem prostoru povedati svoje mnenje in predloge. Spletna stran je kot »puzzle« oziroma sestavljenka, na katero se bodo vsak dan dodajali novi delčki, je še dejal Renzi. Za sprotno ažurniranje strani bosta zadolžena ministrica Maria Elena Boschi in podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio.

Predsednik vlade je tudi povedal, da je vlada doslej glede svojih obvez

držala besedo. Na očitek, da so zanj minili »medeni tedni«, kot pišejo nekateri časopisi, je odvrnil, da so tako pisali tudi tik pred evropskimi volitvami. Renzi je ob tem zanimal, da namerava kmalu narediti v vladi nekatere zamenjave, o tem bo govor kvečjemu po 25. oktobru. Poudaril je tudi, da bo Italija spoštovala svoje obveze z Evropo.

Za Renzija je bilo včerajšnje srečanje z novinarji priložnost za obrambo dela, ki ga je opravila vlada in je pri tem zavrnil očitek, da samo nekaj oznanja ni napoveduje, konkretnih rezultatov pa naj ne bi bilo. Spomnil je, da 80 evrov poviška ni bila predvolilna poteza, temveč konkretno znižanje davkov.

Matteo Renzi in Maria Elena Boschi

ANSA

TRIPOLI - V Libiji vlada popoln kaos

Islamske milice z orožjem zasedle več državnih poslopij

TRIPOLI - Libijska začasna vlada je sporočila, da je večina državnih poslopij v prestolnici Tripoli v rokah milic in da zato niso varna. Kot so poudarili, milice zaposlenim preprečujejo vstop, visokim predstavnikom pa grozijo z ugrabitvami in umori. Vlada, ki je minuli teden ponudila svoj odstop, bo zato delovala v kakem drugem mestu, so dodali. Rivalske milice se borijo za nadzor nad prestolnico in njenim letališčem, zato vlada v mestu ne more vzpostaviti reda. Minuli teden so islamistične milice po skoraj mesecu dni spopadov zavzele letališče. Začasna vlada zato deluje na vzhodu države. Tudi izvoljeni parlament ima zaradi varnosti sedež v Tobruku, 600 kilometrov vzhodno od prestolnice.

Prav parlament v Tobruku je včeraj z glasovanjem Abdulaha al Tanija, ki je prejšnji teden odstopil s položaja pre-

mierja, pozval, naj ponovno prevzame vodenje vlade. Taniju je tako naložil oblikovanje vlade z 18 člani, kar je približno deset članov manj od vladnega kabineta, ki je v četrtek ponudil odstop.

A stari parlament v Tripoliju, ki ga pretežno nadzorujejo islamisti, odločitve novega parlamenta ni sprejel. Kljub temu, da so ga na začetku avgusta razpustili, so se poslanci starega parlamenta vseeno sestali na seji.

Iz Tripolija so v nedeljo tudi poročali, da so milice zasedle tamkajšnje prazno poslopje ameriškega veleposlaništva. Televizija Al Arabija je objavila posnetek, na katerem je videti islamiste, kako se kopajo v bazenu. Iz ameriškega State Departmenta so sporočili, da pridobivajo dodatne podatke o domnevnem vdoru v poslopje.

Kurdskim borcem nemško orožje

BERLIN - Nemčija bo kurdskim borcem na severu Iraka dobavila orožje in vojaško opremo v vrednosti 70 milijonov evrov, da bi ustavili napredovanje skrajne sunitske skupine Islamska država (IS), so po poročanju tujih tiskovnih agencij v nedeljo zvečer sporočili iz urada nemške kancnerke Angele Merkel. »Stanje v Iraku je skrajno kritično,« je odločitev nemške vlade pojasnila obrambna ministrica Ursula von der Leyen. Dejala je, da bo Nemčija iraškim Kurdom dobavila 500 protitankovskih raket, 8000 jurišnih pušk in 40 strojinic, s čimer bi oborožili okoli 4000 kurdskih borcev.

Poslali naj bi tudi vojaško opremo, kot so neprebojni jopiči, čelade, detektorji min in oprema za nočno gledanje. Berlin naj bi poleg tega na območje poslal za okoli 50 milijonov evrov humanitarne pomoči. Po ocenah nemške tiskovne agencije dpa se je Nemčija z odločitvijo o dobavi orožja iraškim Kurdom odmaknila od dolgoletnega vztrajanja pri tem, da ne bo sodelovala pri vojaškem posredovanju v svetu.

Pred tem je Merklova v nagovoru poslancem odločitev o dobavi orožja upravičevala s potrebo po preprečitvi razpada Iraka. Po njenih besedah država sedaj potrebuje proces sprave, orožje pa je potrebno za zaustavitev IS, ki je po besedah Merklove v zadnjih tednih izvedla nepredstavljiva grozodejstva. »Vse, kar ni v skladu z njihovim svetovnim nazorom, okrutno odstranijo s svoje poti,« je opozorila Merklova.

Doslej je več držav potrdilo, da bodo kurdskim silam v Iraku, ki se borijo proti skrajnežem Islamske države, dostavilo orožje in opremo.

FILMSKI FESTIVAL V BENETKAH - Predstavili film Ivana Gergoleta Dancing with Maria

Navdušil kritike in publiko

BENETKE - Dolg aplavz in do solz ganjeno občinstvo do zadnjega kotička polne dvorane Perla je včeraj na beneškem Lidu dokazalo, da je Ivan Gergolet dosegel cilj in uspel ujeti v oko kamere energijo, s katero argentinska plesalka Maria Fux že desetletja polni duše in srca vseh, ki se zglasijo v njeni delavnici.

Včeraj je tako eden sklopov beneške Mostre gostil izreden dogodek, ki se je v resnici pričel že pozno zjutraj, ko so v neposredni bližini osrednje filmske palače priredili flash mob, ki se ga je udeležila skupina plesalk. To je bil poklon Mariji Fux, ustanoviteljici plesne terapije, ki poudarja terapevtsko stran in rehabilitacijsko moč plesne metode, a ki se žal včeraj ni udeležila beneške premiere.

Dancing with Maria, Ples z Mario, edini slovenski, italijanski in hkrati tudi argentinski film izbora beneškega Tedna kritike, je tako včeraj spet zavrtel koprodukcijo Transmedie in producenta Igorja Prinčiča, ki je nastala v sodelovanju s Starogaro in tokrat tudi Imaginada filmom iz Buenos Airesa. V festivalski dvorani v kateri so sedeli predsednica dežele Fjk Debora Serracchiani, od-

Ivan Gergolet (stoje spredaj) se zahvaljuje publiku, ki ga je nagradila z dolgim aplavzom; film si je včeraj v Benetkah ogledala tudi predsednica dežele Debora Serracchiani (druga z leve v prvi vrsti), ki jo je spremljal odbornik za kulturo Torrenti

MONTENERO

bornik za kulturo Gianni Torrenti, predsednik tržaškega gledališča Rossetti Miloš Budin in direktor deželnega sedeža Rai Guido Corso, so premierno predstavili Gergoletov dokumentarni film. Ob režiserju, njegovi ženi Martini Ser-

ban, zvočnemu mojstru Haviru Gergoletu in ostalih članih filmske ekipe, so sedeli družinski člani in prijatelji. Režiserjeva žena Martina je tudi avtorjeva muza, saj ga je prav ona navdahnila za snemanje zgodbe, ki pripoveduje o izjem-

ni ženski, danes že dvaindevetdesetletni Mariji Fux, ki se je odločila, da bo s plesom pomagala pri premagovanju katerikoli telesnih ovir.

Film, ki je posnet v šoli Fuxove v Buenos Airesu, pripoveduje zgodbo

plesalk, ki sledijo njenim lekcijam, a uporablja tudi arhivske posnetke. Material, ki priča o delu in življenju plesalke, katere sloves je v Argentini primerljiv tistemu Carle Fracci v Italiji, saj je Fuxova v šestdesetih letih prejšnjega stoletja nastopala po vsem svetu, od Moskve do New Yorka.

Da gre za res izjemno žensko, dokazuje tudi končna scena, to je čudovita koreografija na eni osrednjih prometnic Buenos Airesa. Skoraj petsto ljudi pleše skupinski ples, najprej ob njih drvi avtomobili, postopoma pa se tudi vozila umaknejo izredni energiji, ki veje iz gibov in plesa teh ljudi. To sceno si je Gergolet zamislil nekega dne, ko je zrl iz okna Fuxine šole, ki gleda na to ulico in "iz istega okna je na dan snemanja gledala tudi sama Maria", kot je včeraj obrazil režiser.

Najbrž se je v tistem trenutku pričela, da je njeno sporočilo pozitivne energije preplavilo svet. Publika v dvorani pa je včeraj razumela, da Gergolet zna s kamero še kako posredovati čustva in da bomo ime tega doberdobskega režiserja še večkrat slišali. (Iga)

LITERARNI FESTIVAL - Danes predvečeri (tudi v Trstu), jutri slavnostno odprtje v Sežani

Vilenica, Iz jezika v jezik

Mednarodni literarni festival Vilenica, ki že od leta 1986 na Krasu gosti literature iz Srednje Evrope in od drugod, bo v letošnji, 29. izdaji potekal od danes do 7. septembra. Zajel bo 15 krajev po Sloveniji in v zamejstvu, na njem bo odmevalo preko 20 jezikov 44 avtorjev. Moto letošnjega festivala je Iz jezika v jezik. Festival tradicionalno uvaja literarni predvečer. Prvi je bil že konec avgusta v Biljah, sledijo še predvečeri v Sežani, Pliskovici, Tomaju, Trstu, Ljubljani, Mariboru, Celju, Trbovljah in Kopru. Festivalni program bo potekal še v Lipici, Štanjelu, Lokvi in Repnu ter v jami Vilenica, kjer bodo podelili glavno festivalsko nagrado.

Slavnostno odprtje festivala bo jutri v Kosovelovem domu v Sežani, na njem pa bo posebna pozornost namenjena pisatelju in režiserju Marku Sosiču. V zbirki prevodov slovenske literature je pri ameriški založbi Dalkey Archive Press v angleškem prevodu Maje Visenjak tudi izšel njegov roman Balerina, Balerina, avtor bo poleg tega nastopil na več festivalskih dogodkih.

Glavno festivalsko nagrado letos prejme Laszlo Krasznahorkai, eden najbolj prepoznavnih sodobnih madžarskih avtorjev svetovnega formata. V Sloveniji je manj znan, saj v slovenščino ni prevedene še nobene njegove knjige. Kot je za STA povedal predsednik žirije Andrej Blatnik, lahko prvi njegov prevod pričakujemo prihodnje leto. Po besedah članice strokovne žirije Jutke Rudaš bo prevod najverjetneje doživel roman Melanholija avtorja, ki ga je označila za pisateljevo najbolj znano in estetsko najbolj dovršeno delo.

Kot je zapisano v utemeljitvi, je Krasznahorkai poet marginaliziranih, osamljenih ljudi. Njegova poetika temelji na izgubljenosti človeka v družbi in času. S precizno kompozicijo vpenja svoje like v neskončno izčrpavajoč turbini svet eksistence. Tej tematični atmosferi primerna je tudi retorika upodobitve stanja duha v artikulaciji njegovih del - to je retorika z izpusti in zamolkami. Krasznahorkai, rojen 5. januarja 1954, od leta 1982 deluje kot samostojni umetnik, na Madžarskem pa je prejel vse najpomembnejše literarne nagrade. Njegove knjige so prevedene v številne svetovne jezike.

Mednarodna žirija v sestavi gostov festivala bo med avtorji, ki se bodo predstavili v zborniku Vilenica in na literarnih branjih, ponovno izbrala dobitnika nagrade kri-

stal vilenica, ki ga bodo podelili na matineji v Štanjelu. Po Blatnikovi besedah na festival povabijo predvsem tiste avtorje, katerih knjige so tik pred izidom. S tem jim želijo dati možnost, da njihova knjiga pritegne več pozornosti. Nekaj knjig pa izide tudi pozneje, kot stranski produkt Vilenice, saj avtorji z branji prepičejo katerega izmed urednikov, ki se z možnostjo objave obrne na založbo. Poleg tega tuji gostje opazijo tudi marsikatero slovenskega avtorja, ki se mu tako ponudi možnost za prevod v tuje jezike.

Srednjeevropska pobuda (SEP) pa bo v sodelovanju z Društvom slovenskih pisateljev (DSP) podelila pisateljsko štipendijo. Letos jo prejme Mirko Božić iz Mostarja, izročili mu jo bodo na odprtju festivala v Sežani. Božićev literarni projekt po besedah članice mednarodne žirije Dragice Potočnjak ponuja izvirno branje zgodovine lastne domovine na podlagi neobičajnega gradiva, ki je tesno povezano z njegovim družinskim in zasebnim življenjem. Iz metaforične povezave dveh tragičnih življenjskih izkušenj, izgube matere in izgube domovine avtor izpelje svojevrstno osebno demitologizacijo bosansko-hercegovskega predvojnega časa in prostora.

Na okrogli mizi, ki bo pod okriljem SEP potekala pod naslovom Iz jezika v jezik, bo moderatorica Erica Johnson Debeljak zastavila vprašanje o izbiri literarnega jezika, identiteti in statusu pisateljev, ki so razpeti med dve tako nacionalni kot jezikovni domovini ali celo več. O tem bodo razpravljali Marica Bodrožić, Stanislava Repar in Roman Simić Bodrožić.

V središču letošnje Vilenice je književnost Luksemburga, ki ne nastaja le v uradnih jezikih te dežele - luksemburščini, nemščini in francoščini, ampak tudi v angleščini ali v katerem izmed jezikov priseljencev. Tako je kot deveta v zbirki Antologije Vilenice izšla antologija sodobne luksemburške književnosti Hällewell, v njej pa so zbrani prispevki 21 avtoric in avtorjev. Festival bo gostil tudi nekatera vodilna literarna imena te dežele: Guya Helmingerja, Pola Saxa, Nica Helmingerja in Alexandro Fixmer.

Slovensko društvo za primerjalno književnost 5. in 6. septembra v Ljubljani pripravlja 12. mednarodni komparativistični kolokvij, ki bo potekal pod naslovom Literatura in glasba: stičišča, presečišča in zmote.

Laszlo Krasznahorkai

Marko Sosič

VRHNIKA - Dogajanje se bo nadaljevalo do konca tedna

Gledališke in glasbene predstave na 12. festivalu Cankarijada

Na dvorišču kluba Zakon na Vrhniki se je včeraj začel gledališki festival Cankarijada. Na letošnjem festivalu, ki bo trajal vse do 7. septembra, si bodo obiskovalci lahko ogledali različne gledališke in glasbene predstave. Na vrhniških odrih se bo predstavilo sedem skupin in izvajalcev, ki delujejo na različnih področjih gledališča in uprizoritvenih praks. Dogajanje, ki ga organizira Klub vrhniških študentov, bo potekalo v dvorani Cankarjevega doma, na dvorišču kluba Zakon na Vrhniki in v MKD Arterija v Borovnici.

Festivalsko dogajanje je včeraj uvedla otroška predstava, v kateri igrata Mojca Weber in Marko Plantan. Danes bo na oder male dvorane Cankarjevega doma na Vrhniki stopil kantavtor Iztok Mlakar, ki že vrsto let ljudi navdušuje s svojimi domiselnimi in pronicljivimi pesmimi. Vstopnice so po trditvah organizatorjev festivala razprodane.

IVAN CANKAR

V prihodnjih dneh si bo na festivalu mogoče ogledati kar dva kabareta. Prvi, Grand pok - virtuozni kabaret treh virtuozov - pevke Anje Strajnar, formerja Tomaža Lapajnet Dekleve in pianista Tadeja Horvata v režiji Marka Bratuša bo na ogled jutri, drugi kabaret, Trash cabaret Red Cabaret with Surprises - Cabaret, pa bo na sporedu v četrtek.

Za petek so organizatorji pripravili impro predstavo v izvedbi Gledališča IGLU z naslovom Izbranka. Pripravili bodo krajše improvizacijske izseke, pri čimer bodo navdih črpali iz občinstva. Tako bodo gledalci soustvarili zgodbo, ki so jih vedno želeli videti. V soboto bo na dvorišču kluba Zakon eden najbolj priznanih stand up komikov Perica Jerkovič prikazal svojo stand up komedijo Rojen v Jugi.

Festival Cankarijada se bo zaključil v Borovnici v nedeljo z ulično predstavo Aida gledališkega ustvarjalca Tomaža Lapajnet. Obiskovalci bodo lahko videli veličastno opero na majhnem prostoru, brez orodske tehnike in z enim samim nastopajočim.

Vstop na vse predstave je brezplačen. V primeru dežja se zunanje predstave prestavijo v dvorano kluba Zakon in MKD Arterija, so sporočili organizatorji. (STA)

Sporod 29. Vilenice

V festivalsko dogajanje uvajajo današnji predvečeri. Ob 17. bosta literarna popoldneva v Sežani in v Pliskovici, ob 19. Pesniško branje v Tomaju ob 110. obletnici rojstva Srečka Kosovela; ob isti uri bo László Krasznahorkai, nagradienec Vilenice 2014 nastopil v dvorani Srednjeevropske pobude v Trstu (Ul. Genova 9). Predvečeri bodo še v Ljubljani, Mariboru, Celju, Trbovljah in Kopru.

Slavnostna otvoritev festivala in podelitev pisateljske štipendije SEP bosta jutri ob 18.30 v Kosovelovem domu v Sežani, kjer se bo tudi predstavil Marko Sosič, avtor v središču 29. Vilenice. Ob 21. uri bo sledil Literarni maraton.

V četrtek bo med drugim okrogla miza Iz jezika v jezik (ob 10. v hotelu Maestoso v Lipici). Petkovo dogajanje se seli v Ljubljano, Svečana podelitev nagrade Vilenica za leto 2014 László Krasznahorkaiju pa bo v soboto ob 18.30 v jami Vilenica. Več o vseh dogodkih na spletni strani www.vilenica.si.

TRŽIČ - Ugotovitve raziskave na lišajih

Elektrarna onesnažuje, vzroka za preplah pa ni

Večja koncentracija težkih kovin le na dveh območjih - Del strupenih snovi naj bi prihajal iz drugih tovarn

Termoelektrarna A2a v Trziču je sicer odgovorna za izpuste nekaterih težkih kovin v ozračje, vendar stanje ni posebej zaskrbljujoče, saj so večja odstopanja od norme v koncentraciji težkih kovin ugotovili samo na dveh med raziskanimi 44 območji. V tem podatku je srž ugotovitev, ki so jih na novinarskem srečanju včeraj na trziškem županstvu predstavili ob koncu raziskave na lišajih, ki jo je po naročilu Dežele FJK in v dogovoru z deželno okoljsko agencijo ARPA izvedla ekipa izvedencev za biologijo s Tržaške univerze, ki jo je koordiniral prod. Mauro Tretiač.

V poštov so vzeli obširno območje goriške pokrajine od sotočja Vipave in Soče pa do izliva slednje v morje. Skupno je raziskava zajela 176 kvadratnih kilometrov. Ozemlje so razdelili na kvadratne »celice« širine po 2 kilometra in v vsaki analizirali vzorce lišajev, ki uspevajo na drevesih. Lišaji vpijajo onesnažujoče delce in zraku in vode, obnašajo se kot nekakšne gobe, ki vase vsrkajo škodljive snovi, je pojasnil prof. Tretiač. Zaradi tega so med najbolj učinkovitimi biološkimi pokazatelji stanja onesnaženosti zraku na določenem območju.

Analizo so izvajali z opazovanjem nabiranja teh snovi v dveh vrstah lišajev v obdobju 6-8 mesecev na 86 vzorcih, ki jih nabrali na skupno 186 drevesih. Izsledki so pokazali, da stopnja onesnaževanja s prašnimi delci v povprečju ni visoka: abnormno koncentracijo štirih kovin - arzena, bakra, železa in aluminija - so odkrili samo v dveh med 44 obravnavanimi območji in to izven gosteje naseljenih območij. To sta gričevnato območje pri Lokovcu med avtocesto A4 in deželno cesto 14 iz Trsta proti Benetkam ter območje v bližini Fossalona.

Porazdelitev nekaterih težkih kovin (arzen, mangan, baker, živo srebro in cink) potrjuje domnevo, da je vir onesnaževanja trziška termoelektrarna, saj na Trziškem ne poznajo obratov, ki naj bi povzročali izpuste navedenih snovi. Poleg tega so na šestih obravnavanih območjih severovzhodno in severozahodno od elektrarne ugotovili nadpovprečno, četudi ne zaskrbljujočo prisotnost 12 težkih kovin. Po drugi strani so raziskovalci ugotovili prisotnost tudi nekaterih težkih kovin (berilij, barij, železo, krom, kobalt, vanadij), ki naj ne bi prihajale iz elektrarne temveč iz drugih dejavnosti, kot so kovinarski obrati, kemična industrija ali morda papirnica.

Prof. Tretiač je iz zbranih podatkov zaključil, da je stanje onesnaženosti manj zaskrbljujoče, kot bi lahko mislili. Kljub temu je priporočil, da bi tudi v bodoče nadaljevali z nadzorom razmer. S to oceno so soglašali znanstveni ravnatelj Arpe Fulvio Daris, deželna odbornica za okolje Sara Vito, trziška županja Silvia Altran in predsednik pokrajine Enrico Gherghetta. Vitova se je izvedencem zahvalila za obširno raziskavo, ki da je pomembna osnova za nadaljnji nadzor in ukrepe v korist zdravja ljudi. Za Altranovo so izsledki študije pomirjujoči, kljub temu pa bo treba v bodoče zelo pozorno spremljati tako izpuste iz industrijskih obratov kot tudi tiste, ki jih povzroča promet avtomobilov in tovornjakov, s čemer je soglašal tudi Gherghetta, ki si je menil, da si je treba vsakor postaviti problem, kako izboljšati razmere na območjih, kjer je koncentracija težkih kovin nadpovprečna.

TRŽIČ - Na beneški Mostri priznanje za širjenje operne kulture

Kinemax slavil

Pri Transmedii so upravičeno nosni. Ob lanskim nagradi, ki jo je prejel film »Zoran, il mio nipote scemo«, in včerajšnjem odličnem sprejemu dokumentarca Ivana Gergoleta »Dancing with Maria«, o katerem poročamo na 11. strani, je goriška družba na beneški Mostri posegla po še enem prestižnem priznanju. Produktivna hiša Microcinema je namreč v nedeljo trziškemu Kinemaxu poklonila eno izmed treh nagrad, namenjenih kinodvoranam, ki so se najbolj izkazale pri širjenju lirčne kulture v Italiji.

»Finalistov je bilo pet. Med temi so bile velike in znane kinodvorane, kot sta kino Barberini iz Rima in Piccolo

Teatro iz Padove, zato nam je bila že sama vključitev v ožji izbor v veliko zadovoljenje. Nismo pričakovali, da bomo zmagali, zelo smo zadovoljni,« je povedal Giuseppe Longo, direktor družbe Transmedia, ki vodi goriški in trziški »multipleks«.

V trziškem Kinemaxu so začeli neposredne prenose opernih predstav z najboljših svetovnih gledališč predvajat pred tremi leti. Longo pravi, da je imela pobuda zlasti v zadnji sezoni izredno velik uspeh, saj je bila dvorana skoraj vedno polna, gledalci pa so prihajali tudi iz Vidma in Trsta. V dvorano je bilo večkrat mogoče vstopiti samo z rezervacijo, skupno so za deset

predvajanih oper prodali preko 2500 vstopnic, ki jim je treba prišteti še več kot sto abonmajev. Opere so predvajali v neposrednem ali posrednem prenosu iz najprestižnejših opernih gledališč po vsem svetu - od milanske Scale do moskovskega Bolšoja.

Nagrado je Longu izročil predsednik italijanskega združenja ANEC, nagrajevanja v dvorani hotela Excelsior pa se je udeležil tudi igralec in režiser Andrea Occhipinti (na fotografiji skupaj s predstavnicjo Kinemaxa po izročitvi priznanja). »Lani Zoran, letos Gergoletov dokumentarec in nagrada Microcinema. To je dokaz, da se trud obrestuje,« je bil vesel Longo.

Osnovno šolo bodo obnovili

Goriška občina bo prihodnje leto obnovila osnovno šolo v Ulici Cipriani. V minulih dneh je občinski odbor sprejel dokončni načrt obnovitvenih del: v prilagoditev šolske stavbe varnostnim predpisom bo uprava vložila 340.000 evrov, dela bodo po besedah podžupana Satorija stekla poleti.

V nedeljo Soška regata

V nedeljo bo na sporedu že 29. Soška regata, ki jo lahko uvrščamo med odmevnejše športno-rekreacijske čezmejne prireditve. Organizatorja bosta tudi letos Kajakski klub Šilec in Gorice in KK Soške elektrarne iz Solkana. Predstavitve prijetne prireditve bo jutri v prostorih goriškega županstva, kjer bodo prireditelji razkrili vse podrobnosti letošnjega spusta, ki bo na sporedu v 7. septembra s štartom v Solkani ob 11. uri. Zaključek 8 km dolgega veslaškega napa bo kot po navadi pod Ločniškim mostom v Podgori. Nagrajevanje in družabnost bosta potekala na dvorišču doma Paglavca v Podgori. Pojasnila glede vpisa in udeležbe na regati nudijo uradi ZSSDI v Gorici (tel. 0481 33029, oz. E-pošta: gorica@zssdi.it). (vip)

Umetnost raznolikosti

V Kulturnem domu v Gorici bo danes ob 17.30 odprte skupinske solidarnostne razstave z naslovom »DiversArte (Umetnost raznolikosti) - Poklon Germani Caldiraro«; razstavljajo otroci in mladi, ki obiskujejo center CISI in njihovi likovni animatorji.

Srečanje o prihodnosti Gorice

Pred goriško občinsko stavbo bo drevi ob 20.30 pobuda »Anticipiamo il futuro«. Namenjena je občanom, ki jim ni vseeno za prihodnost Gorice. »Goričani moramo vnaprej razmišljati o prihodnosti svojega mesta in to prihodnost uresničiti, preden nam bodo še kaj zdržili. Na poziv, naj Gorica jasno pove, kako se namerava razvijati, bi lahko za začetek odgovorili z ustanovitvijo Permanentnega laboratorija za mir,« pravi Renato Elia, ki je pobudnik srečanja. »Naj spomnimo tudi na protokol predsedstva ministrskega sveta iz leta 1993, ki je posvečen reševanju težav goriškega prostora in ki predvideva ustanovitev permanentnega medministrskega odbora,« pravi Elia in vabi k udeležbi.

GORICA-DOBERDOB - Slovenske šole se mrzlično pripravljajo na začetek pouka

Prvi šolski dan pred vrati

V klopi bo skupno sedlo okrog 590 učencev, 310 nižješolcev in 265 dijakov, v vrtcih 455 otrok - Prvi na vrsti so učenci doberdobskega ravnateljstva

Bliža se začetek pouka, na ravnateljstvih slovenskih šol in vrtcev v goriški pokrajini pa so že v polnem teku priprave na novo šolsko leto. V klopi bo skupno sedlo okrog 590 učencev, 310 nižješolcev in 265 dijakov, prag slovenskih otroških vrtcev pa bo na Goriškem prestopilo 455 malčkov.

Šolski zvoncec bo najprej zabrnal na Večstopenjski šoli Doberdob, saj se bo pouk na vseh šolah in vrtcih začel v sredo, 10. septembra. Na osnovnih šolah je 274 vpisanih (7 več kot lani), v vrtcih pa 192 vpisanih (eden manj kot lani). Na osnovni šoli Prežihov Voranc v Doberdobi bo v novem šolskem letu pouk potekal od ponedeljka do petka med 7.45 in 13.10, na osnovni šoli Peter Butkovič-Domen v Sovodnjah med 7.50 in 12.50 (ob sredo pa, z izjemo 10. septembra, do 15. ure), na osnovni šoli na Vrhu med 7.55 in 13.20, na osnovni šoli Ljubka Šorli v Romjanu pa bo pouk med letom potekal od ponedeljka do petka med 7.55 in 15.55 (od 10. do 19. septembra med 7.55 in 13. uro brez kosila, od

22. septembra s kosilom po običajnem urniku). Brez kosila bodo od 10. do 19. septembra delovali tudi vrtci Večstopenjske šole Doberdob. Didaktična dejavnost bo v vrtcu Črčič v Doberdobi potekala med 7.45 in 12. uro (od 22. septembra do 15.45), v vrtcu Čira Čara v Sovodnjah med 7.30 in 12. uro (od 22. septembra do 15.30), v rupenskem vrtcu Živ Žav, ki ima sicer sedež na Vrhu, med 7.40 in 12. uro (od 22. septembra do 15.40), v vrtcu Barčica v Romjanu pa med 7.30 in 12. uro (od 22. septembra do 15.30). Pouk se bo v vrtcih zaključil v petek, 26. junija 2015 ob 13. uri, medtem ko se bodo osnovnošolci veselili začetka počitnic v četrtek, 11. junija 2015.

Doberdobsko nižjo srednjo šolo bo v prihodnjem šolskem letu obiskovalo 120 učencev (dva več kot lani). Prvi šolski dan se bo začel prav tako v sredo, 10. septembra, ob 7.45. Pouk bo od 10. septembra do 24. januarja potekal od ponedeljka do sobote (do petka med 7.45 in 13.45, ob sobotah med 7.45 in 12. uro), od 26. januarja

do 11. junija pa od ponedeljka do petka med 7.45 in 13.45. V soboto, 6. junija, bo pouk od 7.45 do 12. ure.

V četrtek, 11. septembra, bodo ponovno prekoricali šolski prag dijaki tehniškega pola v Ulici Puccini, medtem ko se bo pouk za vrstnike licejskega pola pričel v ponedeljek, 15. septembra ob 8.10. Tako na tehniškem kot na humanističnem polu ne razpolagajo še s točnimi podatki o vpisih, saj se v teh dneh marsikdo izpisuje oziroma prepisuje iz ene šole v drugo. Marca je bilo na tehniškem polu vpisanih 117 dijakov, na humanističnem polu pa 148.

V ponedeljek, 15. septembra, se bo ob 8.15 novo šolsko leto začelo tudi na nižji srednji šoli Ivan Trinko, na kateri bo pouk od ponedeljka do sobote po neuradnih podatkih obiskovalo 188 učencev. Okrog 320 osnovnošolcev bo 15. septembra ob 8. uri sedlo v klopi na osnovnih šolah Oton Župančič v Gorici, Fran Erjavec v Štandrežu, Josip Abram v Pevmi, Alojz Gradnik v Števerjanu in Ludvik

Zorzut v Bračanu. Istega dne bo prag vrtcev Ringaraja, Sonček, Pika Noga-vička, Pikapolonica, Kekec in Mavrica prestopilo skupno približno 260 malčkov. S popoldanskim delovanjem bodo sicer v vrtcih pričeli 22. septembra. Kosilo bo v Števerjanu (Kekec) in v Bračanu (Mavrica) na voljo že od torka, 16. septembra, didaktična dejavnost pa se bo v prvem tednu vse-kakor zaključila ob 13. uri. Podrobnejše informacije bodo starši v prihodnjih dneh prejeli prek pošte.

Včeraj so se na vseh šolah mrzlično pripravljali na novo šolsko leto, na tehniškem in humanističnem polu na višješolskem centru v Ulici Puccini pa sta potekali tudi uvodni seji z novima ravnateljema. Mihaelo Pirih, ki je odšla v pokoj, je na tehniškem polu Cankar-Vega-Zois nadomestil ravnatelj Izobraževalnega zavoda Jožefa Stefana v Trstu Primož Strani, licejski pol Trubar-Gregorčič pa bo vodila Elizabeta Kovic, ravnateljica Večstopenjske šole s slovenskim učnim jezikom v Gorici. (av)

LIJAK - Vzletišče privablja padalce od vsepovsod

Ob »norem« pogledu na Gorici so avgusta uživali le nekaj dni

Jadrarno padalstvo je v zadnjih letih postalo popularno tudi na Goriškem. Geografsko stičišče Furlanske nižine z Vipavsko dolino ter Trnovsko in Kraško planoto ustvarja svojstvene naravne pogoje za letenje. Vzletiščna točka Lijak, ki kot orlovo gnezdo stoji nad prepadnim skalnatim skokom in dobiva ime po izviru potoka, se nahaja na strateški točki: talni dolinski zračni tokovi se ob robu Trnovske planote pričenjajo spremenjati v vzponske. To odlično klimatsko značilnost izkoriščajo številni ljubitelji t.i. »ekstremnih športov«, ali bolje športov, v katerih je udeleženec v direktnem stiku z naravo in njenimi zakonitostmi.

Letošnje poletje so zaznamovale slabe vremenske razmere, ljubitelji jadrarnega padalstva pa so proti koncu avgusta le imeli na voljo nekaj - sicer redkih - dni za letenje. V jutranjih in popoldanskih urah na vzletni točki Lijak (581m) ob zaselku Ravnic na Trnovski planoti je kar mrgolelo padalcev, ki so raztegivali svoja pisana padala in skrbno pregledovali vso opremo. »I'm ready for takeoff!« so odločno zavpili, preden so vzeli zalet in se vzdolž travnate rampe zavihteli v sinje nebo. »Letenje je tu izredno. Na Poljskem ob Baltskem morju jadramo ob nižjih peščinah v bližini obale. Tu pa je stvar krepko bolj adrenalinska, saj se iz vzletne točke lahko dvignemo še za celih 750 metrov. Uživali smo v čudovitih perspektivah na okolico in norem pogledu na obe Gorici,« sta nam svoje vtise ob srečnem pristanku na pristajalni zelenici ob zaselku Šmihelj (65m) – ob glavni cesti, ki povezuje Novo Gorico s

Šempasom –, zaupala poljska zakonca Maria in Alexander Mierzwinski.

Prostega letenja nad Lijakom se lahko loti vsakdo, ki je za to usposobljen in ima ustrezno padalno licenco. Na vzletišču morajo piloti imeti s seboj tudi krajevno dovolilnico za letenje. Vinjeto si padalci lahko nabavijo v bližnjem Kampu Lijak, ali po dogovoru z novogoriškim društvom jadrarnih padalcev Polet. Nadzor nad vsem letalskim dogajanjem pa opravljajo inšpektorji Letalske Zveze Slovenije. Vzletišče Lijak je zaradi svoje naravne lege ter statičnih zračnih stebrov pravi letalski poligon za začetnike. Lokacija ponuja izzive tudi zahtevnejšim padalcem, ki imajo za seboj številne ure letenja. »Tukajšnja okolica je primerna za daljše t.i. »cross country« prelete. Mimo obronkov pogorja Kuclja in Kovka se iz Lijaka lahko jadra vzdolž Vipavske doline vse do Nanosa in Razdrtega ter nazaj,« razlaga triinštiridesetletni nemški inštruktor jadrarnja Stephan Lenz. Ob vzletni rampi lahko v teh dneh naletimo še na številne češke, poljske, francoske in belgijske letalce. V glavnem gre za organizirane skupine, saj je vsak posamezni pilot – preko radijske frekvence – povezan z dvema inštruktorjema. Ta mu iz vzletišča in pristajališča dajeta napotke za pravilno manevriranje; spremljata ga tudi v fazi pristanka. »V padalstvu preseñeñenja niso dobrodošla, med letenjem mora biti vse pod nadzorom, saj se v obratnem primeru lahko kmalu znajdemo v godlji,« poudarja Lenz.

Ob lepem vremenu lahko iz Lijaka odleti do štirideset padalcev na dan.

Na vzletišče se jih večina pripelje z lastnim prevoznim sredstvom – s kombiji se pripeljejo tako iz Solkana kot iz Kromberka. »Pri tovrstnem športnem turizmu se gostje pri nas zaustavljajo maksimalno tri dni,« pravi Aleksander Mladovan, upravitelj bližnjega Kampa Lijak. O kratkotrajnih obiskih padalcev nam priča tudi pogovor s poljskima zakoncema Mierzwinski: »Za Lijak smo izvedeli preko prijateljev, ki so tu že leteli. V Novo Gorico smo se pripeljali zgolj z namenom, da bomo opravili polet. Danes bomo prenočili v bližnjem hotelu, jutri pa bomo stopili na pot in nadaljevali do letovišča na hrvaški obali, kjer se bomo zaustavili za teden dni.« (vas)

Padalec med vzletom (zgoraj), med letom (levo) in po pristanku pri Šmihelu (skrajno levo)

VAS

LIPIZER - Violinsko tekmovanje

Mladi talenti iz 29 držav se bodo pomerili v Gorici

Ta vikend in ves prihodnji teden bo glasbeni utrip goriške kulturne stvarnosti narekovalo 33. mednarodno violinsko tekmovanje Lipizer. KC Bratuz bo prizorišče vseh tekmovalnih nastopov in tudi otvoritvene slovesnosti, ki bo v soboto, 6. septembra, ob 10. uri. Ob 20.30 pa bodo na sporedu prve selekcije, ki bodo tudi v nedeljo in v ponedeljek (s celodnevni urnikom) odprte s prostim vstopom. Polfinalne in finalne etape, kot tudi koncert nagrajencev, si bo mogoče ogledati proti plačilu. V sredo in četrtek bodo na sporedu polfinalne etape tekmovanja, v petek in soboto pa tretji tekmovalni nastop, ki predvideva sodelovanje z romunskim simfoničnim orkestrom Mihail Jora. Na

sklepnem nagrajevanju s koncertom nagrajencev, ki bo 14. septembra, bo publika lahko poslušala tudi izvedbe nagrajenca, ki mu bodo za to priložnost zaupali violino Rodolfa Lipizerja. Letošnji udeleženci prihajajo iz 29 držav; skladbe, ki jih bodo predstavili, bodo zaobjele violinsko literaturo od 18. stoletja do danes, vključno s čisto novo kompozicijo Carla Pedinija, ki je nastala po naročilu organizatorjev. Prestižno tekmovanje je včeraj na goriški občini predstavil umetniški vodja Lorenzo Qualli ob udeležbi podžupana Roberta Sartorija, predsednika Fundacije Goriške hranilnice Gianluigija Chiozze in predsednike KC Bratuz Franke Žgavec. (rop)

Slavili so Argentinci

Skupina Ballet cultural iz Argentine (foto Bumbaca) je osvojila nagrado za simpatijo - Trofejo goriškega gradu, ki so jo v nedeljo podelili v okviru 44. goriškega festivala folklorne. Sprevo-

da po mestnem središču, ki mu je sledila številna publika, so se udeležile tudi skupine Vranovčan s Slovaške, Sicilia Antica iz Agrigenta, African Roots iz Zahodne Afrike in Raduga iz Belorusije, med udeleženci iz naših krajev pa je bila skupina Stu ledi.

NOVA GORICA

Po skoraj letu dni dobili zastopnika pacientovih pravic

Vlada je pred dnevi imenovala Klemna Šuligoja za zastopnika pacientovih pravic v novogoriški območni enoti Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Pacienti na severnem Primorskem so tako po desetih mesecih svojega zastopnika vendarle dočakali. Marjanu Petriču, ki je to funkcijo opravljal zadnja leta, se je oktobra lani iztekel mandat. Ministrstvo za zdravje je mesec dni kasneje sklenilo, da do imenovanja novega ostaja pisarna zastopnika pacientovih pravic v Novi Gorici zaprta. Zaradi zapletov pri postopku izbire novega ali vnovične potrditve dosejanega zastopnika pacientovih pravic pa je nastala večmesečna »luknja«, zaradi katere so se morali ljudje, ki so potrebovali tovrstno pomoč, obračati na najbližji pisarni v Kopru ali Ljubljani. Zlasti za ljudi iz oddaljenih krajev, kot na primer iz Bovca, je bila takšna rešitev težko sprejemljiva. Petrič, ki je bil prvi v Sloveniji imenovan na funkcijo zastopnika pacientovih pravic, potem ko je bil leta 2008 sprejet Zakon o pacientovih pravicah, je v svojem mandatu sprejel 1.640 ljudi, več kot 70% primerov je bilo rešenih z mediacijo. Novi zastopnik Klemen Šuligoj je imenovan za obdobje petih let. Z delom bo začel 17. septembra v prostorih novogoriške območne enote Nacionalnega inštituta za javno zdravje v Rožni Dolini. Zastopnik pacientovih pravic lahko pacientu daje osnovne informacije, nudi strokovno pomoč in daje konkretne usmeritve pri uveljavljanju pravic s področja zdravstvenega varstva, zdravstvenega zavarovanja in izvajanja zdravstvene dejavnosti ali ga po potrebi zastopila celotna pri uresničevanju pravic po Zakonu o pacientovih pravicah. (km)

KANAL - Festival Kogojevi dnevi

Kljub finančnim težavam kakovosten glasbeni program

V petek koncert Godalnega kvarteta Calisto in odprtje razstave Franka Vecchieta

Z leve Milica Zimic, Andrej Maffi in Peter Blažej

KM

Na letošnjem, že 35. mednarodnem festivalu sodobne glasbe Kogojevi dnevi v Kanalu, bo izvedenih tudi nekaj glasbenih novitet slovenskih skladateljev. Festival se pričene v petek na kanalski Kontradi, ko bo na uvodni slovesnosti spregovoril minister za kulturo Uroš Grilc. Sledil bo prvi iz niza koncertov, ki ga bo izvedel Godalni kvartet Calisto s solistom baritonistom Jožetom Vidicem. Uvodni festivalski večer bo zaokrožilo odprtje pregledne razstave akademskega slikarja Franka Vecchieta.

Uvodnemu koncertu bo sledilo še sedem glasbenih večerov, ki se bodo odvijali na različnih lokacijah. V petek, 12. septembra, bo v Gotski hiši v Kanalu večer poezije Ferija Lainščka, čez teden dni bo v dvorani pri kanalski osnovni šoli dopoldanski koncert za mladino novogoriške Glasbene šole, v tamkajšnji župnijski cerkvi pa bo 26. septembra nastopil Slovenski oktet, ki bo predstavil nekatere nove skladbe Štefana Maurija, Lojzeta Lebiča in Pavla Mihelečiča.

Nastop hrvaškega ansambla Cantus v novogoriškem Kulturnem domu bo vrhunec letošnjega festivala. Dva dni kasneje se prizorišče festivala seli čez

mejo: v Kulturnem centru Lojze Bratuz v Gorici predstavil Orkester iz Padove in Veneta, ki mu bo dirigiral Anton Nanut. 12. oktobra bo trobilni ansambel Slovenske filharmonije nastopil v Benečiji, v Bardu. Festival se bo zaključil v Trstu, in sicer 18. oktobra z nastopom Slovenskega trobilnega projekta STOp. Oba zadnja koncerta prinašata slovenske glasbene novosti.

Prosvetno društvo Soča Kanal, ki tudi letos organizira omenjeni festival, se je tudi letos predano posvetilo organizaciji tega dogodka, ki promovira novo slovensko ustvarjalnost na področju resne glasbe. Vrednost celotnega projekta znaša 35.000 evrov. »Vendar kljub dejstvu, da ministrstvo v nacionalnem programu za obdobje 2014 – 2017 trdi, da bo skrbelo za policentrični razvoj tudi na glasbenem področju, žal temu ni tako. Tudi letos smo namreč dobili občutno zmanjšana sredstva – od ministrstva smo iztržili samo 12.000 evrov. To zadostuje za en kakovosten koncert s celotnim orkestrom in morda enim solistom. Pri organizaciji smo imeli velike težave in smo zadeve reševali s soorganizacijo ostalih prirediteljev,« pojasnjuje Milica Zimic, predsednica Prosvetnega društva Soča Kanal. (km)

NOVA GORICA–GORICA - Sobotno zasledovanje

Roka pravice seže tudi čez državno mejo

Kot je Primorski dnevnik že poročal, so sobotno jutranje policijsko zasledovanje voznika Honde Civic začeli slovenski policisti v Novi Gorici, zaključili pa karabinjerji v Števerjanu. 30-letnega voznika, ki so ga novogoriški varuhi reda iste dne že obravnavali zaradi drugih kršitev prometne zakonodaje, je roka pravice kljub begu čez mejo dosegla v Italiji, zahvaljujoč sporazumu o čezmejnem policijskem sodelovanju.

Voznik Honde Civic se je z novogoriškimi policisti v petek že srečal zaradi kršitev prometne zakonodaje. Ko so ga policisti v Novi Gorici v zgodnjih jutranjih urah hoteli znova ustaviti, se za njihove znake ni zmenil, temveč je pospešeno odpeljal v smeri predora Panovec, nato pa čez nekdaj mejni prehod v Rožni Dolini v Italijo. Novogoriški policisti so se pognali za njim in mu v skladu z omenjenim sporazumom med italijansko in slovensko vlado tudi sledili. »O prestopu državne meje so bili obveščeni tudi italijanski varnostni organi, ki so 30-letnega voznika avtomobila ustavili v Števerjanu in zoper omenjenega voznika ukrepali v skladu z njihovo zakonodajo,« so za Primorski dnevnik pojasnili na novogoriški policijski upravi. Karabinjerji so namreč ugotovili, da je voz-

nik iz Mirna vozil vinjen in brez voznškega dovoljenja, njegov sopotnik iz Nove Gorice pa je imel pri sebi zavojček s štirimi grammi marihuane. Zoper voznika pa bodo ukrepali tudi slovenski policisti, in sicer zaradi nevarne vožnje v cestnem prometu in drugih kršitev prometne zakonodaje.

Čezmejnega zasledovanja v Italijo se slovenski policisti (in obratno; italijanski policisti v Slovenijo) lahko poslužujejo na podlagi dveh členov iz omenjenega sporazuma. V osmem členu je predvideno v primerih, ko gre za zalotitev pri kaznivem dejanju, begu iz zapora ali pripora – tedaj je zasledovanje moč izvajati tudi brez predhodne odobritve pristojnih organov v sosednji državi, če jih zaradi nujnosti zadeve ni bilo moč predhodno obvestiti ali če zasledovanja ni bilo moč predati. V takih primerih se zasledovanje izvaja brez časovne in prostorske omejitve. Deveti člen istega sporazuma dopušča tudi čezmejno sodelovanje v druge namene – če se je oseba izognila policijski kontroli, a največ 30 kilometrov od državne meje.

Sicer pa slovenski policisti v Italiji in italijanski v Sloveniji ubežnika lahko le ustavijo in ujamejo, potem pa ga morajo predati kolegom države, v kateri so ga ujeli.

V obeh primerih velja tudi, da uradne osebe, ki izvajajo zasledovanje, o tem takoj obvestijo pristojne organe sosednje države in da zasledovanje prekinajo, če država to zahteva ali pa če bi nadaljevanje zasledovanja ogrozilo življenje.

Sporazum med italijansko in slovensko vlado o čezmejnem sodelovanju je bil podpisan že leta 2007, v veljavi pa je od leta 2011, ko ga je ratificiral tudi rimski parlament. Poleg Italije ima Slovenija tovrstna sporazuma sklenjena še z Avstrijo in Madžarsko. »Pri tem je potrebno opozoriti, da je v sporazumu z Madžarsko opredeljeno samo čezmejno zasledovanje, ne pa tudi čezmejno sodelovanje v druge namene, kot je to v sporazumih z Republiko Italijo in Republiko Avstrijo,« so večeraj za Primorski dnevnik pojasnili na Generalni policijski upravi. Od začetka letošnjega leta pa do konca avgusta so bili štirje primeri zasledovanja iz Slovenije v Italijo. Od tega so se trije primeri pripetili na območju koprške, en pa na območju novogoriške policijske uprave. V obratni smeri so se zgodila tri zasledovanja, se pravi iz Italije v Slovenijo. V tem primeru sta bila dva na koprskem, eden pa na novogoriškem območju.

Katja Munih

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 0481-531443.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.45 - 20.00 - 22.00 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.00 - 17.40 - 19.10 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.15 »Step up all in«.
Dvorana 3: 16.15 »Dragon Trainer 2«; 18.30 - 21.30 »Mud«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Into the Storm«.
Dvorana 2: 16.30 - 18.10 - 19.50 »Planes 2 - Missione antincendio«; 21.30 »Cattivi vicini«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 »Dragon Trainer 2«; 22.00 »Liberaci dal male«.
Dvorana 4: 17.00 - 20.00 - 22.00 »Step up all in«.
Dvorana 5: 18.00 - 20.15 - 22.10 »The Stag - Se sopravvivo mi sposo«.

Gledališče

GLEDALIŠČE VERDI obvešča, da bo do 16. septembra potekala potrditev lanskim abonmajev, od 20. septembra bo možen nakup novih rednih abonmajev, od 27. septembra pa nakup izrednih tematskih abonmajev; do 23. oktobra bo odprta blagajna v Ul. Garibaldi 2/a (tel. 0481-383601) od ponedeljka do sobote 10.00-13.00 in 16.00-20.00, zaprta bo od 17. do 19. septembra in 10. oktobra. Od 24. okt-

obra bo delovala blagajna na Korzu Italia (tel. 0481-383602) od ponedeljka do sobote 17.00-19.00, zaprta bo od 24. do 28. decembra.

OBČINSKO GLEDALIŠČE V KRMINU obvešča, da bo od 13. do 20. septembra potekala potrditev lanskim abonmajev, 22. in 23. septembra bo možna sprememba sedeža in vrste lanskim abonmajev in od 25. do 29. septembra bo možen nakup novih abonmajev vsak dan med 18. in 20. uro. Letos bodo skupinski abonmaji še posebno ugodni; informacije po tel. 0481-532317, več na www.artistiasocietigorizia.it.

Koncerti

GLASBENI VEČERI V GRADEŽU v okviru niza »Musica a 4 Stelle«: 4. septembra ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije »Pierluigi Cappello - glasba in poezija«, Maja Monzani in Mario Milosa (poezije), Antonio Galliagioni (violončelo) in Mariarosa Pozzi (klavir); vstop prost. 11. septembra ob 21. uri v baziliki Sv. Evfemije »Supernova«, skupina »8 chitarre più una«; vstop prost.

FESTIVAL DVORNE GLASBE »MUSICA CORTESE« v organizaciji združenja Dramsam iz Gorice: 11. septembra, ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Concerto botanico«, ensemble Protempore; 21. septembra ob 21. uri v dvorani goriškega gradu »Time stand stille«, duo J. Coleau - B. Zulian in La Compagnia del Bontempo ter ensemble Dramsam; vstop prost.

16. FESTIVAL »MED ZVOKI KRAJEV« (»Nei suoni dei luoghi«): 12. septembra ob 20. uri v gradu Kromberk nastopa kvartet Tetrachord.

Razstave

»6 ZA... ENO RAZSTAVO« je naslov razstave šestih goriških fotografskih društev na temo prve svetovne vojne v organizaciji koordinacijskega odbora združenja fotoklubov goriške pokrajine. V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici razstavljajo fotografski krožek Castrum iz Grade-

ža, fotografska skupina »Lo Scambio«, fotoklub Skupina75 in fotografski krožek BFI iz Gorice, fotoklub Lucinico iz Ločnika in fotoklub »Il Torrione« iz Romansa, sodeluje fotoklub Nova Gorica; do 12. septembra od ponedeljka do petka 17.00-19.00.

»SAKSIDA. SLIKAR PRAVLJIČAR« je naslov razstave, ki je na ogled v palači Attems Petzenstein v Gorici v organizaciji Pokrajinskih muzejev; do 12. oktobra od torka do nedelje 10.00-17.00.

V DRŽAVNI KNJIŽNICI v Ul. Mamelj v Gorici ja na ogled razstava z naslovom »La Domenica del Corriere e la Grande Guerra«. Zbirka časopisov Domenica del Corriere od prve številke januarja 1899 do leta 1968 bo na ogled po urniku knjižnice do 30. oktobra.

Šolske vesti

V DIJAŠKEM DOMU V GORICI poteka do petka, 12. septembra, priprava na šolo (za osnovnošolce in srednješolce) ter poletno središče (za predšolske otroke). Program priprave na šolo predvideva ponavljanje učne snovi, utrjevanje glavnih predmetov, tečaj angleščine in nemščine, raziskovalne dejavnosti, poučne ekskurzije in izlete. Za predšolske otroke pa so na programu ustvarjalne delavnice, pravljичne urice, izhodi. Urnik do 13. ure (brez kosila) ali do 15.30 (s kosilom). Zelo ugodna cena; informacije in prijave po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30 do zasedbe razpoložljivih mest.

DIJAŠKI DOM GORICA ponuja za učence osnovne in srednje šole pošolski program s prevozom iz šol (Župančič, Erjavec, Abram, Trinko), kosilom in malico, strokovno pomočjo pri domačih nalogah in učenju, dodatnimi izobraževalnimi dejavnostmi (jezikovni tečaji, delavnice), ustvarjalnimi in sprostitevimi dejavnostmi (musical; likovna, gledališka, športna dejavnost); varstvo do 18.30; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@dijaskidom.it.

NOV PROGRAM DIJAŠKEGA DOMA GORICA »POP KLUB«; za otroke in dijake, ki ne potrebujejo celotnega programa Dijaškega doma, pač pa samo pomoč pri nalogah in poteka od 14.15 do 16.45 za osnovno šolo oziroma od 14.45 do 17. ure za srednjo šolo ter ponuja strokovno pomoč pri opravljanju domačih nalog in učenju s pomočjo poklicnih vzgojiteljev; na razpolago bo bogata knjižnica in internet. Cena zelo ugodna, število mest omejeno; informacije in vpisovanje po tel. 0481-533495 od 8.30 do 15.30, ali na info@dijaskidom.it.

PRI MLADINSKEM DOMU je možen vpis k pošolskemu pouku 2014-15 za dijake slovenskih šol na Goriškem (prevoz, kosilo, spremstvo pri nalogah); informacije po tel. 0481-280857, 0481-536455, ali 366-6961441, ali po e-pošti mladinskidom@libero.it.

GLASBENA MATICA Gorica sporoča, da potekajo vpisi za šolsko leto 2014-15. Informacije na tajništvo v Gorici, Korzo Verdi 51, od ponedeljka do četrтка od 10. do 12. in od 15. do 16. ure (tel. 0481-531508), e-pošta gorica@glabenamatica.org. Petek zaprto.

SCGV EMIL KOMEL sprejema vpise za novo šolsko leto 2014-15; informacije na tajništvo v Gorici, Drevored 20. septembra 85, od ponedeljka do petka od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure (tel. 0481-532163, 0481-547569), e-pošta info@emilkomel.eu.

Izleti

ŽENSKES IZ DOBERDOBA, ki so obiskovale lanske tečaj ročnih del na SKRD Jezero, organizirajo 17. oktobra izlet v Verono na sejem pripomočkov za ročna dela. Vpisovanje in informacije pri Magdi Prinčič do 28. septembra po tel. 347-1243400.

PD ŠTANDREŽ prireja 7. septembra enodnevni izlet v dolino Malte, Gmuend, muzej bonsajev in rudnik poldragih kamnov; informacije in vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

UPOKOJENCI DOBERDOB organizirajo v soboto, 27. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Sauris, Tolmeč in okolico; informacije in vpisovanje v trgovini Mila (tel. 0481-78398), gostilni Ivica (tel. 0481-78000) in pri Milošu (tel. 380-4203829).

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 6. septembra, enodnevni avtobusni izlet v Asiago. Avtobus bo odpeljal ob 5.15 iz Gorice s trga Medaglie d'oro/z Goriškega, nato s postanki v Pevmi pri vagi, v Podgori pri telovadnici, v Štandrežu pri lekarni in na Pilošču, v Sovodnjah pri lekarni in cerkvi, v Dobrdo in Jamljah. Organizatorji priporočajo točnost.

ĖSTORIABUS bo spet odpotoval v soboto, 27. septembra, izletnike bo spremljal Paolo Cavassini. Obiskali bodo Gardone Riviera in palačo Vittoriale, ki jo je dal zgraditi Gabriele D'Annunzio; informacije in rezervacije po tel. 0481-539210 in 349-3052235 ali eventi@leg.it od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Obvestila

MOŠKI PEVSKI ZBOR JEZERO obvešča, da bo prva redna pevska vaja v novi sezoni danes, 2. septembra, ob 20.30 v društvenih prostorih v Dobrdo. Organizatorji vabijo tudi nove pevce.

KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL v Gorici obvešča, da je odprta od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

Prireditve

PRAZNOVANJA ob 37-letnici delovanja krvodajalcev v Sovodnjah bodo potekala 5. in 6. septembra v Kulturnem centru Skala v Gabrjah: v petek, 5. septembra, ob 20. uri start dobrodelne baklade za hospic »Via di Na-

tale« v Avianu; v soboto, 6. septembra, ob 18. uri maša v cerkvi v Gabrjah, ob 18.45 polaganje venca v spomin padlim, ob 19. uri uradna slovesnost v Kulturnem centru Skala, sledila bo večerja.

V LOKALU HIC CAFFE' v Ul. don Bosco 165 v Gorici bo v četrtek, 4. septembra, ob 18.30 ob razstavi z naslovom »1914/18: la guerra e gli animali. Truppe silenziose al servizio degli eserciti« predavanje Roberta Lenardona z naslovom »Uomo, cane e guerra. 3000 anni di storia comune«; informacije na hiccaffe@libero.it.

POLETNA DOŽIVETJA z naslovom »Ljudje... smo srce Nove Gorice« bodo potekala do 7. septembra na ploščadi za novogoriško občino; danes, 2. septembra, ob 17. uri otroško poletno popoldne in ob 21. uri turnir iger iz betule; 3. septembra, ob 21. uri koncert skupine Kombo B-13; 4. septembra, ob 21. uri plesni nastop Športnega kluba Prodance; 7. septembra, ob 21. uri »Nedeljski oder«; več na www.nova-gorica.si ali na www.nova-gorica.si.

V PARKU OB OBČINSKI PALAČI v Gorici bo v sredo, 3. septembra, ob 21. uri Elisabetta Pozzetto predstavila svojo knjigo »La mia patria è il mondo intero«.

»NATURA E CULTURA SENZA FRONTIERE« (Narava in kultura brez meja) v Tržiču bo potekala od 4. do 6. septembra v občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour 44: 4. septembra ob 18. uri srečanje s predstavnikom gozdne straže Diegom Masiellom; ob 19. uri Stefano Varneris tržaškega kluba Mtb360 o kolesarskih poteh po Krasu; ob 21. uri komik Giobbe Covatta s predstavo na okoljsko temo »A come ambiente«. 5. septembra ob 19. uri predavanje novinarja Paola Mielija o prvi svetovni vojni; ob 21. uri Paolo Rigatti o delovanju in izletih kolesarske sekcije tržaškega kluba CAI. 6. septembra ob 17.30 se bo Erik Švab pogovarjal s slovenskim vrhunskim alpinistom Aljažem Anderletom; ob 19. uri predstavitve knjige Francesce Negri »La cucina di montagna«. Na ogled bodo razstave »Dalle Alpi all'Adriatico«, »Riscoprire la Memoria«, »Scoperte e tesori della Natura« in »Il volto nascosto dell'Europa«.

KC LOJZE BRATUŽ IN KROŽEK ANTON GREGORČIČ vabita na Srečanje treh Mohorjevih družb pod lipami ob 90-letnici Goriške Mohorjeve družbe. Sodelovali bodo predsedniki Mohorjevih družb iz Celja, Celovca in Gorice Jože Planinšek, Jože Kopeinig in Renato Podbersič v četrtek, 4. septembra ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Večer, ki ga bo vodila novinarka Erika Jazbar, bo tudi poklon uglednemu avtorju, jubilanu Alojzu Rebuli, ob izidu njegovega najnovejšega romana »Kominform v Zabrinju«.

PARTIZANSKI MITING v Selcah v organizaciji VZPI-ANPI in s sodelovanjem krajevnih društev bo potekal na prireditvenem prizorišču v Ul. Monte Cosich med 5. in 7. septembrom: v petek, 5. septembra, bosta potekala prireditve partizanskih pesmi »Canti ribelli« z Albertom Blasizom in Ambro Drius ter koncert kantavtorja in pisatelja Alessia Lege. Vsakoletna baklada v spremstvu doberdobske godbe in zbora Jezero bo v soboto, 6. septembra, z začetkom ob 19.30. V nedeljo, 7. septembra, bo zaključek mitinga s plesom.

Pogrebi

DANES V GORICI: 10.30, Enrico (Kiki) Zampi iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev Sv. Justa, sledila bo upepelitev.

DANES V ROMANSU: 11.00, Bruno Bon (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.50, Caterina Micheli por. Tonzar iz bolnišnice na glavno pokopališče; 12.00, Alfonso Sfiligoi iz bolnišnice na glavno pokopališče.

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 15. JUNIJA 2014 DO 13. DECEMBRA 2014

Proga TRST-BENETKE

ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.15	(RV)	Tržič (5.38), Portogruaro (6.23), Mestre (7.08), Benetke (7.20)	6.16	(BUS)	Červinjan (5.20), Tržič (5.41) ⁽¹⁾
6.10	(RV)	Tržič (6.32), Portogruaro (7.23), Mestre (8.08), Benetke (8.20)	6.42	(R)	Portogruaro (5.29), Tržič (6.15) ⁽¹⁾
6.16	(FB)	Mestre (7.40) nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija) (vozi do 3.8. in od 30.8.)	7.22	(R)	Portogruaro (6.09), Tržič (6.55) ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.43), Červinjan (6.55), nadaljuje za Palmanovo (7.07), Videm (7.22), Carnia (8.13) ⁽¹⁾	7.40	(R)	Červinjan (7.04) Tržič (7.16) iz Carnie (5.39), Videm (6.38), v Palmanovo (6.53) ⁽¹⁾
6.38	(FB)	Tržič (7.01), Portogruaro (7.31), Mestre (8.14) nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	7.46	(IC)	Mestre (5.50), Portogruaro (6.35), Tržič (7.23) (Obvezna rezervacija)
6.45	(FA)	Mestre (8.24) nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	8.18	(RV)	Portogruaro (7.05), Tržič (7.51) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
7.15	(RV)	Tržič (7.38), Portogruaro (8.23) Mestre (9.08), Benetke (9.20)	8.40	(R)	Červinjan (8.05), Tržič (8.17), iz Trbiža (6.00) preko Vidma (7.38) in Palmanove (7.53) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
7.21	(IC)	Tržič (7.44), Portogruaro (8.30), Mestre (9.12), nadaljuje v Rim (Obvezna rezervacija) (ne vozi 11.8., 12.8., 13.8. in 14.8.)	8.46	(RV)	Benetke (6.41), Mestre (6.53), Portogruaro (7.37), Tržič (8.23)
7.50	(RV)	Tržič (8.13), Červinjan (8.25), nad. za Palmanovo (8.37), Videm (8.52) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	9.10	(R)	Červinjan (8.35), Tržič (8.47), iz Trbiža (6.35) preko Vidma (8.08) in Palmanove (8.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
8.15	(RV)	Tržič (8.38), Portogruaro (9.23), Mestre (10.08), Benetke (10.20)	9.46	(RV)	Benetke (7.41), Mestre (7.53), Portogruaro (8.37), Tržič (9.23)
9.15	(RV)	Tržič (9.38), Portogruaro (10.23), Mestre (11.08), Benetke (11.20)	11.46	(RV)	Benetke (9.41), Mestre (9.53), Portogruaro (10.37), Tržič (11.23)
9.38	(FB)	Tržič (10.01), Portogruaro (10.31), Mestre (11.14), nadaljuje do Turina (Obvezna rezervacija)	12.08	(FB)	Iz Turina v Mestre (10.20), Portogruaro (11.04), Tržič (11.45) (Obvezna rezervacija)
12.15	(RV)	Tržič (12.38), Portogruaro (13.23), Mestre (14.08), Benetke (14.24)	12.46	(RV)	Benetke (10.41), Mestre (10.53), Portogruaro (11.37), Tržič (12.23)
12.20	(R)	Tržič (12.44), Červinjan (12.56), nadaljuje za Palmanovo (13.07), Videm (13.22), Trbiž (14.50) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	13.40	(RV)	Červinjan (13.04) Tržič (13.16) iz Vidma (12.38) preko Palmanove (12.53) ⁽¹⁾
13.01	(IC)	Tržič (13.24), Portogruaro (13.59), Mestre (14.52). Nadaljuje do Rima (Obvezna rezervacija)	14.40	(RV)	Červinjan (14.05) Tržič (14.17) iz Vidma (13.38) preko Palmanove (13.53) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
13.15	(RV)	Tržič (13.38), Portogruaro (14.23), Mestre (15.08), Benetke (15.20)	14.46	(RV)	Benetke (12.41), Mestre (12.53), Portogruaro (13.37), Tržič (14.23)
13.20	(R)	Tržič (13.43), Červinjan (13.55), nadaljuje za Palmanovo (14.07), Videm (14.22), Carnia (15.13) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	15.10	(R)	Červinjan (14.35), Tržič (14.47), iz Carnie (13.21) preko Vidma (14.01), Palmanova (14.23) ⁽¹⁾ ⁽⁵⁾
13.46	(R)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	15.46	(RV)	Benetke (13.41), Mestre (13.53), Portogruaro (14.37), Tržič (15.23)
13.50	(RV)	Tržič (14.13), Červinjan (14.25), nadaljuje za Palmanovo (14.37), Videm (14.52) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), iz Carnie (14.20) preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
14.15	(RV)	Tržič (14.38), Portogruaro (15.23), Mestre (16.08), Benetke (16.20)	16.10	(RV)	Červinjan (15.35), Tržič (15.47), preko Vidma (15.08), Palmanova (15.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾
15.15	(RV)	Tržič (15.38), Portogruaro (16.23), Mestre (17.08), Benetke (17.20)	16.46	(RV)	Benetke (14.41), Mestre (14.53), Portogruaro (15.37), Tržič (16.23)
16.15	(RV)	Tržič (16.38), Portogruaro (17.23), Mestre (18.08), Benetke (18.20)	17.46	(RV)	Benetke (15.41), Mestre (15.53), Portogruaro (16.37), Tržič (17.23)
16.50	(R)	Tržič (17.13), Červinjan (17.25), nadaljuje za Palmanovo (17.37), Videm (17.52), Trbiž (19.15) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	18.10	(RV)	Červinjan (17.35), Tržič (17.47), iz Trbiža (15.45), Videm (17.08), preko Palmanove (17.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
17.01	(FB)	Tržič (17.24), Portogruaro (17.58), Mestre (18.42), nadaljuje do Milana (Obvezna rezervacija)	18.39	(IC)	Iz Rima v Mestre (16.46), Portogruaro (17.30), Tržič (18.16) (Obvezna rezervacija)
17.15	(RV)	Tržič (17.38), Portogruaro (18.23), Mestre (19.08), Benetke (19.20)	18.46	(RV)	Benetke (16.41), Mestre (16.53), Portogruaro (17.37), Tržič (18.23)
17.20	(R)	Tržič (17.44), Červinjan (17.56), nadaljuje za Palmanovo (18.07), Videm (18.22), Carnia (19.13) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	19.10	(R)	Červinjan (18.35), Tržič (18.47), iz Carnie (17.21), Videm (18.01), preko Palmanove (18.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
17.50	(R)	Tržič (18.13), Červinjan (18.25), nadaljuje za Palmanovo (18.37), Videm (18.52), Trbiž (20.15) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	19.46	(RV)	Benetke (17.41), Mestre (17.53), Portogruaro (18.37), Tržič (19.23)
18.15	(RV)	Tržič (18.38), Portogruaro (19.23), Mestre (20.08), Benetke (20.20)	20.10	(RV)	Červinjan (19.35), Tržič (19.47), iz Carnie (18.30), Videm (19.01), preko Palmanove (19.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
18.20	(R)	Tržič (18.44), Červinjan (18.56), nadaljuje za Palmanovo (19.07), Videm (19.22) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	20.46	(RV)	Benetke (18.41), Mestre (18.53), Portogruaro (19.37), Tržič (20.23)
18.50	(R)	Tržič (19.13), Červinjan (19.25), nadaljuje za Palmanovo (19.37), Videm (19.52), Carnia (20.40) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	21.10	(R)	Červinjan (20.35), Tržič (20.47), iz Carnie (19.21), Videm (20.08), preko Palmanove (20.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
19.15	(RV)	Tržič (19.38), Portogruaro (20.23), Mestre (21.08), Benetke (21.20)	21.22	(FB)	Iz Turina v Mestre (19.49), Portogruaro (20.29), Tržič (20.59) (Obvezna rezervacija)
20.15	(RV)	Tržič (20.38), Portogruaro (21.23) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	21.46	(FA)	Iz Rima v Mestre (20.21) (Obvezna rezervacija)
20.40	(ICN)	Tržič (21.05), nadaljuje za Gorico (21.30), Videm (21.56), iz Benetk v Rim (Obvezna rezervacija)	21.51	(RV)	Benetke (19.41), Mestre (19.53), Portogruaro (20.37), Tržič (21.23)
21.15	(RV)	Tržič (21.38), Portogruaro (22.23)	22.22	(FB)	Iz Milana v Mestre (20.46), Portogruaro (21.29), Tržič (21.59) (Obvezna rezervacija) (od 4.8. do 28.8. vozi iz Verone in ne iz Milana)
22.06	(IC)	Tržič (22.28), Portogruaro (23.13), Mestre (00.05) (Obv. rezerv.)	23.19	(FB)	Iz Milana v Mestre (21.55) (Obvezna rezervacija) (vozi do 2.8. in od 29.8.)
22.15	(RV)	Tržič (22.38), Portogruaro (23.23) ⁽¹⁾	23.31	(IC)	Iz Rima v Mestre (21.38), Portogruaro (22.16), Tržič (23.01) (Obvezna rezervacija) (ne vozi 11.8., 12.8., 13.8. in 14.8.)
			0.46	(RV)	Benetke (22.41), Mestre (22.53), Portogruaro (23.37), Tržič (0.23)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI			PRIHODI		
URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.26	(R)	Tržič (5.56), Gorica (6.18), Videm (6.52) ⁽²⁾	6.34	(BUS)	Videm (4.25), Gorica (5.17), Tržič (5.52) ⁽¹⁾
5.26	(R)	Tržič (5.56), Gorica (6.18), Videm (6.48), nadaljuje za Benetke ⁽¹⁾	7.30	(R)	Videm (6.12), Gorica (6.42), Tržič (7.05) ⁽¹⁾
5.56	(R)	Tržič (6.25), Gorica (6.47), Videm (7.18), nadaljuje za Benetke ⁽¹⁾	7.40	(R)	Videm (6.38), Tržič (7.16), v Palmanovo (6.53) in Červinjan (7.04), iz Carnie (5.39) ⁽¹⁾
6.20	(R)	Tržič (6.43), Videm (7.22), preko Červinjana (6.55) in Palmanove (7.07), nadaljuje za Carnio (8.13) ⁽¹⁾	8.04	(RV)	Videm (6.56), Gorica (7.20), Tržič (7.41), iz Benetk ⁽¹⁾ ⁽³⁾
6.26	(R)	Tržič (6.55), Gorica (7.17), Videm (7.48), nadaljuje za Sacile ⁽¹⁾	8.30	(R)	Videm (7.12), Gorica (7.42), Tržič (8.05)
6.56	(RV)	Tržič (7.18), Gorica (7.39), Videm (8.04), nadaljuje za Benetke	8.40	(R)	Videm (7.38), Tržič (8.17) v Palmanovo (7.53) in Červinjan (8.05), iz Trbiža (6.00) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
7.26	(R)	Tržič (7.55), Gorica (8.17), Videm (8.48) ⁽¹⁾	8.58	(R)	Videm (7.36), Gorica (8.06), Tržič (8.29), iz Benetk ⁽¹⁾ ⁽³⁾
7.26	(R)	Tržič (7.55), Gorica (8.17.), Videm (8.48), nadaljuje za Benetke ⁽²⁾	8.58	(R)	Videm (7.36), Gorica (8.06), Tržič (8.29), iz Trbiža (6.00) ⁽⁴⁾ (ne vozi 1.11.)
7.50	(RV)	Tržič (8.13), Videm (8.52), preko Červinjana (8.25) in Palmanovo (8.37) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	9.10	(R)	Videm (8.08), Tržič (8.47), v Palmanovo (8.23) in Červinjan (8.35), iz Trbiža (6.35) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
8.56	(RV)	Tržič (9.18), Gorica (9.39), Videm (10.04), nad. za Benetke	9.20	(ICN)	Videm (7.55), Gorica (8.28), Tržič (8.55), prihaja iz Rima (Obvezna rezervacija)
9.26	(R)	Tržič (9.55), Gorica (10.17), Videm (10.48), za Trbiž (12.05) ⁽²⁾	10.04	(RV)	Videm (8.56), Gorica (9.18), Tržič (9.41), iz Benetk ⁽¹⁾
10.56	(RV)	Tržič (11.18), Gorica (11.39), Videm (12.04), nadaljuje za Benetke	10.35	(R)	Videm (9.11), Gorica (9.42), Tržič (10.05) ⁽²⁾
11.26	(R)	Tržič (11.55), Gorica (12.17), Videm (12.48), nad. za Benetke ⁽¹⁾ ⁽³⁾	10.55	(R)	Videm (9.33), Gorica (10.03), Tržič (10.26), iz Benetk ⁽¹⁾
11.26	(R)	Tržič (11.55), Gorica (12.17), Videm (12.48), za Trbiž (14.05) ⁽²⁾	11.04	(RV)	Videm (9.56), Gorica (10.20), Tržič (10.41), iz Benetk ⁽²⁾
12.20	(R)	Tržič (12.44), Videm (13.22), preko Červinjana (12.56), Palmanovo (13.07); nadaljuje za Trbiž (14.50) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	12.34	(R)	Videm (11.12), Gorica (11.42), Tržič (12.05) ⁽²⁾
12.26	(R)	Tržič (12.54), Gorica (13.17), Videm (13.48) ⁽¹⁾	13.04	(RV)	Videm (11.56), Gorica (12.20), Tržič (12.41), iz Benetk
12.56	(RV)	Tržič (13.18), Gorica (13.40), Videm (14.04), nadaljuje za Benetke	13.40	(RV)	Videm (12.38), Tržič (13.16) v Palmanovo (12.53) in Červinjan (13.04) ⁽¹⁾
13.20	(R)	Tržič (13.43), Videm (14.22). Preko Červinjana (13.55) in Palmanove (14.07), za Carnio (15.13) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	14.12	(R)	Videm (12.50), Gorica (13.30), Tržič (13.43) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
13.26	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.17), Videm (14.48), nad. za Benetke ⁽¹⁾ ⁽³⁾	14.35	(R)	Videm (13.12), Gorica (13.42), Tržič (14.05) ⁽²⁾ (vozi vsak dan do 7.9.)
13.26	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.17), Videm (14.48), za Trbiž (16.05) ⁽²⁾ ⁽⁴⁾	14.40	(RV)	Videm (13.38), Tržič (14.17) v Palmanovo (13.53) in Červinjan (14.05) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
13.46	(R)	Tržič (14.13), Videm (14.52), preko Červinjana (14.25) in Palmanovo (14.37) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	15.04	(RV)	Videm (13.56), Gorica (14.20), Tržič (14.41). Iz Benetk
13.50	(RV)	Tržič (14.13), Videm (14.52), preko Červinjana (14.25) in Palmanovo (14.37) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾	15.10	(R)	Videm (14.01), Tržič (14.47) v Palmanovo (14.23) in Červinjan (14.35); iz Carnie (13.21) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
14.26	(R)	Tržič (14.55), Gorica (15.17), Videm (15.48) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	15.40	(R)	Videm (14.17), Gorica (14.48), Tržič (15.11) ⁽¹⁾
14.56	(RV)	Tržič (15.18), Gorica (15.39), Videm (16.04) nadaljuje za Benetke	16.10	(RV)	Videm (15.08), Tržič (15.47) v Palmanovo (15.23) in Červinjan (15.35); iz Carnie (14.30) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
15.26	(R)	Tržič (15.55), Gorica (16.17), Videm (16.52) ⁽²⁾ ⁽⁴⁾	16.10	(RV)	Videm (15.08), Tržič (15.47) preko Palmanove (15.23) in Červinjan (15.35) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾
15.56	(R)	Tržič (16.26), Gorica (16.47), Videm (17.22) za Carnio (18.19) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	16.34	(R)	Videm (15.12), Gorica (15.42), Tržič (16.05) iz Trbiža (13.45) ⁽²⁾
16.26	(R)	Tržič (16.55), Gorica (17.17), Videm (17.51) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	16.35	(R)	Videm (15.11), Gorica (15.42), Tržič (16.05) (vozi do 6.9.) ⁽⁴⁾
16.50	(R)	Tržič (17.13), Videm (17.52); preko Červinjana (17.25) in Palmanovo (17.37) nadaljuje za Trbiž (19.15) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	16.35	(R)	Videm (15.11), Gorica (15.42), Tržič (16.05) iz Carnie (14.20) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ (ne vozi 1.11.)
16.56	(RV)	Tržič (17.18), Gorica (17.39), Videm (18.04) nadaljuje za Benetke	17.04	(RV)	Videm (15.56), Gorica (16.20), Tržič (16.41), iz Benetk
17.20	(R)	Tržič (17.44), Videm (18.22), preko Červinjana (17.56) do Palmanove (18.07), za Carnio (19.13) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	17.41	(R)	Videm (16.17), Gorica (16.48), Tržič (17.11) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
17.26	(R)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.48) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	18.04	(RV)	Videm (16.56), Gorica (17.20), Tržič (17.41) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾
17.26	(R)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.48), nadaljuje za Trbiž (20.15) ⁽²⁾ ⁽⁴⁾	18.04	(RV)	Videm (16.56), Gorica (17.20), Tržič (17.41), iz Benetk ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
17.26	(RV)	Tržič (17.55), Gorica (18.16), Videm (18.48) nad. za Benetke. ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁶⁾	18.10	(RV)	Videm (17.08), Tržič (17.47) v Palmanovo (17.23) in Červinjan (17.35), iz Trbiža (15.45) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
17.50	(R)	Tržič (18.13), Videm (18.52), preko Červinjana (18.25) do Palmanove (18.37), nadaljuje za Trbiž (20.15) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	18.34	(R)	Videm (17.12), Gorica (17.42), Tržič (18.05) iz Trbiža (15.45) ⁽⁴⁾ ⁽²⁾
17.56	(RV)	Tržič (18.18), Gorica (18.40), Videm (19.04), nad. za Benetke ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	19.04	(RV)	Videm (17.56), Gorica (18.20), Tržič (18.41), iz Benetk
18.20	(R)	Tržič (18.44), Videm (19.22), preko Červinjana (18.56) do Palmanove (19.07), ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾	19.10	(R)	Videm (18.01), Tržič (18.47), v Palmanovo (18.23) in Červinjan (18.35), iz Carnie (17.21) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
18.26	(R)	Tržič (18.54), Gorica (19.15), Videm (19.48) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	19.34	(R)	Videm (18.12), Gorica (18.42), Tržič (19.05) ⁽¹⁾ ⁽³⁾
18.50	(R)	Tržič (19.13), Videm (19.52), preko Červinjana (19.25) do Palmanove (19.37), nadaljuje za Carnio (20.40) ⁽¹⁾ ⁽³⁾	20.04	(RV)	Videm (18.56), Gorica (19.20), Tržič (19.41), iz Benetk ⁽¹⁾ ⁽³⁾
18.56	(RV)	Tržič (19.18), Gorica (19.39), Videm (20.04), nad. za Benetke	20.10	(RV)	Videm (19.01), Tržič (19.47), v Palmanovo (19.22) in Červinjan (19.35), iz Carnie (18.30) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
19.26	(R)	Tržič (19.54), Gorica (20.16), Videm (20.48)	20.22	(RV)	Videm (19.12), Gorica (19.38), Tržič (19.59), prihaja iz Trbiža (17.45) ⁽²⁾
20.30	(RV)	Tržič (20.54), Gorica (21.16), Videm (21.48), nad. za Benetke.	20.35	(R)	Videm (19.12), Gorica (19.42), Tržič (20.05), prihaja iz Trbiža (17.45) ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾ (ne vozi 1.11.)
20.40	(ICN)	Tržič (21.05), Gorica (21.30), Videm (21.56), nadaljuje za Benetke v Rim (Obvezna rezervacija)	20.40	(RV)	Videm (19.18), Gorica (19.48), Tržič (20.11) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
22.20	(R)	Tržič (22.46), Gorica (23.08), Videm (23.40)	21.04	(RV)	Videm (19.56), Gorica (20.20), Tržič (20.41), iz Benetk
			21.10	(R)	Videm (20.08), Tržič (20.47), v Palmanovo (20.23) in Červinjan (20.35), iz Carnie (19.21) ⁽¹⁾ ⁽³⁾ ⁽⁵⁾
			21.40	(R)	Videm (20.33), Gorica (20.56), Tržič (21.17), prihaja iz Carnie (19.47) ⁽²⁾ (vozi od 7.9.)
			22.44	(RV)	Videm (21.22), Gorica (21.52), Tržič (22.15), iz Benetk ⁽²⁾
			22.44	(R)	Videm (21.22), Gorica (21.52), Tržič (22.15) ⁽¹⁾
			23.04	(RV)	Videm (21.56), Gorica (22.20), Tržič (22.41), iz Benetk
			1.18	(RV)	Videm (23.56), Gorica (0.26), Tržič (0.49), iz Benetk

⁽¹⁾ Vozi ob delavnikih - ⁽²⁾ Vozi ob praznikih - ⁽³⁾ Ne vozi ob sobotah - ⁽⁴⁾ Vozi ob sobotah - ⁽⁵⁾ Vozi od 8.9. - ⁽⁶⁾ Vozi do 5.9.

FA - Freccia Argento FB - Freccia Bianca IC - Intercity ICN - Intercity Notte RV - Regionale veloce R - Deželni vlak BUS - nadomestni avtobus

STRATEŠKI FORUM BLED

Izpostavili pomen ponovne vzpostavitve zaupanja v svetu

BLED - Z nagovori slovenskega predsednika Boruta Pahorja, ministra za zunanje zadeve, ki opravlja tekoče posle, Karla Erjavca in predsednika Državnega zbora Milana Brgleza se je včeraj na Bledu začel 9. Strateški forum Bled (BSF). Govorniki so izpostavili velik pomen zaupanja in nujo po njegovi ponovni vzpostavitvi v današnjem svetu.

Kot je izpostavil Erjavec, je BSF kot mednarodna konferenca na visoki ravni usmerjena v spodbujanje strateškega dialoga in zagotavljanje platforme za diskusijo o perečih globalnih temah. Na forumu se namreč srečujejo politiki, gospodarstveniki, akademiki, predstavniki medijev in nevladnega sektorja. Letošnji forum, ki se ga udeležuje več kot 500 gostov iz 65 držav in nosi naslov Moč zaupanja, se osredotoča na naraščajoče nezaupanje v današnjem svetu. Danes se namreč srečujemo s pomanjkanjem zaupanja v nekatere ključne institucije in voditelje, kar škod

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

11

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

būca
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si

Prva svetovna vojna je bila prva totalna vojna v zgodovini vojskovanja. V preteklosti so vojne potekale z omejenimi sredstvi, vojne operacije pa so bile časovno omejene. Civilnemu prebivalstvu so prizanašali, tako da je bila večina žrtev med vojaki. Prva svetovna vojna je vsaj na začetku tekla po starodavnih viteških pravilih, ki pa so bila kmalu poteptana. Prvi so novo vojno okrutnost občutili belgijski civilisti, saj je nemška vojska kruto kaznovala »zahrbtnost« belgijske vojske, ki si je Nemce upala napadati iz zasede. Med drugim so Nemci tudi jemali talce in jih ubijali. To je bilo v metodah vojskovanja nekaj povsem novega.

Prvič se je zgodilo, da so bili v vojna prizadevanja vključeni vsi človeški in materialni potenciali celotne družbe. Množičen vpoklic je v vojno vihro potegnili milijone ljudi. Rušilna moč topništva se je bistveno povečala, vojna je opustošila številne kraje in mesta. Aktiviranje gospodarstva v vojne namene je sprožilo nagel razvoj tehnike in množično proizvodnjo vojaške opreme. Razvito železniško omrežje je omogočilo hitro mobilizacijo, množičen prevoz opreme in ljudstva ter hitro razporejanje sil na fronti.

Na začetku vojne so imeli v vseh armadah močne konjeniške enote in promet zunaj železniških tirov je v glavnem potekal s konjskimi in volovskimi vpregami. Tovornjaki so bili na začetku vojne še redkost, toda med njo se je njihova proizvodnja izjemno povečala. V nekaterih bitkah, na primer v 6. soški bitki za Gorico ali pa v bitki za Verdun, je odločilno vlogo odigral prav motorizirani prevoz. Prva svetovna vojna se je začela s konjenico, končala pa s tanki.

Na začetku vojne so s posmehom gledali na prva letala, nerodna hrupna skrpčala, narejena iz lahkega lesa, oblečenega v platno. Kmalu pa se je pokazala njihova nenadomestljivost v izvidništvu. V kratkem so razvili sodobne tehnike vojskovanja, ko so skupne letalske eskadrilje lovcov in bombardnikov, ki so učinkovito bombardirali nasprotnikove sile v globokem zaledju, postale veliko uspešnejše od topništva dolgega dosega. Proti koncu prve svetovne vojne so že imeli bombnike, ki so na sovražnikove položaje lahko odvrli tudi po dve toni eksplozivnega tovora.

Zaradi avtomatskega strelnega orožja so množični juriši pehote, med katerimi so vojaki po dotedanjih taktičnih navodilih napadali sovražnika v gosto strnjjenih vrstah, že v prvih dneh vojne postali nesmiselni. Rezultat tako pripravljenih napadov so bili pokoli moštva — hude izgube v prvih tednih vojne so šokirale poveljstva in vladajoče kroge. Če sta še na začetku vojne na en bataljon prišli dve strojnici, se je ognjena moč do konca vojne povečala za nekajkrat, tako da je lastno strojnico imel že vsak manjši vojaški oddelek. Italijani si lastijo slavo, da so razvili lahko jurišno avtomatsko puško in so jo prvič uspešno uporabili na soški fronti. Smešna dvocevna naprava je bila učinkovita v spopadih od blizu in kmalu so podobno orožje imeli vsi.

Priprave na veliki evropski vojaški obračun so trajale dolgo. Pozneje so s prstom vsi kazali na Nemčijo in Avstro-Ogrsko kot na izključna krivca za izbruh prve svetovne vojne, toda resnica je nekoliko bolj zapletena. Vse evropske velesile so imele imperialne ambicije. Izbruh prve svetovne vojne, ki se je za celotno Evropo pokazala kot epokalna katastrofa, je bil naravni rezultat stoletne evropske osvajalne politične miselnosti in kolonialne prakse.

Kaj je povzročilo vojno?

Polemike o tem, kaj je v resnici povzročilo prvo svetovno vojno, so se začele kmalu po njenem izbruhu. Angleški zgodovinar lord Rosbery je pol leta po njenem začetku objavil članek, v katerem je menil, da »glavnih in pravih vzrokov vojne ne poznamo«. Napovedal je tudi, da je bilo tisto, čemur so bili priča takrat, šele prvo dejanje vojne drame in da je bo konec šele po petem. Britance je opozoril na hude žrtve, ki pa da so vredne končnega cilja. V primeru, da bi zmagala Nemčija, je bil prepričan Rosbery, bi to za Britance pomenilo konec svobode in civilizacije. Velika Britanija se ne sme ukloniti nemški sili.

Francoski zgodovinar Pierre Renouvin je vzroke za vojno dokaj objektivno in nepristransko poiskal v tedanjih ambicijah evropskih imperialnih sil. Tudi sam je kot francoski častnik v vojni izgubil desno roko. Po Reonuvinovem prepričanju kaže vzroke za prvo svetovno vojno iskati v dogodkih z začetka 20. stoletja. Evropski imperializem je bil takrat na vrhuncu moči, Evropa je v svetovnem merilu dominirala na gospodarskem, političnem in intelektualnem področju pa tudi v verskem pogledu. Delitev sveta je bila končana in rivalstvo med velesilami se je stopnjevalo zlasti po tem, ko sta Velika Britanija in Francija 1904. leta sklenili zavezništvo. Glede na to, da je bila Francija tudi zaveznica Rusije, se je Nemčija počutila kot v obkoljeni trdnjavi in začela je resno delati na tem, da bi prebila obroč okrog sebe. Nasprotja in napetosti so se samo kopičili in nihče jih ni poskušal razreševati. Kopičila se je tudi vojaška moč, oboroževalna tekma se je razmahnila do skrajnih meja. Zato je naraščal tudi strah pred morebitnim sovražnikom; po prepričanju Thomasa Hobbesa, angleškega filozofa iz 17. stoletja, prihaja do vojn zaradi nezaupanja, ki ga poraja strah. Da bi odpravili nevarnost, ni druge razumne poti, kakor da udariš prvi.

Pri evropskem imperializmu ni šlo samo za rasistično podcenjevanje narodov drugačne barve kože, temveč za odkrit prezir do manjših, »nedržavotvornih« narodov (kamor bi sodili tudi Slovenci) in za povsem neprikrite zahteve po njihovem ozemlju ter naravnih bogastvih. Celo majhni državi, Belgija in Nizozemska, sta osvojili velika čezmorska ozemlja, Belgija pa naj bi s svojo kolonialno politiko v Kongu zakrivila smrt najmanj deset milijonov pripadnikov temnopoltega prebivalstva.

Za nas so zanimiva razmišljanja postojnskega kateheta Andreja Ažmana o vzrokih za izbruh vojne. Kot slovenski duhovnik in prepričan katolik je razloge zanjo videl v grešnem spreminjanju navad prebivalstva. Vojna je bila po njegovem kazni za kolektivne grehe, nekakšen sodobni »bič božji«. Sekularizacija življenja in odtujanje krščanskim vrednotam v meščanskih družinah sta ga zelo skrbela, razdor pa naj bi med ljudi po Ažmanovem prepričanju prinesli časopisi: »Prišla je ona nesrečno-pogubna pisava Slovenskega naroda, prišla sta Jutro in Dan; to časopisje je v Postojni povzročilo ločitev duhov.« Toda to besedno zvezo, »ločitev duhov«, je deset let pred vojno prvi javno uporabil nek drug slovenski duhovnik, dr. Anton Mahnič, in po objavi njegovih besed v ljubljanskih časopisih se je vnel »kulturni boj« med katoliki na eni ter liberalci in socialisti na drugi strani.

Vzrok za vojno je Ažman videl v nespoštovanju starodavnih avtoritet. Po uboju prestolonaslednika je vernikom pri maši povedal, da sedaj lahko vsi vidijo, »kam nas je privedlo prostozidarstvo in brezverstvo, da se ne spoštuje nobena avtoriteta več«. Verniki so po maši zelo prizadeti in polni zlih slutenj zapustili cerkev. Zaplapolale so črne zastave, ki niso napovedovale nič dobrega. Proti koncu vojne pa tudi Ažman ni več verjel v starodavne avtoritete in vrednote.

Vojaške doktrine vse tedanje evropskih velesil so bile ofenzivne in te države so lahko v kratkem mobilizirale veliko vojakov in vojaške tehnike. Nekatere so celo v miru razpolagale z milijonskimi armadami. Rusija, na primer, je v vojaških uniformah imela 1,4 milijona vojakov. V evropskem zboru velesil ni bilo jagenjčkov, povsod so tulili le manjši in večji volkovi oziroma manjša in večja krdela volkov. Z obljubami, ukanami, s tajno diplomacijo, odkritimi političnimi ali vojaškimi pritiski, z rodbinskimi dinastičnimi zvezami, z gospodarsko in vojaško pomočjo so si nenehno prizadevali pridobiti zaveznike in krepiti lastne koalicijske vrste ter oslabil morebitnega nasprotnika.

V desetletjih pred prvo svetovno vojno je celotna Evropa dosegla izjemen tehnološki, gospodarski in vojaški napredek. Po dokončnem porazu Napoleonove vojske pri Waterlooju sredi junija 1815 je bilo v Evropi samo nekaj krajših in manj pomembnih vojaških spopadov med posameznimi državami, Evropa v celoti pa je doživela skoraj stoletje miru in vsesplošnega napredka. Po zmagi nad Napoleonom, od leta 1815 do 1914, ce-

Desno: mladi Srbi veselo odhajajo na fronto; zgoraj: begunci bežijo v notranjost cesarstva

lih 99 let ni bilo niti ene koalicijske vojne, vojne skupin držav proti drugi državi ali skupini držav. Tehnološki in gospodarski napredek sta evropskim dežlam omogočila prevlado in kolonizacijo večine sveta. Prva v tem osvajalnem procesu je bila Velika Britanija, ki je postala največja kolonialna sila sveta. To je dosegla z angažiranjem lepešice poklicnih vojakov in s spretno spletkarsko politiko v kolonijah. V drugi polovici 19. stoletja ji je sledila Francija. Obe državi sta si bili mnogo let v laseh in v zraku je bila nevarnost pred potencialnimi vojaškimi napadi zaradi kolonialnega gospodarstva v svetu, vendar sta na začetku 20. stoletja ta nasprotja presegle zaradi nove skupne nevarnosti — Nemčije.

Nemčija in Italija sta z združevanjem manjših držav nastali šele v drugi polovici 19. stoletja. Obe državi sta gospodarsko naglo napredovali, toda pri zasedbi kolonij sta bili zamudnici, zato sta zahtevali novo in »pravičnejšo« delitev sveta, ki bi omogočila ekspanzijo njunih gospodarstev. Nagel vzpon Nemčije in njena prevladujoča vloga v Evropi, še zlasti pa krepitev njene velike flote, so Veliko Britanijo začeli skrbeti; zbal je, da bo Nemčija ogrozila njeno prevlado na svetovnih morjih. Dolgoletni »železni kancler« Bismarck je večšče krmaril po evropski politiki in z zavezništvoma z Rusijo in Veliko Britanijo skrbel za osamitev Francije. Njegovim naslednikom pa je v dveh desetletjih po njegovem odhodu z oblasti uspelo proti sebi obrniti Anglijo in Rusijo. Razloge za to Renouvin vidi tudi v osebnih značajskih lastnostih nemškega cesarja Viljema II., v njegovem napuhu in »obnašanju gospodarja«. Nastopal je kot ohol in avtoritar človek, prepričan, da bo svetu vsilil lastno voljo. Renouvin se v knjigi Evropska kriza in prva svetovna vojna sprašuje, ali so bile njegove intelektualne sposobnosti na enaki ravni kot njegovi nameni. Po njegovem mnenju mu je manjkalo zdrave razsodnosti, bil je preveč samoljuben in narcisoiden, imel pa je tudi manjvrednostni kompleks. Na koncu, ko je res prišlo do velikega evropskega spopada, je Nemcem hrbet čez noč obrnila tudi Italija, dolgoletna nemška zaveznica v trojni zvezi.

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM
Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Čezmejna Tv - Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina – Il caffè di Raiuno **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina Estate **7.00** 8.00, 9.00, 10.00 Dnevnik **9.40** UnoMattina Estate – Dolce casa **10.30** UnoMattina Estate – Sapore di Sole **11.25** Serija: Un passo dal cielo **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Nad.: Legami **14.55** Nad.: Fidati di me **16.50** Dnevnik in vreme **17.15** Film: Nostalgia di Sandy Bay (dram.) **18.50** Kviz: Reazione a catena **20.00** 0.15 Dnevnik **20.30** Teche-techetè - Vive la gente **21.10** Serija: Il commissario Montalbano **23.20** Liga Live

Rai Due

6.10 Nad.: Dance! La forza della passione **7.35** Serija: Heartland **8.20** Nad.: Le sorelle McLeod **9.45** Nad.: Pasion Prohibida **10.30** Vreme, sledi Dnevnik – Tg2 Insieme **11.20** Serija: Il nostro amico Charly **12.10** Serija: La nostra amica Robbie **13.00** 18.15 Dnevnik in rubrike **14.00** Film: Toni Costa, un commissario ad Ibiza **15.40** Nad.: Senza traccia **16.20** Nad.: Guardia costiera **18.00** Športna rubrika **18.45** Serija: Il commissario Rex **20.30** 23.45 Dnevnik **21.00** Serija: LOL **21.10** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **23.00** Nad.: The Good Wife **0.00** Film: Funeral Party

Rai Tre

6.00 Novice **6.30** Rassegna Stampa **8.00** Talk show: Agorà Estate **10.10** Cinema d'oggi **10.20** Film: Fantasma d'amore **12.00** Dnevnik in rubrike **12.25** Serija: La signora del West **13.10** Rai Cultura – Il tempo e la storia **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Tg Regione Piazza Affari **15.00** Nad.: Terra nostra **15.45** Film: Speed Cross (akc.) **17.30** Dok.: Geo Magazine **18.55** 23.25 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.10** Serija: Ai confini della realtà **20.35** Serija: Un posto al sole **21.05** Aktualno: Millennium **0.05** Report Cult

Rete 4

6.20 Rubrika: Media shopping **6.50** Nad.: Zorro **7.20** Nad.: Miami Vice **8.15** Serija: Hunter **9.40** Serija: Distretto di polizia **10.45** Rubrika: Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.35** Film: Cippola Colt (western) **17.30** Nad.: Cuore ribelle **19.35** Ieri e oggi in Tv **19.55** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nad.: Il segreto **21.15** Film: King Kong (fant., i. N. Watts)

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.45** Nad.: Fratelli detective **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.45** Film: Inga Lindstrom – In fuga dal passato **16.30** Pomeriggi cinque **19.00** Nad.:

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA**REŠITEV (31. avgusta 2014)**

Vodoravno: opeka, Spal, boem, srnar, komunisti, poimenovanje, UN, Mae, Okabe, Ljig, te, Rae, Bitola, Arthur, filament, Conan Doyle, astra, ena, Arno, preris, mape, NSU, C. I., A. P., oder, The Adventures, L. I., Nada, of Sherlock Holmes, amater, rakete, Eil, Eka, kilometer, lomot, Irisa, oči, kača, Onida, tonic; **na sliki:** Arthur Conan Doyle; **njegovo delo:** The Adventures of Sherlock Holmes.

Il segreto **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Paperissima Sprint **21.10** Film: Ti presento un amico (kom., '10, It.) **23.25** Film: C'è chi dice no (kom., '09, It.)

Italia 1

6.45 Nad.: Xena, principessa guerriera **7.40** Serija: Supercar **9.35** Serija: A-Team **11.30** Serija: Human Target **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.00** Šport **14.05** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nan.: Futurama **15.00** Nad.: Pretty Little Liars **16.40** Nad.: Dawson's Creek **18.30** Dnevnik **19.20** Serija: C.S.I. **21.10** Serija: Chicago Fire **22.50** Film: Rewind (zf)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee Break **11.00** In Onda, pon. **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **16.15** Serija: Starsky & Hutch **18.15** Serija: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** In Onda

21.10 Film: Balla coi lupi (western, i. in r. K. Costner)

Tele 4

6.00 7.00 Dnevnik **6.30** 13.00 Rubrika: Le ricette di Giorgia **7.25** Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Piccola grande Italia **8.05** Dok.: Il portolano **8.30** 17.30 Deželni dnevnik **12.45** Aktualno: Salus Tv **13.20** Dnevnik **13.45** 21.00 Qui studio a voi stadio **18.00** 19.00 Trieste in diretta **19.30** 20.30 Dnevnik **20.00** Happy Hour **23.00** Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved **23.30** Film: Guardie e ladri (kom.)

Slovenija 1

6.05 Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.40** Duhovni utrip **10.55** Dok. serija: City folk **11.50** Sledi **12.15** Opus **13.00** 15.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved **13.30** Studio city **14.20** Obzorja duha **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Dok. serija: Village folk **16.00** 18.30 Otroški program: OP! **17.00** Poročila, vreme, šport **17.25** Possebna ponudba **17.55** 23.05 Globus **18.55** 22.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Paradiz **21.00** Dok. odd.: Boleden – prodajna uspešnica **22.00** Odmevi **23.35** Pričevalci

Slovenija 2

6.00 9.00 Infokanal **7.00** Otroški program: OP! **8.40** Zgodbe iz školjke **11.15** Dobro jutro **14.10** 23.45 Točka **15.40** Sam Sebastian: Šesti čut, pon. **16.00** Mostovi – Hidak **16.45** Košarka: SP 2014 **17.30** Košarka: Litva – Avstralija, prenos **19.20** Žrebanje Astra **19.30** Studijska oddaja **20.00** Košarka: Koreja – Slovenija, prenos **22.15** Film: Pršut, pršut

Slovenija 3

6.00 7.00, 9.00, 19.55, 21.55 Sporočamo **6.05** Dnevnik Televizije Maribor **6.30** Primorska kronika **7.20** 10.40 Žarišče **7.50** 12.05, 17.50, 21.45 Kronika **8.00** 9.30, 10.30, 11.00, 15.30 Poročila **9.35** Tedenski napovednik **13.30** Prvi dnevnik **15.00** Svet v besedi in sliki **17.55** Ko bom velik bom poslanec **19.00** Dnevnik **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** Aktualno **21.30** Žarišče **22.00** Studio city **Sporod se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – deželne vesti **14.20** Najlepše besede **14.50** Koncert **15.30** Nautilus **16.00** Sredozemlje **16.30** Radio Koper **17.00** Artevisione **17.30** Ciak Junior **18.00** Sprehodi **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes – Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – vzgoja in izobraževanje **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.00** Avtomobilizem **21.15** Vrt sanj **22.15** Biker explorer **22.45** Dok. odd.: K2 **23.15** Eno življenje, ena zgodba

Tv Primorka

8.00 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno **8.30** Pravljica **8.45** ŠKL **9.45** 11.30, 14.30 Videostrani **17.30** Besede miru **18.00** Žogarija **18.30** Drugačne zvezde **19.00** Predstava: Dežela palčkov **19.30** Slap Kozjak in koska korita **20.00** Na Postojnskem **21.00** Slovesnost ob 70. obletnici velikega zborovanja v Kožbani v Brdih **22.10** Glasbeni večer, Tv prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke in otroške serije **8.25** 9.35, 10.45, 11.55 TV prodaja **8.40** 14.55 Serija: Queen Latifah show **9.50** 15.50 Nad.: Želim te ljubiti **11.00** 16.45 Nad.: Sila **12.10** 17.55 Nad.: Vrtnec življenja **13.05** Serija: Lepo je biti sosed **14.00** 22.30 Serija: Nepremagljivi dvojec **18.55** 24UR – vreme **19.00** 22.00 24UR – novice **20.00** Preverjeno **21.05** Serija: Trdoglavci **23.20** Serija: Rizzoli in Isles **0.15** Nad.: Mafijska zdravnica

Kanal A

6.50 13.00 Risanke **8.20** 18.55 Serija: Alarm za Kobra 11 **9.15** 13.50 Serija: Zadnji pristan **10.05** 16.35 Serija: Dva moža in pol **10.35** 17.05 Serija: Naša mala klinika **11.30** Serija: Srečni klic **12.30** 13.35 Tv prodaja **14.40** Film: Frajerske superge 2 **18.00** 19.50 Svet

20.05 Film: Ameriška pita (kom.) **21.55** Film: Rdeči pas **23.50** Film: Revolucija 1911

RADIO**RADIO TRST A**

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25, 8.10 Prva izmena; 8.00 Krajevna kronika; 10.10 Prva izmena; 11.00 Studio D; 11.15 Zdrava leta; 12.00 Jezikovni kotiček; 12.15 Pogovor z Iztokom Ilichom; 13.20 Glasba po željah; 14.00, 17.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Morski val; 17.10 Mavrica; 17.30 Odprta knjiga: Matjaž Klemše: V zakrpanih gozdarjih – 22. nad., sledi Music box; 18.00 Vabilo na koncert, sledi Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 7.45 Primorske novice; 8.00 Pregled tiska; 8.45 Sola ni šala; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 9.40 SMS; 10.00 Slovensko društvo Kredarica v Novem Sadu; 10.40, 15.00, 18.55 Pesem tedna; 10.45 Pod obročem; 11.00 Nekaj novega; 12.00 Glasovanje za osebnost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Eppur si muove; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.45 Napovednik; 19.00 Dnevnik in kronika; 20.00 Poletni utrip kulture; 21.00 Glasbena promenade; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasbena zavesa; 0.00 Nočni program.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30,

Rai Torek, 2. septembra
Raimovie, ob 23.35

Terraferma

Italija, Francija 2011

Režija: Emanuele Crialese

Igrajo: Donatella Finocchiaro, Filippo Pucillo in Beppe Fiorello

Še en Crialesejev film, ki se loteva problema priseljenstva, pa čeprav v obratni smeri kot v filmu Nuovomondo. Na beneški Mostri pred tremi leti je delo prejelo posebno nagrado žirije.

Brata Ernesto in Filippo živita na sicilskem otoku in se bavita z ribolovom. Ernesto je pred tremi leti izgubil sina Pietra, ki je umrl sredi morja in zapustil ženo in malega Filippa. Mlada vdova Giulietta je prepričana, da ji življenje na otoku ne bo dalo nobene prihodnosti in se želi na vsak način odseliti na kopno, kjer upa, da bo našla tudi zaposlitev. Njen svak, Pietrov brat Nino pa je že zdavnaj opustil ribolov in se predal turizmu, ki mu omogoča da dobro živi.

Stvari pa se zakomplicirajo, ko Ernesto in Filippo med nočnim ribolovom naletita na skupino afriških beguncev, ki se na splavu skušajo rešiti pred potopom. Kljub temu, da jim zakon prepoveduje, da bi pomagala ubežnikom, se jih Ernesto in Filippo usmilita, a to jih bo drago stalo.

VREDNO OGLEDA

17.30, 18.30, 19.30 Radijski Dnevnik; 8.00 Calle degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.40 Ballando con Casadei; 9.00 Oggi che giorno è?; 9.35 Appuntamenti d'estate; 10.15, 19.20 Sigla single; 10.25 Programi; 10.35 Sonoricamente Puglia; 11.00, 21.00 Note d'amare; 11.35 Café Brasil – Speciale mondiali di calcio; 12.00 Anticipazioni GR; 12.15 Pesem tedna; 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 23.00 Glasbena lestvica; 13.35 Ora musica; 14.35, 22.30 Summerbeach; 15.00 La via Francigena; 16.00 E... state freschi; 20.00 Next/La rosa dei venti/I magnifici 22/Detto tra noi in musica; La musica scelta di radio; 21.30 Play music like; 22.00 La via Francigena (pon.); 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Kviz; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Turistov glas seže v deveto vas; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan. Ena ljudska; 9.30 Dobra dela; 10.10 Intelakta; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do trinajstih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DiO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob sedemnajstih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Radijska igra; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 Big Band RTV Slo; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 0.00 Novice; 6.17 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45 Vreme; 7.00 Kronika; 7.30 Vreme po Sloveniji, podatki; 8.00 Dobro jutro; 8.25 Vreme, temperature, onesnaženost zraka; 8.55 Sporedi; 9.15, 17.45 Naval na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.00 Poslovne krivulje; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofoni; 13.00 Danes do trinajstih; 14.00 Kulturnice; 14.20 Obvestila; 15.03 Radio Slovenija napoveduje; 15.30 DiO; 17.10 18. vzporednik; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Košarka, SP; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Štos - Še v torek obujamo spomine.

SLOVENIJA 3

6.00, 7.25 Glasbena jutranjica; 7.00 Jutranja kronika; 7.20, 19.25 Spored; 8.00 Lirični utrinek; 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 10.05 Skladatelj tedna; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Glasbeni rondo; 14.05 Oder; 14.35 Medigra; 15.00 Big Band RTV Slo; 15.30 DiO; 16.05 Spored; 16.15 Svet kulture; 16.30 Koncerti na tujem; 18.00 Jezikovni pogovori; 18.20 Zborovska glasba; 19.00 Literarni nočno; 19.10 Medigra; 19.30 S solističnih in komornih koncertov; 21.00 Literarni večer; 22.05 Glasba našega časa; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek; 0.00 Evropski klasični nočno.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora; 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320, faks 0481 356329

email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, faks 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,

fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, faks 040 7786339

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €

Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014

230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,

Partizanska 75, Sežana,

tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v

Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Kurtić k Fiorentini, Belec pa v Turčijo

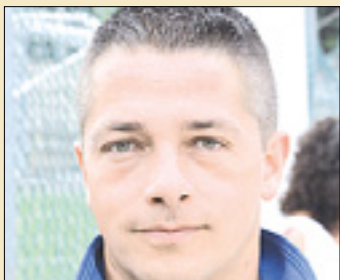
FIRENCE - Belokranjec Jasmin Kurtić je tik pred podpisom pogodbe s Fiorentino. Po poletni sagi je končno postal soigralec Josipa Iličića pri Fiorentini. Sassuolo je privolil, da gre Belokranjec sprva na posodo v Fiorentino, pri kateri bodo nato imeli možnost odkupa. Sassuolo je Kurtića pred dvema mesecema dokončno odkupil od Palermo in zanj je v celoti odštel 4 milijone evrov. Zadnji dan prestopnega roka pa se je od Italije znova začasno poslovil Vid Belec, ki se seli v Turčijo k Konyasporju.

Dve Italijanki v četrtfinalu US opna

NEW YORK - V četrtfinalu zadnjega teniškega turnirja za grand slam v sezoni v New Yorku bo igrala tudi Italijanka Flavia Penetta, ki je v osmini finala ugnala Avstralko Casey Dellacqua s 7:5, 6:2. Pennettova se bo za polfinale pomerila s prvo nosilko Američanko Sereno Williams, ki je s 6:3 in 6:3 premagala Estonko Kaio Kanepi. V četrtfinale se je že prebila Italijanka Sara Errani, ki se bo pomerila z deseto nosilko Danko Caroline Wozniacki (v osmini finala je premagala Rusinjo Marijo Šarapovo).

KOŠARKA - Po tretjem dnevu SP v Španiji

Zdovc noče kalkulacij

MATIJA JOGAN

Slovenija prava ekipa

»ZDA bo brez težav osvojila prvenstvo. Če bo med turnirjem še pridobila moštveni duh, bo pot do zmage še lažja,« je prepričan trener Matija Jogan, ki bo tudi letos treniral pri milškem Interclubu. Z žensko ekipo U15 cilja na državni naslov. Ker je prvo mesto zanj že oddano, bo še najbolj zanimiv boj za 2. mesto. »Najbrž ima največ možnosti Turčija, ki se v drugem delu prvenstva ne bo več srečala z ZDA (Turčija in ZDA v prvem delu igrata v skupini C, op.a.), do kam lahko napredujeta Francija in Španija, ki igrata brez glavnih zvezdnikov, pa bo jasno v drugem delu prvenstva. Zdaj je še pre zgodaj napovedati karkoli.«

V ekipi ZDA ni zvezdnikov. Kaj pa bi se zgodilo, ko bi igrali vsi najboljši?

Bili bi nepremagljivi, brez smisla, da igrajo najboljši. S tako sestavo ekipo pa je prvenstvo bolj zanimivo, saj lahko Američane nekateri nasprotniki zaustavijo s taktičnimi potezi. Turčija je v nedeljo dokazala, da je možno. Strinjam se s politiko zveze ZDA.

Kaj pa Slovenci?

Letos so prava ekipa. Igrajo bolj skupinsko igro kot lani. Končna ocena bo sicer možna šele po tekmi s kakim bolj verodostojnim nasprotnikom. Zdovc se je vsekakor izkazal, da je tudi dober trener.

Kolikšno vlogo ima pri uspehih glavni adut Goran Dragić?

Seveda je on prvi akter ekipe, vendar je tudi tisti, ki ga nasprotniki zelo dobro pokrivajo v obrambi. Zato mora ravno on igrati zelo pametno, podajati žogo, da sprosti soigralce, ki lahko potem zadenejo.

Kdo od Slovencev vas je navdušil?

Omič in Klojučar, veliko vlogo odigrava tudi Slokar. Vselej pa se mi zdi, da so popolni v vseh vlogah.

Do kam se lahko približe Slovenija?

Če bodo nadaljevali skromno in bodo še naprej tako povezani, se lahko približejo tudi do 5. mesta. Mislim, da bodo v skupini drugi po Litvi.

Kaj pa vas je razočaralo?

Opozoril bi na veliko razliko v kvaliteti med ekipami iz Evrope, Amerike in drugih celin. Skratka, razmisliti bi morali o novi formuli. (vs)

Brata Zoran (na fotografiji ANSA) in Goran Dragić sta bila na prvih dveh tekah glavna aduta slovenske izbrane vrste. Dragić je po številu točk sedmi najboljši strelec prvenstva, Zoran pa 16.

ANSA

LAS PALMAS - Po zmagah proti Avstraliji in Mehiki se bodo slovenski košarkarji danes pomerili z Južno Korejo. Včeraj so prvi dan odmora izkoristili za regeneracijo in večerni trening pred tretjo tekmo prvenstva. Slovenija je na dobri poti, da si zagotovi najboljše izhodišče pred izločilnimi boji. Z dvema zmagama je na vrhu predtekmovalne skupine D in vse kaže, da bo zadnja tekma na Kanarskih otokih proti Litvi odločala o prvem mestu. To je izjemno pomembno, saj se naša skupina križa s prvimi favoriti prvenstva Američani. Zmagovalec skupine D lahko na ZDA naleti šele v polfinalu, drugouvrščeni pa že v četrtfinalu.

Selektor Jure Zdovc o kalkulacijah noče niti slišati. »Gremo tekmo za tekmo in na koncu bomo videli, kako se bo izteklo. Vemo, kakšen je tekmovalni sistem prvenstva, a hkrati se zavedamo, da sta za nami šele dve tekmi in da nas zdaj čakata dva nasprotnika, ki ju ne gre podcenjevati. Dan počitka je prišel ob pravnem času, saj se moramo temeljito pripraviti na naslednje tekme,« pravi Zdovc. Po Južni Koreji čaka Slovenijo še Angola (jutri ob 17.30) in Litva (v četrtek ob 21.30).

Včeraj so pravo presenečenje pripravili igralci iz Senegala, ki so v skupini B tesno premagali Hrvaško s 77:75. Preveč sproščeni Hrvati so ob polčasu zaostajali za devet točk (32:41), do konca pa so razliko sicer zmanjšali, vendar do manj kot točke zaostanka niso prišli. pri Senegalu je bil ne-rešljiva uganka za tekmece Gorgui Dieng s 27 točkami, Dario Šarić in Bojan Bogdanović sta bila s po 15 točkami najbolj učinkovita pri Hrvaški.

ODBOJKA - Po porazu Italije na uvodni tekmi SP na Poljskem

»Zaigrati tako, kot znamo«

Selektor Berruto upa, da bodo danes »azzurri« pokazali boljšo igro - Proti Iranu izgubili s 3:1, danes proti Franciji

KOLESARSTVO Na Vuelti vožnja na čas, vodi Quintana

MADRID - Kolesarska dirka po Španiji se bo danes nadaljevala z vožnjo na čas (36,7 km) v kraju Real Monasterio de Santa Maria de Verulea. Včeraj so imeli kolesarji prost dan, v nedeljo pa gorsko etapo od Carboneras de Guadazaona do Armona Valdelinearesa zmagal Kolumbijec Anaconda Gomez (Lampre). Skupno vodstvo je prevzel njegov rojak Nairo Quintana (Movistar), ki pa ima le tri sekunde prednosti pred doslej prvouvrščenim Špancem Alejandro Valverdejem (Movistar). Gomez je četrti z 9 sekundami zaostanka, Froome (Sky) ima 28 sekund zaostanka, Italijan Aru (Astana) minuto in 6 sekund zaostanka.

MOTO GP - Španec Marc Marquez je zmagovalec 12. dirke v razredu motoGP v britanskem Silverstonu. Na zmagovalne stopničke sta se uvrstila še Yamahina dirkača, njegov rojak Jorge Lorenzo in italijanski veteran Valentino Rossi.

Emanuele Birarelli (levo) in Jiri Kovar v bloku

ANSA

KRAKOW - Italijanski odbojkarji so svetovno prvenstvo začeli s porazom proti Iranu (3:1), po dnevu počitka pa jih danes čaka Francija (ob 20.15 po RaiSport1). »Pomembno bo, da že na tekmi proti Franciji osvojimo vse tri točke, predvsem pa moramo ponovno zaigrati tako, kot znamo,« je po porazu napovedal selektor Mauro Berruto, ki verjame, da bo v skupini D (ob Italiji igrajo še Iran, Belgija, Zda, Portoriko in Francija) še kakšno presenečenje. »Azzurri« so proti Iranu razočarali v vseh elementih, neprodorni so bili na mreži (predvsem s krila), tudi sprejem ni bil vedno točen, predvsem pa so zaigrali brez prave zagrizenosti. Iranci, ki se v zadnjih letih vse bolj uveljavljajo na mednarodni sceni, letos so se pod vodstvom Slobodana Kovarja (trener Perugie, op.a.)

NOGOMET - A-liga «Sveta» Handanović in Di Natale

TURIN - A-liga: (kot kaže) vse po starem! Juve je v gosteh premagal Chievo (0:1), Roma doma Fiorentino (2:0). Interju je skozi šivankino uho uspelo iztrgati točko proti Torinu. 30-letni slovenski vratar Samir Handanović je ubranil enajstmetrovko Larrondu. Bila je njegova že 18 »obramba« v A-ligi. V zadnjih štirih sezonah je Ljubljancan ubranil 14 najstrožjih kazni. Od »Sarme« je boljši le Gianluca Pagliuca, ki je v svoji karieri ubranil 24 enajstmetrovk (na skupnih 76, vsaka tretja torej). V sezoni 2010-11 je Handanović v dresu Udineseja ubranil štiri zaporedne najstrožje kazni (Eto'o, Barreto, Di Michele, Hamsik). Na najboljši način je novo sezono začel Milanov trener Pippo Inzaghi. Njegovi rdeče-črni so s 3:1 premagali Lazio. Da se v A-ligi ni veliko spremenilo, dokazujejo rasistična gesla navijačev Lazia v Milanu. Napoli je v Genovi zmagal šele z golom v 5 minuti sodnikovega dodatka (De Guzman). 36-letni (37 svečk bo upihnil 13. oktobra) Di Natale je še enkrat dokazal, kako pomemben je za videmski Udinese, pri katerem igra že deset sezon. Proti Empoliju je dosegel oba zadetka. Skupno jih ima 194.

Prvenstvo A-lige se bo nadaljevalo v soboto, 13. septembra, ko bo na sporedu Juventus - Udinese. Prihodnji teden (8. in 9. septembra) bodo namreč na sporedu prve kvalifikacijske tekme za nastop na EP Italija bo gostovala na Norveškem, Slovenija pa v Estoniji. Pred tem bo Italija (4.9.) igrala prijateljsko tekmo proti Nizozemski.

V Sloveniji je Maribor izgubil proti Domžalam (2:0), ki so na vrhu lestvice še brez poraza. Koper pa je po zamenjavi trenerja (Vanolija je na klopi zamenjal nekdanji nogometaš kriške Vesne Alen Ščulac) v gosteh premagal Krko (1:3). Gorica je doma izgubila proti Rudarju z 2:1 in ostaja pri dnu lestvice.

NOGOMET - Kras Repen v nedeljskem prvem krogu na gostovanju

V Sacile nepopolni

Predsednik Goran Kocman: »Še težave z registracijo igralcev« - Triestina izločena

Pri nogometnem D-ligašu Krasu iz Repna nestrpno pričakujejo nedeljski uvodni prvenstveni nastop v Sacileju. Trener Predrag Arčaba ne bo še imel na razpolago vseh nogometašev. »Zaradi zapletov in težav z registracijo ne bo Tawguia in ruskega nogometaša Babičeva. Pod vprašajem bo tudi nastop Patrika Bordona. Še dobro, da nam je uspelo registrirati Komela, Raniča, Cvijanoviča, Boškoviča in Slavca. Slednji sicer ne bo še na razpolago, saj šele okreva po poškodbi,« je dejal predsednik rdeče-belih **Goran Kocman**.

cman. Sacilese je v nedeljskem prvem krogu državnega pokala D-lige v gosteh s 3:0 premagal Montebelluno. Dva zadetka je dosegel Spagnoli, enega pa Becaro. »Sacilese je močna ekipa. Letos se bodo borili za zgornji del lestvice. Čaka nas težka naloga,« je opozoril Kocman. Včerajšnja vest je, da se je furlanski klub - kot piše na klubski spletni strani - okrepi z mladim napadalcem albanskega rodu Fatmirjem Sakajevem (letnik 1996), ki je letošnjo sezono začel pri Pordenonu v C-ligi. V lanske sezoni je igral tako v članski

ekipi kot pri mladincih, pri katerih je dosegel 25 golov. Mladinci Pordenona so se uvrstili v državni polfinale.

V nedeljo so v prvem krogu pokala igrali še drugi nasprotniki Krasa iz skupine C D-lige. Triestina je v Chioggii izgubila šele po izvajanju kazenskih strel (5:2). Po 90 minutah so se Tržačani in Clodienese razšli z izidom 1:1 (Triestina je povedla v drugem polčasu z Bezom). Triestina bo v nedeljo igrala v gosteh pri Mezzocorone. Tamai je premagal Porto Tolle (1:0), ki je pred desetimi dnevi izločil Kras. (jng)

Alessio Caselli in Saša Gulić FOTODAMJ@N

Obvestila

FC PRIMORJE vabi vse otroke, ki so rojeni od leta 2002 do 2009 vsako popoldne ob 17.00 od 1. do 12. septembra na proško nogometno igrišče Velika Rouna, da se preizkusijo v nogometnih veščinah in skupaj zabavajo. Pojasnila in brezplačna prijava na tel. št. 3296022707 (Robi) in 3334239409 (Aleksander).

NK KRAS organizira Dan odprtih vrat (Open day) v soboto, 6. septembra, na nogometnem igrišču v Repnu. Prireditelj je odprta vsem otrokom, ki želijo preizkusiti nogomet in so rojeni od 1. 2004 do 2009. Začetek ob 15. uri. Info na tel. 3393853924 (Emanuela) ali nkkras@gmail.com.

AŠD BREG nogometna sekcija obvešča, da se bodo treninzi za otroke rojene od leta 2004 do 2009 začeli v torek, 9. septembra ob 16.30 v športnem centru v Dolini. Info: 040227044 po 20.30 ali 3333828615.

Nogometna šola AŠD ZARJA obvešča, da se bodo treninzi in novi vpisi za otroke rojene od leta 2002 do 2009 začeli v ponedeljek, 8. septembra, ob 17.00 v športnem centru v Bazovici. Info: 3392447832.

ATLETIKA

Ruzzier do kolajn v izjemno težkih razmerah

Na evropskem prvenstvu v turškem Izmiru je lonjerski atlet Fabio Ruzzier svoji bogati zbirki veteranskih odličij, kot smo že poročali, dodal še dve, skupno jih ima 24. V hitri hoji na 5 km na stezi in 20 km na cesti se je namreč okitil s srebrnima kolajnima. Kljub temu, da ima v vitrini z EP kar šestnajst zlatih odličij, je bil z uvrstitvama zadovoljen. Na prvenstvo se ni podal optimalno pripravljen, povrhu so bile razmere v Turčiji dobesedno peklenske.

»Obetali so nam toplo, toda suho vreme, tekmovali pa smo v neznojni vlagi in ob temperaturi do 45 stopinj. Borili smo se zgolj za uvrstitve, časi niso mogli biti dobri. Vsi po vrsti smo hodili vsaj za 20 odstotkov počasneje kot zmoremo. Mnogi pa sploh niso dočakali cilja in so kar po vrsti odstopili. Tako v mlajših kot starejših kategorijah so se morali nekateri celo zateči po zdravniško pomoč,« je težke razmere v Turčiji ob povratku domov opisal Ruzzier, ki je tekmoval v kategoriji od 60 do 65 let. Dodaten problem za našega atleta so bile trebušne motnje, ki so ga začele mučiti pred nastopom na daljši razdalji.

»Vedel sem, da ne smem piti vode iz pipe, toda kljub temu sem se okužil, najbrž zaradi surove zelenjave ali lubenice, ne vem natančno. Pomagal sem si s tabletami, kljub temu pa sem bil precej izčrpan. Prvič se mi je zgodilo, da sem na 20 km drugo polovico proge pretekel počasneje kot prvo,« je povedal Ruzzier, ki je sicer k temu dodal, da so bile razmere težke za vse. Zato pa je bil še toliko bolj zadovoljen, da je boj za »golo preživetje«, vendarle končal na zmagovalnem odru.

Ruzzier, ki je tekmoval za reprezentanco Slovenije, ta je osvojila tri naslove, skupno pa 12 kolajn, je bil tokrat zelo nezadovoljen tudi z organizacijo prvenstva.

Že v nedeljo pa je nastopil na mednarodni tekmi v Remanzaccu na tretji etapi Trofeje petih pokrajin. Na tekmi na 5000 metrov osvojil peto mesto s časom 24:39, kar je njegov najboljši čas letos. (ak)

NOGOMET - Državni in deželni pokal v deželnih amaterskih prvenstvih

Nekateri že v dobri formi

1.

krog v deželnih amaterskih prvenstvih (izjema je 3. AL) bo v nedeljo (vse tekme bodo ob 16.00). **Elitna liga:** Vesna - Gemonese; **promocijska liga:** Aurora Buonacquisto - Juventina (v Remanzaccu); **1. AL:** Breg - Sovodnje, Gradesse - Primorec; **2. AL:** Mladost - Opicina, Moraro - Zarja, Primorje - Sagrado.

V nedeljo so prvo uradno tekmo v novi sezoni odigrale ekipe naših društev v 2. in v 3. amaterski ligi. Že v soboto pa so, z izjemo Primorca, ki je igral v nedeljo, stopile na igrišče moštva elitne, promocijske in 1. amaterske lige.

V državnem pokalu promocijske lige si je mesto v osmini finala že izborila štandreska Juventina, ki je v dveh pokalnih krogih zbrala prav toliko zmag.

DEŽELNI POKAL 1. AL

Sistiana - Primorec 0:0

Primorec: Sorrentino, A. Cappai, Rocca, Mascarin (Laghezza), Di Gregorio, Debernardi, Brandolisio, Dell'Oso, M. Castrillojn, N. Cappai (Ronci), Ruzzier (Tamburella), trener Biloslavo. Rdeč karton: v 20. Rocca.

Ostali izid skupine M: Turriaco - Isonzo 0:0. **Vrstni red:** Primorec, Sistiana 4, Isonzo, Turriaco 1. **Prihodnji krog** (10.9.): Isonzo - Primorec.

DEŽELNI POKAL 2. AL

Mladost - Audax 2:3 (0:1)

Strelca: v 60. Skarabot, 79. Ferletič.

Mladost: Ballerino, Pison (Ferlez), Zollia (Bressan), E. Cadez, Patessio, Buffolin, Skarabot (D. Leghissa), Marušič, A. Cadez, Peric, Ferletič, trener Gon.

Ostali izid skupine O: Sagrado - Moraro 1:0. **Vrstni red:** Audax, Sagrado 3, Mladost, Moraro 0. **Prihodnji krog** (17.9.): Moraro - Mladost.

Romana - Primorje 1:0 (0:0)

Primorje: Giardirri, Cavallini (Mihich), Persi, L. Kovacic, Issich, Noto, Romano (Zidarich), Nettis (Krizman), Danieli, Loik (Pezzullo), Marchetti (Altin), trener Ravalico.

Ostali izid skupine Q: Opicina - Roianese 0:2. **Vrstni red:** Roianese, Romana 3, Primorje, Opicina 0. **Prihodnji krog** (17.9.): Primorje - Opicina.

Napadalec Vesne David Colja

Z dvema porazoma pa se je iz pokalnege tekmovalja, krog pred koncem, poslovala kriška Vesna, ki je v soboto ostala praznih rok v Žavljah. V 1. amaterski ligi so v igri za napredovanje v drugi del tako Sovodnje (4 točke) kot Breg (2 točki) in Primorec (4 točke). Ekipa trebenskega društva je v nedeljo gostovala v Vižovljah. Sistiana, pri kateri igrajo številni slovenski nogometaši, bo novinec v 1. AL: »Vsekakor imajo solidno ekipo. Mi nismo igrali dobro in smo še v slabi formi. Povrh tega pogojujejo našo igro številne odsotnosti (Davanzo, brata Peter in Luca Carli). Upam, da bo v nedeljo, ko bomo v prvem prvenstvenem krogu gostovali v Gradežu, bolje,« so želje predsednika Primorca **Darka Kralja**. Sistiana je v nedeljo v 20. minuti zgrešila kazenski strel. Vratar Sorrentino je ubranil Miklavčev strel. V drugem polčasu je za Primorec zadel prečko De Bernardi.

V deželnem pokalu 2. AL je Primorje v Tržiču izgubilo proti Romani. »Pravzaprav si poraza nismo zaslužili. Bili smo jim enakovredni. Dobro smo igrali predvsem v prvem polčasu, ko smo zgrešili celo vrsto lepih priložnosti. Na-

-

Paolo Soavi (Vesna): »Nismo zaskrbljeni«

Prvi dve uradni pokalni tekmi nista bili najbolj spodbudni za kriško Vesno (na sliki kapetan Edvin Carli), ki bo v nedeljo začela svojo pot v elitni ligi (ob 16.00 v Križu proti Gemoneseju). Zanuttigovi fantje so dvakrat izgubili (Ufm in Zaule). Skupaj so prejeli 7 golov, zadeli pa nobenega.

»Podobno kot lani«. Športni vodja Paolo Soavi se spominja, da tudi lanska zmogovita sezona se za plave ni začela najbolje: »V prvem prvenstvenem krogu smo izgubili. Pred tem smo v pokalu igrali dvakrat neodločeno in enkrat zmagali. Priprave so bile zahtevne in fantje so še utrujeni. Že čez kak teden bo bolje,« je prepričan Soavi. »Brez panike«. Sploh nismo zaskrbljeni. Trener Andrea Zanuttig je že lani dokazal, da dobro ve, kaj dela. V nedeljskem prvem krogu bomo imeli znova na razpolago Božičiča in Škrbino. Le Venturini, ki okreva po operaciji rame, bo nared šele konec oktobra.

sprotnikov igralcev je bil pri odločilnem голу v nedovoljenem položaju, kar je sodnik spregledal. Kljub porazu smo bili z našo igro zadovoljni. Zavedamo pa se, da potrebujemo še enega napadalca. To vrzel bomo skušali zapolniti,« je dejal predsednik Primorja **Roberto Zuppin**.

Brez točke je ostala tudi doberdobska Mladost, ki je na domačem igrišču izgubila proti goriškemu Audaxu. »V prvem polčasu smo igrali zelo slabo. Audax je zaslužen povedel in v začetku drugega dela dosegel še drugi gol. Šele nato smo reagirali in uspelo nam je ce-

+

Gino Vinti (Juventina): »Ekipa je že uigrana«

Štandreska Juventina (promocijska liga) si je kot prva od ekip naših društev, krog pred koncem prvega dela, izborila napredovanje v osmino finala državnega pokala, ki bo 15. oktobra (igrali bodo proti drugouvrščenim skupine E, v igri so Valnatisone, Pro Cervignano in Aurora).

Dve zmagi. V taboru Juventine so pozitivno ocenili nastop v prvih dveh krogih. »Dvakrat smo zmagali. Prikazali smo lepo igro. Čeprav smo po lanske sezoni precej spremenili ekipo, so fantje že uigrani. Novi igralci so se dobro vključili. Trener Nicola Sepulcri je doslej opravil dobro delo,« je ocenil športni vodja Gino Vinti.

Palermo. »Palermo je dokazal, da ni odpisan. Znova je v formi. Spominja me na tistega napadalca, ki smo ga v Štandrež pripeljali pred petimi leti.«

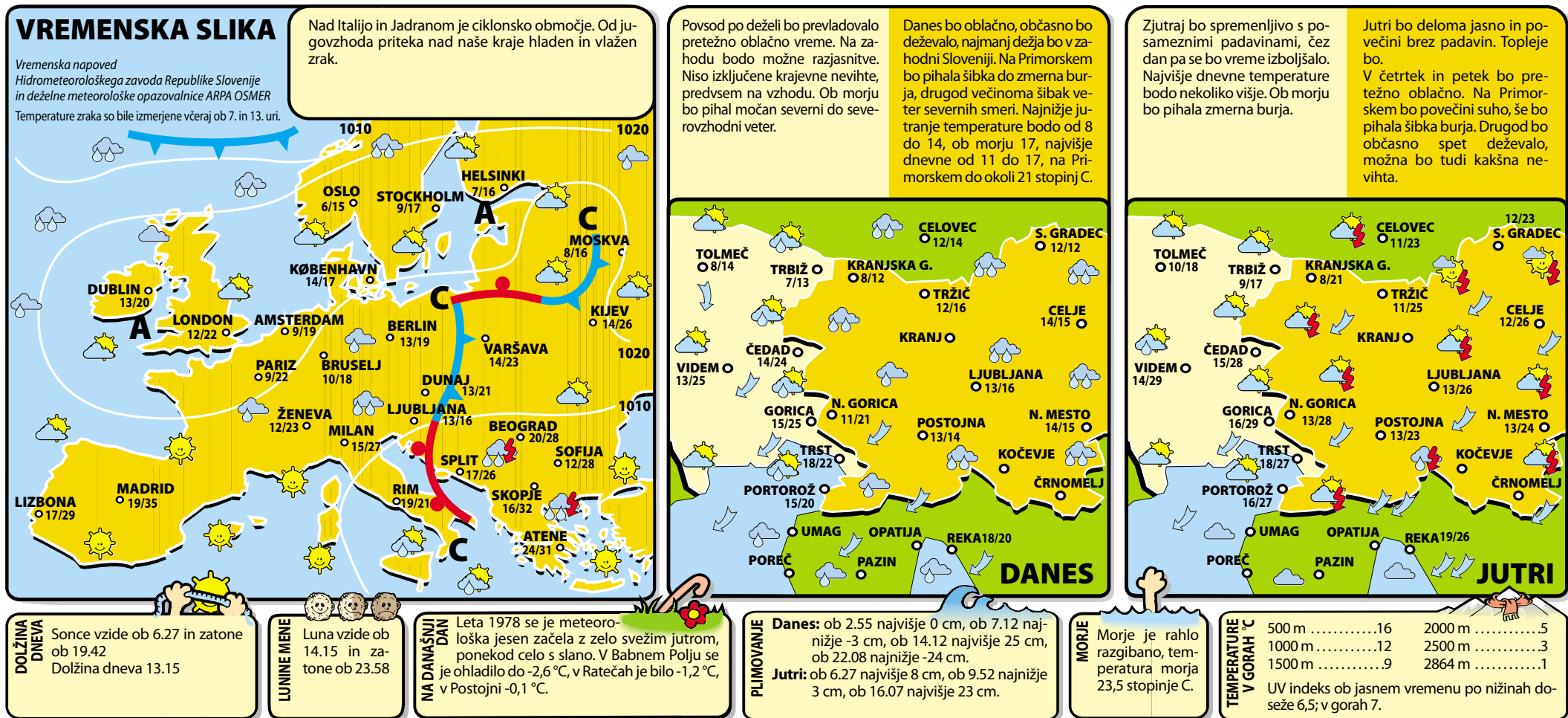
lo izenačiti. Toda na koncu so nam zmanjkale moči in gostje so še tretjič premagali našega vratarja. Z igro nismo zadovoljili. Prepričan pa sem, da bo že v nedeljo (Mladost bo v prvem krogu gostila Opicino op. av.) bolje,« je prepričan odbornik **Ezio Bressan**.

V 3. AL je bila Gaja, potem ko je deželna zveza spremenila koledar, prosta. Rumeno-zeleni bodo v nedeljo gostili Chiarboleni prvenstvo 3. AL se bo začelo 21. septembra, ki je pred dvema dnevi z 1:0 premagala Montebello Don Bosco. (jng)

Minikošarkarji Jadrana nabirali izkušnje

Na prestižnem vsedržavnem turnirju Don Marzari, tretjem najstarejšem turnirju minikošarkarjev v Italiji, je združena ekipa Jadran - priložnostno so jo sestavljali dečki vseh slovenskih klubov - osvojila 9. mesto. Na vsaki tekmi so igralci Bora, Brega, Doma, Polesa/Kontovela in Sokola pokazali napredek, pridobivali pa so predvsem nove izkušnje. Na turnirju, ki je vključen v vsedržavno prvenstvo PSG, je nastopilo šestnajst ekip, med katerimi je prvič sodelovala tudi slovenska. Kvalifikacijske tekme so igrali na Tankem rtiču in v vojaškem kompleksu pri Lazaretu, finale pa na Trgu sv. Antona. V moški konkurenci je med 12 ekipami zmagal Varese, ki je bil v finalu boljši od Azzurre, zmagovalke ženskega turnirja pa so bile tržaške Tigrotte. **Izidi:** Basket TS - Jadran 47:39, Varese - Jadran 57:8, četrtfinale Jadran - Arcobaleno 48:24, za 9. mesto: Jadran - Porto Sant'Elpidio 36:27. **Postava:** Terčon (Bor), Raseni, Zobec, Maurel (vsi Breg), Devetak, Salvi, Mucci (vsi Dom), Persi, Pro, Vremec, Gherlani, Doljak (vsi Polet/Kontovel), Di Marcantonio, Peric (oba Sokol), vaditelji: Karin Malalan, Marko Švab, Erik Piccini, koordinator: Andrej Vremec.

Letos Oktoberfest brez slanih prest in žemljic?

MÜNCHEN - Peki na Bavarskem grozijo, da bodo v času znamenitega praznika piva Oktoberfest zaradi nesoglasij glede višine plač stavkali. To bi pomenilo, da bi ljubitelji piva med drugim ostali brez slanih prest, tradicionalnega prigrizka ob hmeljnem napitku, poroča nemška revija Focus. Sindikat, ki združuje tudi peke na Bavarskem, se v imenu 48.000 zaposlenih v tem sektorju z delodajalci pogaja o zvišanju plač, a doslej predlogi slednjih še niso zadovoljili zahtev pekov po 6,5-odstotni povišici. Če do sredine septembra ne dobimo višjih plač, bomo v pekarnah stavkali, je za ponedeljkovo izdajo Focusa dejal predstavnik sindikata NGG Mustafa Oz. »Potem bo na Oktoberfestu zmanjkovalo prest in žemljic,« je dodal, kot povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Legendarni Bruce Springsteen napisal knjigo za otroke

NEW YORK - Legendarni glasbenik Bruce Springsteen se bo preizkusil tudi kot pisatelj. Po svoji glasbeni uspešnici Outlaw Pete (Izobčenec Pete) je namreč napisal knjigo za otroke z istim naslovom. Delo, ki ga je z ilustracijami opremil Frank Caruso, bo pod okriljem založbe Simon & Schuster izšlo 4. novembra. Pri založbi so knjigo opisali kot zgodbo o otroškem roparju bank, čigar raziskovanja se prelevijo v razmislek o grehu, usodi in svobodni volji. »Outlaw Pete je v svojem bistvu zgodba o moškem, ki se trudi preseči svoje grehe,« je dejal Springsteen. Nastanek pesmi, je navdihnila knjiga za otroke z naslovom Brave Cowboy Bill.

VARŠAVA - Obeležili 75-letnico začetka druge svetovne vojne

Z napadom Nemčije na Poljsko se je začela svetovna apokalipsa grozljivih razsežnosti

Levo (foto Ansa) poljski premier Donald Tusk na včerajšnji svečanosti v Westerplatteju; desno bombardirana Varšava, spodaj nemški vojaki lomijo zapornico na meji s Poljsko

ARHIV

VARŠAVA - V Gdansku so se včeraj spomnili začetka druge svetovne vojne pred 75 leti. Takrat je nacistična Nemčija vdrla na Poljsko in začela svetovno morijo, ki je zahtevala 55 milijonov mrtvih. Ob obletnici je bilo slišati predvsem opozorila, da se dogodi ki izpred 75 let predvsem v luči krize v Ukrajini ne smejo ponoviti. Poljski premier Donald Tusk je že zgodaj, ob 4.45, položil venec pred spomenikom poljskemu uporu in na polotoku Westerplatte v Gdansku, kjer so potekali prvi boji. Nemški napad se je namreč pred 75 leti začel prav ob 4.45.

Ob tem je Tusk zahteval krepitev zveze Nato, predvsem v luči krize v Ukrajini. Evropejci se moramo po njegovem mnenju iz tragičnega poljskega septembra in sledečih let druge svetovne vojne naučiti lekcijo, »ki ne sme biti naivni optimizem«, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

»Poljaki imamo pravico glasno reči, da nima nihče pravice blokirati na-

ših pobud, katerih cilj je učinkovito ravnanje Nata,« je na kraju, kjer je bilo slišati prve strele druge svetovne vojne, še poudaril prihodnji predsednik Evropskega sveta. Po njegovem prepričanju sedaj ni čas za lepe besede. »Če se danes ozremo na tragedijo Ukrajincev, na vojno na vzhodu naše celine, potem nam je jasno, da se september 1939 ne sme ponoviti,« je še izpostavil.

Pred spomenikom na polotoku Westerplatte je bila popoldne še osrednja slovesnost, na kateri sta se sešla nemški predsednik Joachim Gauck in njegov poljski kolega Bronislaw Komorowski.

Obletnico morije so včeraj s krizo v Ukrajini povezali tudi poljski intelektualci in umetniki. V odprtem pismu so zaradi dogajanja v Ukrajini za-

tevali spremembo evropske politike do Rusije. Pismo, objavljeno v časniku Gazeta Wyborcza, nosi naslov Včeraj Gdansk, jutri Doneck, v njem pa so intelektualci, med njimi poljski zunanji minister Wladyslaw Bartoszewski, režiser Andrzej Wajda in pisatelj Andrzej Stasiuk, posvarili pred popuščanjem Rusiji.

Nacistična Nemčija je 1. septembra 1939 po sklenitvi pakta o nenapadanju s Sovjetsko zvezo napadla Poljsko. Hitler je napad utemeljil s trditvijo, da Poljaki nenehno napadajo nemško državno ozemlje, pri tem pa je izbral tudi inscenirani napad na nemški radijski oddajnik v Gleiwitzu, ki so ga v resnici uprizorili pripadniki posebnih enot SS, oblečeni v poljske uniforme. Nemški napad se je začel ob 4.45 zjutraj. Prvi boji so se bili na polotoku Westerplatte v Gdansku.

V svetovnem spopadu je bilo vpletenih več kot dvesto današnjih držav. Kako se je svet 21 let po koncu prve svetovne vojne, vojne, »ki bo končala vojno«, znova zapletel v strahoten konflikt, je še danes hvaležna tema za zgodovinarje. Tako ali drugače je v tej vojni trpelo več kot tri četrtine svetovnega prebivalstva, prizadet pa je bil ves svet. Umrlo je prek 55 milijonov ljudi. Med umrlimi je bilo okoli 27 milijonov vojakov, ostali so bili civilisti.

V svetovnem spopadu je bilo poleg tega ranjenih 35 milijonov ljudi, slabih šest milijonov so razglasili za pogrešane. Grozovitosti, ki so jih nacisti zakrivali nad Judi ter »manjvrednimi« rasami in manjšinami, so bile zločin, ki še danes pretresa vest človeštva in opominja, da se kaj takega ne sme več ponoviti.

SAN FRANCISCO Računalniki v promet bolje od napovedi

SAN FRANCISCO - Osebnim računalnikom se ne piše tako slabo, kot so analitiki sprva napovedali. Najnovejša ocena analitske družbe IDC namreč kažejo, da bo prodaja tablic letos dosegla le polovico predvidene rasti, upad prodaje osebnih računalnikov pa se bo skoraj razpolovil. Prodaja tabličnih računalnikov in hibridov med prenosnikom in tablico naj bi letos dosegla 233 milijonov naprav, kar pomeni približno polovico nižjo rast, napovedi analitske družbe povzema francoska tiskovna agencija AFP.

Globalno gledano se prodaja tablic upočasnjuje, vendar pa na regionalni ravni prihaja do razlik. V razvitih trgih naj bi letos ostala približno na enaki ravni, v razvijajočih se državah pa naj bi rasla za okoli 12 odstotkov, napoveduje jo IDC. Prodaja osebnih računalnikov pa naj bi se namesto za šest odstotkov med tem zmanjšala le za 2,7 odstotka. Na boljšo prodajo naj bi vplivala ukinitev podpore za Windows XP, zaradi česar so predvsem podjetja na razvitih trgih prisiljena kupovati nove računalnike.

Glede prodaje pametnih telefonov v IDC računajo, da bo do konca leta prodanih več kot 1,25 milijarde naprav, kar je 24 odstotkov več kot lani. V naslednjih štirih letih naj bi se rast sicer upočasnila in dosegla 1,8 milijard prodanih naprav na leto.